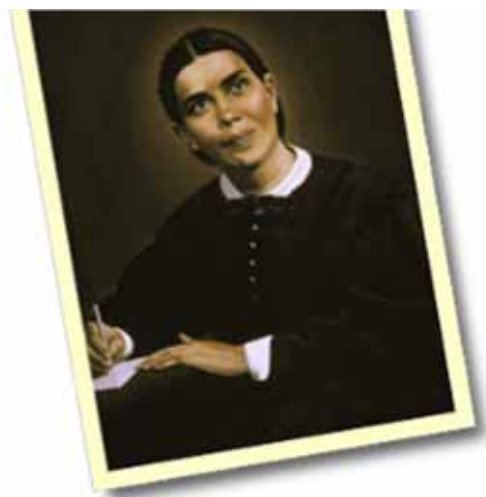

MISLI SA GORE BLAGOSLOVA

Elen G. Vajt

Predgovor

Propovijed na Gori nebeski je blagoslov svijetu — glas s Božjega prestola. Upućena je čovječanstvu da mu bude zakon o dužnostima i svjetlost s Neba, nada i utjeha u očaju, radost i okrjepa u svim okolnostima i na svim životnim stazama. Propovjednik nad propovjednicima, najveći Učitelj ovdje izgovara riječi kojima Ga je sam Otac nadahnuo.

Blaženstva su Hristov pozdrav ne samo onima koji vjeruju, već i cijeloj ljudskoj porodici. Izgleda kao da je On na trenutak zaboravio da se nalazi na ovome svijetu, a ne na Nebu, pa se poslužio pozdravom uobičajenim u svijetu svjetlosti. Blagoslovi su tekli s Njegovih usana kao životodavna struja koja je iznenada potekla iz zatvorenog vrela.

Hrist nas ne ostavlja u nedoumici o karakternim osobinama koje će On uvijek priznavati i blagosiljati. Od slavljudubivih miljenika svijeta Hrist se okrenuo k onima koje su takvi odbacili, proglasivši blaženima sve one koji prime Njegovu svjetlost i život. Siromašne duhom, krotke, smjerne, žalosne, prezrene i prognane Hrist poziva u svoje zaštitničko naručje: „Dođite k meni... i ja ću vas okrijepiti.” (Matej 11,28)

Hrist može posmatrati bijedu svijeta ne požalivši što je stvorio čovjeka. U ljudskom srcu On vidi više, a ne samo grijeh i bijedu. Svojom beskrajnom mudrošću i ljubavlju Hrist vidi mogućnosti i visine koje čovjek može dosegnuti. Iako su ljudska bića zloupotrijebila primljene blagoslove i uništila dostojanstvo dano od Boga, Hrist zna da će Stvoritelj ipak biti proslavljen njihovim otkupljenjem.

Riječi koje je Hrist izgovorio s Gore blaženstva sačuvaće svoju silu kroz sva vremena. Svaka misao je dragulj iz riznice istine. Načela iznesena u ovoj propovijedi vrijede za sva vremena i za sve ljude. Hrist je božanski silno izražavao svoju vjeru i nadu ističući jednu po jednu kategoriju ljudi, blagoslovljenih zato što su izgradili pravedan karakter. Živeći životom Životodavca, vjerom u Njega svako može dostići ideal opisan Njegovim riječima.

Ellen G. White

Na obronku Gore

Više od četrnaest vjekova prije Isusovog rođenja u Betlehemu, okupila su se Izraelova djeca u divnoj Šehemskoj dolini da s gora, s obiju strana slušaju glasove sveštenika koji su izricali blagoslove i prokletstva — „blagoslov, budete li slušali zapovijesti Jahve, Boga svoga... a prokletstvo, ne budete li slušali...” (Ponovljeni zakon 11,27.28) I tako je gora s koje su bile izgovorene riječi blagoslova postala poznata kao Gora blaženstava. Međutim, na Gerizimu nisu bile izgovorene riječi koje će postati blagoslov grješnom i jadnom svijetu. Izrael je propustio ostvariti uzvišeni ideal koji mu je bio postavljen. Neko drugi, a ne Jošua Nunov, morao je povesti Božji narod u pravi spokoj vjere. Gerizim nije više poznat kao Gora blaženstava. Sad je to ona bezimena gora pokraj Genezaretskog jezera, s koje je Isus izgovorio riječi blagoslova svojim učenicima i mnoštvu.

Zamislimo taj prizor i, sjedeći s učenicima na obronku Gore, pokušajmo se unijeti u misli i osjećaje koji su ispunjavali njihova srca. Kad shvatimo što su Hristove riječi značile onima koji su ih slušali, u njima ćemo nazrijeti novu živost i ljepotu i otkriti pouke koje nam pružaju.

Kad je Spasitelj otpočeo svoju službu, opšteprihvaćena predstava o Mesiji i Njegovom djelu potpuno je onesposobljavala narod da Ga prihvati. Duh prave pobožnosti izgubio se u tradicijama i ceremonijama, a proročanstva su tumačena po nahodaženju oholih srca prionulih uz svijet. Jevreji su očekivali Mesiju — ne kao Spasitelja od grijeha, već kao velikoga vođu koji će sve narode pokoriti vlasti lava iz plemena Judina. Uzalud ih je Jovan Krstitelj pozivao na pokajanje silom kakvu su imali stari proroci, silom koja je potresala srca. Uzalud ih je na Jordanu upućivao na Isusa kao na Božje Jagnje koje je uzelo na sebe grijeha svijeta. Bog je nastojao usmjeriti njihove misli na Isajino proročanstvo o Spasitelju mučeniku, ali oni nisu htjeli slušati.

Da su se učitelji i vođe u Izraelu potčinili Hristovoj preobražavajućoj milosti, On bi ih učinio svojim predstavnicima među ljudima. Prvo je u Judeji bio najavljen dolazak Božjega carstva te je upućen poziv na pokajanje. Izgnavši iz jerusalimskoga hrama one koji su ga oskvrnuli, Isus se objavio kao Mesija — Onaj koji će očistiti dušu od prljavštine grijeha i učiniti da Njegov narod postane sveti hram Gospodu. Ali Jevrejski vođe nisu se htjeli poniziti i prihvatiti poniznog Učitelja iz Nazareta. Kad je drugi put posjetio Jerusalem, bio je izveden pred sinedrion. Samo je strah od naroda spriječio velikodostojnike da Mu ne pokušaju oduzeti život. Zato je, napustivši Judeju, otpočeo svoju službu u Galileji.

Tamo je radio nekoliko mjeseci prije nego što je održao propovijed na Gori. Vijest da je „blizu carstvo nebesko” (Matej 4,17), koju je objavljivao po svoj zemlji, privukla je pažnju svih društvenih slojeva i još više razgorjela plamen njihovih slavoljubivih nada. Slava novog Učitelja prešla je granice Palestine i, bez obzira na držanje glavara, proširilo se mišljenje da bi to mogao biti Otkupitelj kojemu su se nadali. Veliko mnoštvo pratilo je Isusa na svakom koraku, a oduševljenje naroda sve više je raslo.

Izgnavši iz Jerusalimskoga hrama one koji su ga oskvrnuli, Isus se objavio kao Mesija — Onaj koji će očistiti dušu od grijeha i učiniti da Njegov narod postane sveti hram Gospodu.

Došlo je vrijeme da i učenici, najbliži Hristovi saradnici, počnu neposrednije sudjelovati u Njegovu radu kako to veliko mnoštvo ne bi ostalo nezbrinuto, kao ovce bez pastira. Neki su se učenici pridružili Isusu još u početku Njegove službe. Gotovo sva dvanaestorica bili su međusobno povezani kao članovi Hristove porodice. Čak i oni, zavedeni učenjem rabina, zajedno s ostalima očekivali su zemaljsko carstvo. Nisu mogli shvatiti Isusove postupke. Bili su zbunjeni i uznemireni što se On uopšte ne trudi osigurati za svoje djelo potporu sveštenika i rabina te što ništa ne preduzima da bi uspostavio svoju vlast kao zemaljski vladar. Mnogo je još trebalo raditi s tim učenicima prije nego što postanu spremni prihvatiti svetu odgovornost

koja će im biti povjerena kad se Isus uznesu na nebo. Ipak, odgovorili su na Hristovu ljubav i — premda su bili sporoga srca za vjerovanje — Isus je u njima vidio ljude koje će moći obučiti i pripremiti za svoje veliko djelo. A sad, budući da su bili s Njim već dovoljno dugo da mogu donekle učvrstiti svoju vjeru u božansku narav Njegova poslanja i budući da je i narod dobio neoboriv dokaz Njegove moći, pripremljen je put da se javno izlože načela Hristova carstva, što će im pomoći da shvate Njegovu pravu narav.

Sam, na brdu kraj Galilejskog jezera, Isus je proveo cijelu noć u molitvi za te svoje izabranike. U zoru ih je pozvao k sebi. Izgovarajući riječi molitve i pouke, položio je ruke na njihove glave u znak blagoslova te ih tako odvojio za evanđeosko djelo. Zatim se zajedno s njima spustio na obalu jezera. Ondje se od ranoga jutra okupljalo veliko mnoštvo.

Osim uobičajenog mnoštva iz galilejskih gradova, tamo su bili mnogi iz Judeje i iz samoga Jerusalima; iz Pereje i polunezabožackog Dekapolisa; iz Idumeje, južno od Judeje, i iz Tira i Sidona, feničkih gradova na obali Sredozemnog mora, a „... kad se čulo što on čini“, oni „dođoše da ga čuju i da se izliječe od svojih bolesti; ... jer je iz njega izlazila sila koja je liječila sve.“ (Marko 3,8; Luka 6,17-19)

Sva su srca drhtala u nadi da će Izrael uskoro pred svim narodima biti slavljen kao Gospodnji izabranik, a Jerusolim biti uzdignut kao prestonica svjetskog carstva.

Budući da na onome dijelu uske obale, dokle je mogao doprijeti Njegov glas, nije bilo dovoljno mjesta ni da Ga stojeći slušaju svi koji su Ga željeli čuti, Isus ih je poveo natrag prema obronku gore. Stigavši do zaravni, gdje se to veliko mnoštvo moglo udobno smjestiti, Isus je sjeo na travu, a učenici i narod slijedili su Njegov primjer.

Osjećajući da će se dogoditi nešto osobito, učenici su se gurali oko svojega Učitelja. Događaji toga jutra učvrstili su ih u uvjerenju da će sad biti objavljen neki proglas o carstvu koje će On, kako su se iskreno nadali, uskoro uspostaviti. Mnoštvo je bilo ispunjeno osjećajem iščekivanja, a na svim licima ogledalo se duboko zanimanje.

Dok su sjedili na zelenom obronku čekajući da božanski Učitelj progovori, srca su im bila puna misli o budućoj slavi. Bilo je tu književnika i fariseja koji su željno očekivali dan kad će dobiti vlast nad omrznutim Rimljanima i prisvojiti bogatstva i sjaj toga velikog svjetskog carstva. Siromašni poljoprivrednici i ribari nadali su se obećanju da će njihove bijedne kolibe, oskudna hrana, tegoban život i strah od nemaštine biti zamijenjeni palatama punim izobilja i danima bezbrižnosti. Nadali su se da će im Hrist umjesto jedinog grubog ogrtača, koji im je danju služio kao odjeća, a noću kao pokrivač, dati raskošne i skupocjene haljine njihovih osvajača.

Sva su srca drhtala u uznositoj nadi da će Izrael uskoro pred svim narodima biti slavljen kao Gospodnji izabranik, a Jerusolim biti uzdignut kao prestonica svjetskog carstva.

„Zatim otvori usta svoja i poče ih ovako učiti: 'Blago siromašnima u duhu, jer je njihovo carstvo nebesko!'” (Matej 5,2.3)

Kao nešto strano i novo odjeknule su te riječi u ušima iznenađenog mnoštva. Takvo učenje bilo je suprotno svemu što su dotad čuli od sveštenika ili rabina. U njemu nisu mogli naći ništa što bi laskalo njihovoj oholosti ili podsticalo njihove slavloljubive nade. Ali iz toga novog Učitelja zračila je snaga koja ih je očaravala. Sama Njegova prisutnost širila je miomiris božanske ljubavi, poput cvijeta što širi svoj miris. Njegove su riječi padale „kao rosa na travu, kao kiša što natapa zemlju”. (Psalam 72,6) Svi su osjećali da je pred njima Onaj koji čita tajne duše, a ipak im pristupa s nježnim saosjećanjem. Otvorili su Mu svoja srca, a dok su slušali, Sveti Duh im je otkrivao dio po dio značenja pouke koju je čovječanstvo svih vjekova trebalo naučiti.

Vjerske vođe u Hristovo doba smatrali su da imaju veliko duhovno blago. Molitva fariseja: „Bože, zahvaljujem ti što nisam kao ostali ljudi” (Luka 18,11) izražavala je osjećaje toga društvenog sloja, a uvelike i osjećaje cijelog naroda. Ali u mnoštvu okupljenom oko Isusa bilo je pojedinaca koji su osjećali svoje duhovno siromaštvo. Kad se u čudesnom ulovu ribe otkrila Hristova božanska sila, Petar je pao pred Spasiteljeve noge uzviknuvši: „Udalji se od mene, Gospode, jer sam grešnik!” (Luka 5,8) I u mnoštvu okupljenom na brdu bilo je duša koje su, suočene s Njegovom neporočnošću, osjećale da su „nesretne, i bijedne, i siromašne, i slijepe, i gole” (Otkrivenje 3,17), pa su čeznule za „milošću Božjom u svoj spasiteljskoj snazi...” (Titu 2,11). Hristove riječi pozdrava probudile su u tim dušama nadu; vidjele su da Bog blagosilja i njihov život.

Isus je ponudio čašu blagoslova onima koji su mislili: „Bogat sam, nagomilao sam bogatstvo; ništa mi ne treba” (Otkrivenje 3,17), ali su oni prezirno odbacili milostivi dar. Onaj ko sebe smatra savršenim, ko misli da je dovoljno dobar i zadovoljava se svojim stanjem, niti ne čezne postati sudionik u Hristovoj milosti i pravednosti. Oholost ne osjeća da joj je bilo što potrebno pa zato zatvara srce Hristu i neizmjernim blagoslovima koje je On došao podariti. U srcu takve osobe nema mjesta za Isusa. Oni koji su u vlastitim očima bogati i dostojni poštovanja, ne traže vjerom i ne primaju Božji blagoslov. Osjećaju da su siti, a odlaze gladni. Pomoć koju Hrist može pružiti cijene oni koji znaju da se sami nikako ne mogu spasiti niti sami od sebe učiniti ijedno dobro djelo. To su siromašni duhom, za koje On kaže da će biti blagoslovljeni.

Čovjeka kojemu prašta, Hrist najprije vodi na pokajanje, a djelo je Svetoga Duha uvjeriti ga da je grješan. Oni čija je srca Božji Duh uvjerio svojim uticajem, spoznaju da u sebi nemaju ničeg dobroga, da je sve što su ikad činili bilo prožeto samoljubljem i grijehom. Slično bijednom cariniku, oni stoje po strani, ne usuđujući se čak ni pogled usmjeriti k nebu, i viču: „Bože, smiluj se meni grešniku!” (Luka 18,13) Takvi primaju blagoslov. Pokajnik dobiva oprost, jer je Hrist „Jagnje Božje koje uzima grijeh svijeta”. (Jovan 1,29) Bog je obećao: „Budu l' vam grijesi kao grimiz, pobijeljet će poput snijega; kao purpur budu li crveni, postaće kao vuna.” „Daću vam novo srce, nov duh udahnuću u vas!” (Isaija 1,18; Ezekiel 36,26.27)

O siromasima u duhu Isus kaže: „Njihovo je carstvo nebesko.” To carstvo nije, kako su očekivali Hristovi slušaoci, prolazno i zemaljsko. Hrist je ljudima otvorio duhovno carstvo svoje ljubavi, milosti i pravednosti. Oznaka Mesijinog carstva jest sličnost sa Sinom čovječjim. Njegovi podanici su siromašni duhom, krotki, proganjani zbog pravde. Njima pripada nebesko carstvo. Premda još nije sasvim dovršeno, u njima je otpočelo djelo koje će ih učiniti „dostojnima sudioništva u baštini svetih u svjetlu”. (Kološanima 1,12)

Svi koji osjećaju veliko siromaštvo svoje duše i shvataju da nemaju u sebi nikakvog dobra, mogu dobiti pravednost i snagu ugledavši se na Isusa. On kaže: „Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću

vas okrijepiti". (Matej 11,28) Isus vas moli da svoje siromaštvo zamijenite bogatstvom Njegove milosti. Mi nismo dostojni Božje ljubavi, ali je dostojan Hrist, naš Jemac. On može savršeno spasiti sve koji dolaze k Njemu. Kakvo god bilo vaše iskustvo u prošlosti, koliko god bile obeshrabrujuće vaše trenutne okolnosti, ako dođete k Isusu takvi kakvi jeste, slabi, bespomoćni i očajni, naš milostivi Spasitelj daleko će vam izići u susret, zagriće vas rukama svoje ljubavi i ogrnuti plaštom svoje pravednosti. Predstaviće vas Ocu, odjevene u bijelu odjeću svojega karaktera. On se zalaže za nas pred Bogom: „Ja sam zauzeo mjesto ovoga grešnika. Ne gledaj to zalutalo dijete, već gledaj mene.“ Koliko god glasno Sotona govorio protiv naše duše optužujući je za grijeh i polažući na nas pravo kao na svoj plijen, Hristova krv govori mnogo silnije.

Kazaće: „Jedino je u Jahvi pobjeda i snaga... U Jahvi će pobijediti i proslaviti se sve potomstvo Izraelovo!“ (Isaija 45,24.25)

„Blago onima koji tuguju, jer će se utješiti!“ (Matej 5,4)

Tugovanje o kojemu je ovdje riječ iskreno je žaljenje zbog grijeha. Isus kaže: „A ja, kad budem podignut sa zemlje, sve ću ljude privući k sebi.“ (Jovan 12,32) Kad je neko pokrenut da pogleda Isusa raspetog na krstu, shvata svu grješnost ljudskog roda i spoznaje da je grijeh mučio i razapeo Gospoda slave. Uviđa da je, iako voljen neizrecivo nježnom ljubavlju, svojim životom davao sliku stalne nezahvalnosti i buntovništva. Odrekao se svojega najboljeg Prijatelja i zloupotrijebio najdragocjeniji dar Neba. Ponovno je sam razapinjao Božjega Sina i probadao Njegovo okrvavljeno i probodeno srce. Ponor grijeha, golem, mračan i dubok, odvaja ga od Boga i on plače slomljena srca.

Ko tako tuguje, „utješiće se“. Bog nam otkriva našu krivnju da bismo mogli naći utočište u Hristu, osloboditi se ropstva grijehu uz Njegovu pomoć i radovati se u slobodi Božjih sinova. U pravoj skrušenosti možemo doći do podnožja krsta i ondje ostaviti svoje terete.

Spasiteljeve riječi objavljuju vijest utjehe i onima koji podnose nedaće ili su nekoga izgubili. Naše tuge ne niču iz zemlje. „Jer kad nanosi nevolju sinovima ljudskim ili ih rastužuje, ne raduje se tome.“ (Plač 3,33) Kad Spasitelj dopusti da na nas naiđu kušnje i nevolje, to nam je „za naše (pravo) dobro, da bismo postali dioničarima njegove svetosti“. (Jevrejima 12,10) Koliko god kušnja izgledala gorka i teška, ako se podnosi s vjerom, donijeće blagoslov. Okrutan udarac koji odnosi zemaljske radosti, može nam usmjeriti pogled prema Nebu. Koliko je onih koji nikad ne bi upoznali Isusa da ih patnja nije natjerala da u Njemu potraže utjehu!

Bog se služi životnim nedaćama da bi uklonio nečistoću i grubost iz našega karaktera. Rezanje, oblikovanje, klesanje, glačanje i dotjerivanje bolni su postupci što ih nedaće obavljaju. Nije lako biti pritisnut uz kotač brusilice, ali tako se kamen priprema za mjesto koje treba zauzeti u nebeskom hramu. Učitelj ne troši vrijeme i trud na neku bezvrijednu građu. On glača samo svoje dragocjeno kamenje da bi postalo vrijedno palate.

Gospod će pomoći svima koji se uzdaju u Njega. Ljudi vjere postići će dragocjene pobjede, naučiće dragocjene pouke i steći dragocjena iskustva.

Koliko je onih koji nikad ne bi upoznali Isusa da ih patnja nije natjerala da u Njemu potraže utjehu!

Naš nebeski Otac nikad ne zaboravlja one koje je obuzela tuga. Kad se David penjao uz Maslinsku goru, „sve plačući, pokrivene glave i bos“ (2. Samuelova 15, 30), Gospod ga je sažaljivo posmatrao. David je bio odjeven u kostrijet, grubu tkaninu od kozje dlake, i savjest ga je optuživala. Ti vanjski znakovi

poniznosti svjedočili su o njegovoj dubokoj skrušenosti. Plačnim i bolnim riječima iznio je pred Boga svoju nevolju. Gospod nije odbacio svojega slugu. Nikad David nije bio tako drag Srcu beskrajne Ljubavi kao tada kad je, obuzet grižnjom savjesti, bježao da spasi svoj život od neprijatelja koje je njegov vlastiti sin podignuo na bunu. Gospod kaže: „Ja korim i karam sve koje ljubim. Prema tome, budi revan i obrati se!” (Otkrivenje 3,19) Hrist podiže skrušeno srce i čisti ojađenu dušu sve dok ona ne postane Njegovo prebivalište.

Ali kad naiđu nevolje, koliki su među nama slični Jakovu! Mislimo da je to neprijateljeva ruka. U tami se slijepo borimo sve dok nam ne ponestane snage i više ne možemo naći ni utjehe ni izbavljenja. Božanski dodir otkrio je Jakovu u osvit dana Onoga s kime se borio, Anđela zavjeta, i on je plačući bespomoćno pao na grudi Beskrajne Ljubavi da primi blagoslov za kojim je čeznula njegova duša. I mi trebamo naučiti da su nevolje blagoslov, ne prezirati Gospodnje ukore niti klonuti kad nas On opominje.

„Da, blago čovjeku koga Bog odbaci... On ranjava, ali i ranu povija, udara, i svojom zacjeljuje rukom. Iz šest će nevolja tebe izbaviti, ni u sedmoj zlo te dotaknuti neće.” (Jov 5,17-19) Hrist prilazi svakoj ranjenoj duši da je iscijeli. Život pun bolnih gubitaka, žalosti i patnje može se razvedriti dragocjenim otkrivenjem Njegove prisutnosti.

Bog ne želi da ostanemo pritisnuti nijemom boli, ranjena i slomljena srca. On želi da podignemo pogled i gledamo Njegovo drago lice puno ljubavi. Dragi Spasitelj stoji pokraj mnogih čije su oči tako obnevidjele od suza da Ga ne mogu prepoznati. Čezne uzeti naše ruke i potaknuti nas da gledamo u Njega s jednostavnom vjerom, dopuštajući Mu da nas vodi. Njegovo je srce otvoreno za naše duboke žalosti, tuge i nevolje. Spasitelj nas je ljubio vječnom ljubavlju i okruživao nježnom dobrotom. Srcem se uvijek možemo osloniti na Njega i neprekidno razmišljati o Njegovoj nježnoj dobroti i ljubavi. On će uzdignuti dušu iznad svakodnevnih tuga i nevolja i dati joj mir.

Mislite na to, napaćena i bolna djeco, i radujte se u nadi, „jer sve što je od Boga rođeno pobjeđuje svijet.” (1. Jovanova 5,4)

Blaženi su i oni koji plaču zajedno s Isusom osjećajući saučešće prema svijetu zbog njegovih patnja i tugu zbog njegovih grijeha. U takvom plaču nijedna misao nije posvećena sebi. Isus je bio Čovjek boli i podnosio je duševne patnje koje nijedan jezik ne može opisati. Njegov duh bio je rastrgan i ranjavan ljudskim prestupima. Usrdnošću punom samoprijegora trudio se ublažiti bijedu i jade čovječanstva, a srce Mu je obuzimala teška tuga dok je posmatrao mnoštvo koje je odbijalo doći k Njemu i dobiti život. Svi Hristovi sljedbenici proći će kroz to iskustvo. Budući da u sebi nose Njegovu ljubav, sarađivaće s Njim u spašavanju izgubljenih. Sudjelovaće u Hristovim patnjama, ali i u slavi koja će se javiti. Budući da su s Njim bili jedno u Njegovu djelu i pili zajedno s Njim čašu boli, sudjelovaće i u Njegovoj radosti.

Nevolje su naučile Isusa da obavlja službu utješitelja. U svakoj ljudskoj tuzi i On je tužan, a „budući da je sam trpio i bio kušan, može pomoći onima koji stoje u kušnji”. (Isaija 63,9; Jevrejima 2,18) Svaka duša koja se sjedinila s Njegovim mukama ima prednost sudjelovati u toj službi. „Zaista, kao što se patnje Hristove preobilno izlijevaju na nas, tako preobilna biva i naša utjeha po Hristu.” (2. Korinćanima 1,5) Gospod pruža ožalošćenima osobitu milost. Njezinom silom omekšava srca i pridobija duše. Njegova ljubav otvara put ranjenoj i izmučenoj duši te postaje melem onima što tuguju. „Pa i pisao sam vam ovo isto da me ne ražaloste na mom dolasku oni koji bi me trebali razveseliti, uvjeren za vas sve da je moja radost radost i vas svijetu. Da, pisao sam vam u velikoj tuzi, u tjeskobi srca i s mnogim suzama, ne da vas ražalostim, već da upoznate preveliku ljubav koju imam prema vama.” (2. Korinćanima 2,3,4)

„Blago krotkima...” (Matej 5,5)

U Blaženstvima je objavljena razvojna crta hrišćanskog iskustva. Oni koji su osjetili da im je Hrist potreban, koji su plakali zbog svojih grijeha i zajedno s Hristom prošli kroz školu patnje, naučiće se i krotkosti od božanskog Učitelja.

Vrlinu krotkog i blagog podnošenja nepravde nisu cijenili ni neznabošci ni Jevreji. Riječi što ih je Mojsije, nadahnut Svetim Duhom, kazao o sebi — da je najkrotkiji čovjek na Zemlji — narod u to doba nije smatrao pohvalom. Ponajprije su izazivale sažaljenje ili prezir. Ali Isus proglašava krotkost jednim od najvažnijih uslova za ulazak u Njegovo carstvo. Božanska ljepota te dragocjene vrline otkrila se u Njegovu ličnom životu i karakteru.

Isus, sjajnost Očeve slave, „nije se ljubomorno držao svoje jednakosti s Bogom, nego se nje lišio uzevši narav sluge i postavši sličan ljudima“. (Filipljanima 2,6.7) Pristao je proći kroz najteža iskustva života koračajući usred sinova ljudskih — ne kao car koji zahtijeva počasti, već kao Onaj čiji je životni poziv služiti drugima. U Njegovu ponašanju nije bilo ni traga lažne revnosti ili hladne strogosti. Narav Iskupitelja svijeta bila je uzvišenija od anđeoske, a ipak su s Njegovim božanskim veličanstvom bile sjedinjene krotkost i poniznost, kojima je sve privlačio k sebi.

Isus se odrekao sebe i nije se isticao nijednim svojim djelom. U svemu se pokoravao volji svojega Oca. Kad je Njegovo poslanje na Zemlji bilo već pri kraju, mogao je reći: „Ja sam tebe proslavio na zemlji, izvršivši djelo koje si mi dao da učinim.“ (Jovan 17,4) Hrist nas poziva: „Uzmite jaram moj na se i učite od mene, jer ja sam krotka i ponizna srca.“ „Ako, dakle, ko hoće ići za mnom, neka se odreče samog sebe, neka uzme svoj krst i neka me slijedi“ (Matej 11,29; 16,24). Odbacimo zato svoje sebične interese s prestola i neka oni više ne vladaju dušom.

Onaj ko gleda na Hristovo samoodricanje i Njegovu poniznost srca, biće prinuđen reći, kao što je rekao Daniel kad je ugledao Onoga koji je bio sličan sinovima čovječjim: „Ostadoh sam gledajući to veliko viđenje; onemoćah, lice mi probljedje, iznakazi se, snaga me ostavi.“ (Daniel 10,8) Samopouzdanje i samoisticanje, čime se hvalimo, prikazuju nam se tada u svoj svojoj odurnosti, kao znaci robovanja Sotoni. Čovjek se po naravi uvijek nastoji istaknuti i uvijek je spreman boriti se za prvenstvo. Ali onaj ko uči od Isusa, odrekao se sebe, oholosti i želje za prvenstvom. U njegovoj duši vlada mir, a njegovom osobnošću upravlja Sveti Duh. Tada više ne težimo za najvišim mjestom. Ne gajimo slavljudivu težnju da nametljivošću obratimo pažnju na sebe, već osjećamo da je naše najviše mjesto kraj nogu Spasiteljevih. Tada gledamo u Isusa očekujući da nas Njegova ruka povede, oslušujemo Njegov glas da nas uputi. Apostol Pavle je stekao to iskustvo: „... ja sam, naime, po zakonu umro Zakonu da živim Bogu, s Hristom sam razapet na krst; živim — ali ne više ja, nego Hrist živi u meni: život koji sada provodim u tijelu, provodim u vjeri u Sina Božjega, koji mi je iskazao ljubav i samoga sebe za mene predao — ne prezirem milost Božju, jer, ako opravdanje dolazi po Zakonu, onda je Hrist uzalud umro.“ (Galatima 2,19.20)

Ako primimo Hrista kao stalnog gosta svoje duše, Božji mir, koji nadmašuje svaki um, sačuvaće naša srca i misli u Hristu Isusu. Spasiteljev život na Zemlji, iako ispunjen sukobima, bio je život mira. Dok su Ga razjareni neprijatelji stalno progonili, On je govorio: „Onaj koji me posla sa mnom je. On me ne ostavlja sama, jer ja uvijek činim što je njemu ugodno.“ (Jovan 8,29)

Nikakva oluja ljudskog ili sotonskog gnjeva nije mogla poremetiti mir Njegova savršenog zajedništva s Bogom: „Ostavljam vam mir; mir, i to svoj, dajem vam.“ „Uzmite jaram moj na se i učite od mene, jer sam krotka i ponizna srca. Tako ćete naći pokoj svojim dušama, jer jaram je moj sladak, a moje breme lako.“ (Jovan 14,27; Matej 11,29)

Samoljublje uništava naš mir. Dok naša sebična narav živi u nama, spremni smo je stalno braniti od poniženja i uvrede; ali kad smo mrtvi i kad je naš život skriven s Hristom u Bogu, nećemo primati k srcu zanemarivanje i potcjenjivanje. Bićemo gluvi za ogovaranje i slijepi za porugu i uvredu. „Ljubav je strpljiva, ljubav je dobrostiva; ljubav ne zavidi, ne hvasta se, ne oholi se. Nije nepristojna, ne traži svoje, ne razdražuje se, zaboravlja i prašta zlo; ne raduje se nepravdi, raduje se istini. Sve ispričava, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi. Ljubav nikad ne prestaje.“ (1. Korinćanima 13,4-8)

Sreća koja potiče iz zemaljskih izvora promjenjiva je kao što su promjenjive okolnosti o kojima ovisi. Ali Hristov mir je stalan i trajan. On ne ovisi o životnim okolnostima, o količini svjetovnih dobara ni o broju zemaljskih prijatelja. Hrist je izvor žive vode, a sreća koja potječe od Njega nikad neće iznevjeriti.

Hristova krotkost, pokazana u domu, usrećiće sve ukućane: ona ne izaziva svađu, ne uzvraća ljutito, već stišava razdraženi temperament i zrači blagošću što je osjećaju svi koji su u krugu njezinog uticaja. Svaku zemaljsku porodicu u kojoj se njeguje, ona čini dijelom velike nebeske porodice.

Bilo bi nam kudikamo bolje stradati zbog lažnih optužbi nego sami sebi stvarati muku osvećujući se svojim neprijateljima. Duh mržnje i osvete potekao je od Sotone i može donijeti samo zlo onome ko ga gaji. U poniznosti srca, u krotkosti koja je plod prebivanja u Hristu, krije se tajna blagoslova. „Jer Jahve ljubi narod svoj, spasenjem ovjenčava ponizne!“ (Psalam 149,4)

Krotki će „naslijediti zemlju“. Želja za uzvisivanjem unijela je grijeh u svijet i zato su naši praroditelji izgubili vlast nad ovom lijepom Zemljom, svojim carstvom. Hrist je samoodricanjem otkupio ono što je bilo izgubljeno. Uči nas da i mi trebamo pobijediti kao što je On pobijedio. (Otkrivenje 3,21) Njegujući poniznost i samoodricanje, možemo postati Hristovi sunasljednici: „Zemlju će posjedovati krotki“. (Psalam 37,11)

Zemlja, obećana krotkima, neće biti slična ovoj, zamračenoj sjenom smrti i prokletstva. „Ali mi očekujemo, prema njegovu obećanju, nova nebesa i novu zemlju, gdje prebiva pravednost.“ „Neće biti više ništa proketo. Presto Božji i Jagnjetov biće u gradu. Sluge Božje klanjaće se Bogu i gledaće njegovo lice.“ (2. Petrova 3,13; Otkrivenje 22,3)

Tamo nema razočaranja, nema boli, nema grijeha, nema nikoga ko će reći da je bolestan. Nema pogrebnih povorki, nema plača, nema smrti, nema rasanaka, nema slomljenih srca. Ali tamo je Isus, tamo je mir. „Neće više gladovati i žeđati, neće ih mučiti žega ni sunce, jer vodiće ih onaj koji im se smiluje, dovešće ih k izvorima vode“. (Isaija 49,10)

„Blago gladnima i žednima pravednosti, jer će se nasititi!“ (Matej 5,6)

Pravednost je svetost, sličnost Bogu, a „Bog je ljubav“. (1. Jovanova 4,16) To je usklađenost s Božjim Zakonom, „jer zapovijesti su tvoje sve pravedne“ (Psalam 119,172), a ljubav je „ispunjeni Zakon“. (Rimljanima 13,10) Pravednost je ljubav, a ljubav je svjetlost i život Božji. Božja pravednost utjelovljena je u Hristu. Primajući Njega, dobivamo pravednost.

Pravednost se ne stječe mučnim naporima ni zamornim radom, darovima ili žrtvom, nego se besplatno daje svakoj duši koja je gladna i žedna pravednosti. „O svi vi koji ste žedni, dođite na vodu; ako novaca i nemate, dođite. Bez novaca i bez naplate kupite vina i mlijeka.“ „Neće uspjeti oružje protiv tebe skovano. ... To je baština slugu Jahvinih, to im je pobjeda od mene — riječ je Jahvina.“ „I evo imena kojim će ga nazivati: 'Jahve, Pravda naša.'“ (Isaija 55,1; 54,17; Jeremija 23,6)

Nijedna ljudska sila ne može ničim zadovoljiti glad i žeđ duše. Ali Isus kaže: „Evo stojim na vratima i

kucam. Ako ko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večeraću s njim, i on sa mnom." „Ja sam hljeb života. Ko dolazi k meni, sigurno neće ogladnjati. Ko vjeruje u me, sigurno neće nikada ožednjati." (Otkrivenje 3,20; Jovan 6,35)

Kao što nam je potrebna hrana da bismo održali tjelesnu snagu, tako nam je potreban Hrist, hljeb s Neba, da nas okrijepi u duhovnom životu i da nam podari snagu za rad u Božjem djelu. Kao što tijelo neprestano prima hranjive sastojke koji održavaju život i snagu, tako i duša mora održavati neprestanu vezu s Hristom potpuno Mu se pokoravajući i oslanjajući se na Njega.

Kao što umorni putnik u pustinji čezne za izvorom i, našavši ga, gasi žeđ, tako će hrišćanin biti žedan čiste vode života. Dobiće je od Hrista koji je njezin izvor.

Kad upoznamo savršenstvo Spasiteljevog karaktera, zažljećemo potpuno se preobraziti i obnoviti po uzoru na Njegovu neporočnost. Što više doznajemo o Bogu, to će uzvišeniji biti naš ideal karaktera i usrdnija naša čežnja da odražavamo Božji lik. Kad duša teži za Bogom, božansko se spaja s ljudskim, a srce puno čežnje kaže: „Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu nada moja." (Psalam 62,6)

Ako ste svjesni potrebe svoje duše, ako ste gladni i žedni pravednosti, to je dokaz da je Hrist u vašemu srcu probudio želju da Ga pozovete kako bi izlivanjem Svetoga Duha učinio za vas ono što sami ne možete učiniti. Ne moramo gasiti žeđ na plitkim potocima, jer je upravo iznad nas velik izvor s čijih bogatih voda možemo obilno piti ako se samo malo uspnemo stazom vjere.

Božje riječi su vrelo života. Ako i vi čeznete za tim živim izvorima, sjedinićete se, uz pomoć Svetoga Duha, s Hristom. Poznate istine otkriće vam svoje nove strane, biblijski tekstovi zasjaće vam iznenada, kao bljesak munje, u novom značenju. Vidjećete povezanost drugih istina s djelom otkupljenja i znaćete da vas Hrist vodi, da je božanski Učitelj pokraj vas.

Isus je rekao: „A ko pije od vode koju ću mu ja dati, sigurno neće nikad ožednjati. Štaviše, voda koju ću mu ja dati postaće u njemu izvorom one vode što struji u život vječni." (Jovan 4,14) Dok vam Sveti Duh bude otkrivao istinu, skupljaćete najdragocjenija iskustva i čeznuti da i drugima govorite o utješnim spoznajama koje su vam otkrivene. Kad se budete našli s njima, prenosićete im neke nove misli o Hristovu karakteru i radu. I onima koji Ga ljube i onima koji Ga ne ljube iznosićete nove objave o Njegovoj ljubavi punoj saosjećanja.

„Davajte, pa će vam se dati" (Luka 6,38), jer se o Božjoj Riječi kaže: „Zdenac je u mom vrtu, izvor žive vode koja teče s Libana." (Pjesma nad pjesmama 4,15) Srce koje je jednom okusilo Hristovu ljubav stalno čezne da je okusi još više. Dok je dijelite, primaćete je sve bogatije i obilnije. Svaka objava Boga povećava sposobnost duše da spozna je i voli. Srce neprestano vapi: „Koliko će nas sigurnije spasiti od srdžbe sada kad smo već opravdani njegovom krvi", a Duh uvijek odgovara: „Jer ako smo izmireni s Bogom smrću njegova Sina dok smo još bili neprijatelji, mnogo ćemo se sigurnije, već izmireni, spasiti njegovim životom" (Rimljanima 5,9.10) Naš Bog se raduje činiti „neograničeno više od onoga što možemo moliti ili misliti..." (Efescima 3,20) Kad se odrekao sebe da bi spasio izgubljeno čovječanstvo, Isusu je Sveti Duh bio dan u potpunosti. Tako će biti darovan i svakom Hristovom sljedbeniku kad Mu potpuno preda srce da bude Njegovo prebivalište. Sam Gospod nam nalaže: „... već se napunite Duhom" (Efescima 5,18), a ta zapovijest istodobno je i obećanje o ispunjenju. Ocu je bilo ugodno u Hristu „nastaniti svu puninu" i „po njemu ste i vi ispunjeni". (Kološanima 1,19; 2,10)

Kao što pljuskovi osvježavaju zemlju, tako je i Bog izljevao obilje svoje ljubavi. „Rosite, nebesa, odozgo, i oblaci, daždite pravednošću. Neka se rastvori zemlja da procvjeta spasenje, da proklija izbavljenje!"

„Uboji i bijedni vodu traže, a nje nema! Jezik im se osuši od žeđi. Ja, Jahve, njih ću uslišiti, ja, Bog Izraelov, ostavit ih neću. U goleti bregova otvoriću rijeke, i posred dolova izvore. Pustinju ću pretvoriti u močvaru, a u vrela sušnu zemlju.“ (Isaija 45,8; 41,17.18)

„Uistinu, svi mi primismo od njegove punine: milost za milost.“ (Jovan 1,16)

„Blago milosrdnima, jer će postići milosrđe!“ (Matej 5,7)

Ljudsko srce je hladno, mračno i bez ljubavi. Ako neko i pokaže duh milosrđa i praštanja, ne čini to sam od sebe, već pod uticajem božanskoga Duha koji djeluje na srce. „Što se nas tiče, mi ljubimo, jer je on nas ljubio prije.“ (1. Jovanova 4,19)

Sam Bog je izvor svake milosti. Njegovo je ime „milosrdan i milostiv“. (Izlazak 34,6) Ne postupa s nama onako kako smo zaslužili, ne pita jesmo li dostojni Njegove ljubavi, već nas obasipa obiljem ljubavi da bi nas učinio dostojnima. Bog nije osvetoljubiv. Ne želi kazniti, želi spasiti. Čak i strogost koju pokazuje u svojoj Promisli pokazuje samo radi spasenja zalutalih. Žarko želi ublažiti ljudske patnje i staviti svoj melem na njihove rane. Istina je da Bog „krivca nekažnjena ne ostavlja“ (Izlazak 34,7), ali je zato voljan oprostiti krivnju.

Milostivi su „dionici božanske naravi“ (2. Petrova 1,4), u njima Božja milosrdna ljubav dolazi do izražaja. Svi oni čija su srca povezana saosjećanjem sa Srcem Beskrajne Ljubavi, nastojeće se vratiti na pravi put. Hristova prisutnost u duši nepresušan je izvor. Gdje On prebiva, tamo se dobročinstva umnožavaju.

Kad zalutale, iskušane i jadne žrtve želja i grijeha zovu u pomoć, hrišćanin se ne pita jesu li dostojne. Zapita se: što mogu učiniti za njihovo dobro? U najbjednijima i najponiženijima on vidi duše za čije je spasenje umro Hrist i zbog kojih je Bog svojoj djeci povjerio službu pomirenja.

Milostivi su oni koji imaju sažaljenja prema siromašnima, napaćenima i potlačenima. Jov kaže: „Jer, izbjavljah bijednog kada je kukao i sirotu ostavljenju bez pomoći. Na meni bješe blagoslov izgubljenih, srcu udovice ja veselje vraćah. Pravdom se ja kao haljinom odjenuh, nepristranost bješe mi plaštem i povezom. Bjehe oči slijepcu i bjehe noge bogalju, otac ubogima, zastupnik strancima“. (Jov 29,12-16)

Mnogima je život mučna borba. Osjećaju svoje nedostatke, nesretni su i bez vjere. Smatraju da nemaju na čemu biti zahvalni. Ljubazna riječ, pogled pun saučešća i razumijevanja bili bi mnogima koji se bore i koji su osamljeni kao časa hladne vode žednoj duši. Riječ saučešća ili čin dobrote olakšaće terete koji tako teško pritiskaju umorna pleća. A svaka riječ i svako djelo nesebične dobrote izraz su Hristove ljubavi prema izgubljenom čovječanstvu.

Milostivi će biti pomilovani. „Podašna duša nalazi okrepu, i ko napaja druge, sam će se napojiti.“ (Mudre izreke 11,25) Samilosna duša uživa slatki mir. Život ispunjen nesebičnom službom za dobro drugih njoj je blažena nagrada. Sveti Duh koji prebiva u duši i utiče na život, smekšaće tvrda srca i probuditi saosjećanje i nježnost. Ono što posijete, to ćete i žeti. „Blago onome koji misli na uboga i slaba: u dan nevolje Jahve će ga štiti i živa sačuvati, sreću mu dati na zemlji, i neće ga predati na volju dušmanima. Jahve će ga ukrijepiti na postelji boli, bolest mu okrenuti u snagu.“ (Psalam 41,2-4)

Ko je posvetio svoj život Bogu da bi služio Njegovoj djeci, povezan je s Onim koji upravlja svim zalihama svemira. Život mu je povezan zlatnim lancem nepromjenjivih obećanja s Božjim životom. Gospod ga neće iznevjeriti u času muke i potrebe. „A moj će Bog ispuniti u Hristu Isusu svaku vašu potrebu raskošno prema svom bogatstvu.“ (Filipljanima 4,19) U času posljednje potrebe milostivi će naći utočište u milosti Spasitelja

punog sažaljenja i biće primljeni u vječne stanove.

„Blago onima koji su čista srca, jer će Boga gledati!“ (Matej 5,8)

Jevreji su strogo pazili na održavanje obredne čistoće, pa su i njihovi propisi bili pretjerano teški. Misli su im bile obuzete pravilima, ograničenjima i strahom od vanjskog oskvrnuća pa nisu ni opažali mrlju koju su sebičnost i zloba ostavljale na duši.

Isus nije spomenuo tu obrednu čistoću kao uslov za ulazak u svoje carstvo, ali je isticao potrebu za čistoćom srca. „A mudrost koja dolazi odozgo jest prije svega čista, zatim mirotvorna, blaga, dobrohotna, puna milosrđa i dobrih plodova, postojana i iskrena.“ (Jakov 3,17). U Božji grad neće ući ništa što oskvrnjuje. Oni koji jednom budu stanovali u njemu, moraju već ovdje biti čistoga srca. U onome ko uči od Isusa sve više će jačati odbojnost prema nepromišljenom ponašanju, nedoličnim riječima i nepristojnim mislima. Kad Hrist obitava u srcu, misli i ponašanje biće čisti i oplemenjeni.

Isusove riječi: „Blago onima koji su čista srca“ imaju i dublje značenje. Nije riječ samo o čistom srcu u smislu u kojemu svijet razumije neporočnost, dakle o oslobođenosti od onoga što je puteno, neokaljano požudom, nego o čestitosti u skrivenim nakanama i pobudama srca, o oslobođenosti od oholosti i samoljublja, o skromnosti, nesebičnosti, o sličnosti djetetu.

Samo se slični međusobno cijene. Sve dok u svojem življenju ne prihvatite načelo požrtvovane ljubavi, koja je načelo Božjega karaktera, ne možete Ga upoznati. Srce koje je Sotona obmanuo, gleda na Boga kao na okrutno, nemilosrdno biće. Sebične osobine ljudi, čak i samoga Sotone, pripisane su Stvoritelju punom ljubavi. „Zar misliš“ — kaže Bog — „da sam ja tebi sličan?“ (Psalam 50,21) Njegova dobronamjerna skrb i vođstvo smatraju se izražavanjem samovolje i osvetoljubivosti. Tako se gleda i na Bibliju, riznicu blaga Njegovoga milosrđa. Slava njezinih istina, koje su visoke kao nebo i dosežu do vječnosti, nije shvaćena. Većini ljudi sam Hrist je „poput korijena iz zemlje sasušene“, pa ne vide u Njemu ljepotu da bi se „u nj zagledali“. (Isaija 53,2) Kad je Isus bio među ljudima kao objava Boga čovječanstvu, književnici i fariseji su Mu govorili: „Ne velimo li pravo — rekoše — da si Samarjanin i da si opsjednut zlim duhom?“ (Jovan 8,48) Čak su i Njegovi učenici bili zaslijepljeni sebičnošću svojega srca te su sporo shvatali Onoga koji im je došao otkriti Očevu ljubav. Zato je Isus, iako usred ljudi, ipak hodio sam. Samo je na Nebu bio potpuno shvaćen.

Kad Hrist dođe u svojoj slavi, zli Ga neće moći gledati. Svjetlost Njegove prisutnosti, koja je život onima što Ga ljube, zlima je smrt. Očekivanje Njegova dolaska njima je „strašno iščekivanje suda i osvetnog bijesa vatre“. (Jevrejima 10,27) Kad se Hrist pojavi, oni će tražiti da se skriju od lica Onoga koji je umro da ih otkupi.

Ali ljudi čija su srca očišćena djelovanjem Svetoga Duha koji u njima boravi, potpuno su se promijenili. Oni mogu upoznati Boga. Mojsije je bio skriven u „pukotini pećine“ (Izlazak 33,22) kad mu se otkrila Gospodnja slava. Tako ćemo i mi, kad budemo skriveni u Hristu, moći gledati Božju ljubav.

„Jahve ljubi čisto srce, i ko je ljubaznih usana, car mu je prijatelj.“ (Mudre izreke 22,11) Mi Ga gledamo već sad, ovdje, u vjeri. Kroz svakodnevna iskustva opažamo u djelima Njegove Promisli Njegovu dobrotu i saučešće. Prepoznavamo Ga u karakteru Njegova Sina. Sveti Duh uzima istinu o Bogu i o Onome kojega je On poslao te je otkriva našem razumu i srcu. Oni koji su čista srca vide Boga na nov i privlačniji način, kao svojega Otkupitelja, i dok posmatraju neokaljanost i ljupkost Njegova karaktera, nastoje odražavati Njegov lik. U Njemu gledaju Oca koji čezne zagrliti sina pokajnika, a srca im se ispunjavaju neizrecivom radošću i slavom.

Oni koji su čista srca vide Stvoritelja u djelima Njegove moćne ruke, u ljepoti svega što ispunjava svemir. U Njegovoj pisanoj Riječi čitaju još jasnije izvještaje o objavi Njegovog milosrđa, Njegove dobrote i milosti. Istine skrivene od mudrih i razumnih otkrivaju se djeci. Ljepota i dragocjenost istine koju ne opažaju svjetovno mudri, stalno se otkrivaju onima koji iskreno, poput djece, teže saznati i ispuniti Božju volju. Dobivajući i sami dio u božanskoj prirodi, upoznajemo istinu.

Tokom vremena koje im je Bog odredio da provedu na ovome svijetu, oni koji su čista srca žive kao da se nalaze u vidljivoj Božjoj prisutnosti. Gledaće Ga licem u lice i u budućem besmrtnom stanju, kao što ga je Adam gledao dok je hodio i razgovarao s Bogom u Edenu. „Sad vidimo u ogledalu nejasno, a onda ćemo licem u lice.” (1. Korinćanima 13,12)

„Blago mirotvorcima, jer će se zvati sinovi Božji!” (Matej 5,9)

Hrist je „Knez mironosni” (Isaija 9,5). Njegovo je poslanje vratiti Zemlji i Nebu mir što ga je grijeh narušio. „Dakle: opravdani vjerom u miru smo s Bogom po našem Gospodu Isusu Hristu.” (Rimljanima 5,1) Ko god se odrekne grijeha i otvori svoje srce Hristovoj ljubavi, postaje sudionik toga nebeskog mira.

Nema drugog temelja mira osim toga. Hristova milost, primljena u srce, suzbija svako neprijateljstvo, stišava sukobe i ispunjava dušu ljubavlju. Onoga ko je u miru s Bogom i sa svojim bližnjima niko ne može učiniti nesretnim. U njegovu srcu neće biti zavisti, zlim sumnjičenjima tu nema mjesta, mržnja ne može postojati. Srce koje je u skladu s Bogom ispunjeno je nebeskim mirom i širi njegov blagoslovljeni uticaj na sve oko sebe. Duh mira spuštaće se kao rosa na srca umorna i izmučena od svjetovnih sukoba.

Hristovi sljedbenici poslani su u svijet s viješću mira. Svako ko tihim, nesvjesnim uticajem svetoga života objavljuje Hristovu ljubav, svako ko riječju ili djelom navodi drugoga da se odrekne grijeha i preda svoje srce Bogu, pripada graditeljima mira.

I „blago mirotvorcima, jer će se zvati sinovi Božji”. Duh mira dokaz je njihove povezanosti s Nebom. Okružuje ih ugodno ozračje Hristove ličnosti. Miomiris života i ljepota karaktera otkrivaju svijetu da su oni Božja djeca. Ljudi uviđaju da su bili s Isusom: „... ko god ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga.” „Ako ko nema Hristova Duha, nije Hristov”, ali „svi su oni koje vodi Božji Duh sinovi Božji”. (1. Jovanova 4,7; Rimljanima 8,9.14)

„Tada će ostatak Jakovljevi, među brojnim narodima, biti kao lav među šumskim zvijerima, kao lavić među ovčjim stadima: svaki put kad prolazi, on gazi nogama, razdire, i niko da od njega izbavi.” (Mihej 5,7)

„Blago progonjenima zbog pravednosti, jer je njihovo carstvo nebesko!” (Matej 5,10)

Isus ne budi u svojim sljedbenicima nadu da će steći zemaljsku slavu i bogatstvo, da će živjeti bez nevolja, već im pokazuje prednosti zajedničkog putovanja sa svojim Učiteljem stazama samoodricanja i poniženja zato što ih svijet ne poznaje.

Njemu, koji je došao otkupiti izgubljeni svijet, suprotstavile su se ujedinjene snage Božjih i čovjekovih neprijatelja. Zli ljudi i zli anđeli ustali su u nemilosrdnoj uroti protiv Kneza mira. Iako su svaka Njegova riječ i svako djelo odisali božanskom samilošću, ono čime se razlikovao od svijeta izazivalo je najgorčnije neprijateljstvo. Budući da nije odobravao zadovoljavanje zlih sklonosti naše naravi, izazivao je najžešće protivljenje i mržnju. Tako je i sa svima onima koji hoće pobožno živjeti u Isusu Hristu. Nepomirljiv je sukob između pravednosti i grijeha, ljubavi i mržnje, istine i laži. Kad neko prikazuje Hristovu ljubav i

ljepotu svetosti, odvodi podanike Sotoninog carstva, a knez zla ustaje da bi mu se suprotstavio. Sve one koji su nadahnuti Hristovim duhom, očekuju progonstva i poniženja. Oblik progonstva s vremenom se mijenja, ali pokretačka sila — duh koji ga nadahnjuje — ista je ona koja je, počevši od Abelovih dana, neprestano ubijala Gospodnje izabranike.

Kad se ljudi potrudu uspostaviti sklad s Bogom, uvidjeće da vrijeđanje krsta još nije prestalo. „Poglavarstva, Vlasti, Vrhovnici i zli duhovi koji borave u nebeskim prostorima“ (Efescima 6,12) svrstali su se u bojne redove protiv svih onih koji se pokoravaju nebeskom Zakonu. Zato, umjesto da izazivaju žalost, progonstva trebaju donositi radost Hristovim učenicima, jer im je to dokaz da idu stopama svojega Učitelja.

Premda Gospod nije obećao svom narodu život bez kušnja, zajamčio mu je nešto puno bolje: „... i nek ti mir traje koliko i život!“ „Dosta ti je moja milost, jer se moja snaga savršeno očituje u slabosti.“ (Ponovljeni zakon 33,25; 2. Korinćanima 12,9) Ako ste pozvani da zbog Njega prođete kroz ognjenu peć, Isus će biti s vama kao što je bio s trojicom vjernih u Vavilonu. Oni koji ljube svojega Otkupitelja, radovaće se svakoj prilici da s Njim dijele poniženje i sramotu. Ljubav koju gaje prema svom Gospodu čini slatkima patnje zbog Njega.

Sotona je tokom svih vjekova progonio pripadnike Božjega naroda. Mučio ih je i ubijao, ali su oni umirući pobjeđivali. Čvrstinom svoje vjere otkrivali su Onoga koji je jači od Sotone. Sotona je mogao mučiti i ubijati tijelo, ali nije mogao ni taknuti život koji je bio skriven s Hristom u Bogu. Mogao je zatvoriti tijelo među zidove tamnice, ali nije mogao svezati duh. Mučenici su gledali slavu koja će doći nakon tame i govorili: „Držim, doista, da patnje sadašnjega vremena nisu dostojne poređenja sa slavom koja će se objaviti u nama.“ „Uistinu, naša nam sadašnja ali kratkotrajna i mala nevolja donosi izvanredno veliku i vječnu slavu...“ (Rimljanima 8,18; 2. Korinćanima 4,17)

Božja slava — Božji karakter — otkriva se u kušnjama i progonstvu u Njegovim izabranicima. Vjernici Božje Crkve, omrznuti i progonjeni od svijeta, odgajaju se i discipliniraju u Hristovoj školi. Na Zemlji hode uskim stazama i pročišćavaju se u peći nevolje. Idu za Hristom kroz bolne sukobe, podnose odricanja i doživljavaju gorka razočaranja, ali njihova bolna iskustva uče ih strahoti i bijedi grijeha pa ga gledaju s odurnosti. Budući da sudjeluju u Hristovim patnjama, određeni su da budu sudionici i u Njegovoj slavi. Proroku je u svetom viđenju bila pokazana slavna pobjeda Božjega naroda: „Također spazih nešto kao stakleno more pomiješano s vatrom i pobjednike... gdje stoje na staklenom moru s citrama Božjim. Oni pjevaju pjesmu Mojsija, sluga Božjega, i pjesmu Jagnjeta: 'Velika su i divna tvoja djela, Gospodaru, Bože, Svemogućí! Pravedni su i ispravni tvoji putevi, Caru naroda!'“ „Ovo su — na to mi reče — oni što dolaze iz velike nevolje; oni su prali svoje haljine i obijelili ih u krvi Jagnjetovoj. Zato stoje pred prestolom Božjim i služe mu dan i noć u njegovu hramu. A Onaj koji sjedi na prestolu spustiće se na njih da boravi s njima.“ (Otkrivenje 15,2.3; 7,14.15)

„Blago vama kad vas budu grdili i progonili i kad vam zbog mene budu lažno pripisivali svaku vrstu opačine!“ (Matej 5,11)

Još od svojega pada Sotona se služi prijevarom. Kao što je širio lažne predstave o Bogu, tako je preko svojih sluga širio lažne predstave i o Božjoj djeci. Spasitelj kaže: „Jer zbog tebe podnesoh pogrdu, i stid mi pokri lice.“ (Psalam 69,8) Pogrdе padaju i na Njegove učenike.

Niko nije bio tako okrutno klevetan kao Sin Čovječji. Podsmjehivali su Mu se i rugali zbog Njegove nepokolebljive poslušnosti načelima svetoga Božjeg Zakona koji su oni bezrazložno mrzili. Hrist je smireno stajao pred svojim neprijateljima kazujući da je poniženje dio hrišćanske baštine, savjetujući svojim sljedbenicima kako se suočiti sa strijelama pakosti i pozivajući ih da ne klonu u progonstvu.

Iako može naškoditi dobrom glasu, kleveta ne može uprljati karakter. On je u Božjoj vlasti. Sve dok ne pristanemo na grijeh, nema te sile, ni ljudske ni sotonske, koja bi mogla okaljati dušu. Čovjek čije se srce oslanja na Boga, u najbolnijim kušnjama i u najtežim okolnostima ostaje potpuno isti kao što je bio i u blagostanju, kad je izgledalo da je okružen Božjom svjetlošću i zaštitom. Njegove riječi, pobude i njegova djela mogu biti pogrešno prikazani i izvrtani, ali on na to i ne obraća pažnju zato što se bori za nešto mnogo važnije. Slično Mojsiju, sve podnosi, jer „ostade, naime, postojan kao da posmatra Nevidljivoga” (Jevrejima 11, 27) ne gledajući na vidljivo, „nego na nevidljivo, jer je vidljivo prolazno, a nevidljivo je vječno”. (2. Korinćanima 4, 18)

Hristu je poznato sve što su ljudi pogrešno shvatili i prikazali. Njegova djeca mogu naći snage te smireno, strpljivo i s povjerenjem čekati, koliko god bili klevetani i prezirani, jer nema ničega tajnog što se neće otkriti, a onima koji Mu ukazuju čast, Bog će i sam ukazati čast pred ljudima i anđelima.

„Blago vama kad vas budu grdili i progonili i kad vam zbog mene budu lažno pripisivali svaku vrstu opačine”, kaže Isus. „Radujte se i kličite od veselja, jer vas čeka velika nagrada na nebesima!” Zatim je spomenuo proroke, koji su govorili u Gospodnje ime, kao „uzor strpljiva podnošenja nevolja”. (Jakov 5,10) Abel, prvi hrišćanin među Adamovim potomcima, umro je kao mučenik. Enoh je hodio s Bogom, a svijet ga nije razumio. Noju su se rugali kao zanesenjaku koji unosi nemir među ljude. „Drugi, opet, iskusiše izrugivanje i udarce i povrh toga okove i tamnice... Jedni biše mučeni na kolu, odbijajući oslobođenje da postignu bolje uskrsnuće.” (Jevrejima 11,36.35)

Božji glasnici progonjeni su tokom svih vjekova. Zahvaljujući njihovim nevoljama, spoznaja o Bogu širila se na sve strane. Svaki Hristov učenik mora stupiti u te redove i nastavljati isto djelo znajući da neprijatelji djela ne mogu učiniti ništa protiv istine, već samo u prilog istini. Bog želi da istina postane svima poznata i da bude predmet ispitivanja i pretresanja, čak ako je i prezir naveo ljude na to. Ljudski umovi moraju biti uzdrmani. Svaki sukob, svaka kleveta, svaki napor da se ograniči sloboda savjesti, to su prigode kojima se Bog koristi da bi probudio umove koji bi se inače možda uspavali.

Koliko puta se to potvrdilo u životu Božjih vjesnika! Kad su, na poticaj Velikoga vijeća, zasuli kamenjem plemenitog i rječitog Stjepana, djelo evanđelja nije propalo. Nebeska svjetlost koja je obasjavala slavom njegovo lice i božanska samilost kojom je odisala njegova molitva pred smrt, bile su kao oštra strijela osvjedočenja revnosnom članu Velikoga vijeća koji je tu stajao. I Šaul, farisej progonitelj, postao je izabrano oruđe da donese Hristovo ime „i pred pagane, i careve, i sinove Izraelove”. (Djela 9,15) Poslije mnogo godina Pavle će kao starac pisati iz tamnice u Rimu: „Jedni, istina, propovijedaju iz zavisti i natjecanja... propovijedaju Hrista... neiskreno, s namjerom da povećaju bol mojih okova... Pa što biva? Ništa osim što se na svaki način, bilo pod izlikom bilo iskreno, Hrist propovijeda.” (Filipljanima 1,15.16.18) Pavlovim zatočeništvom evanđelje se proširilo na sve strane, pa su duše bile pridobijene za Hrista i u samoj carskoj palači. Zahvaljujući Sotoninim naporima da ga uništi, sjeme Riječi živoga Boga, „... ne iz raspadljiva, nego iz neraspadljiva sjemena: riječju živoga i vječnog Boga” (1. Petrova 1,23), bilo je posijano u srca ljudi. Poniženjem i progonstvom Božje djece Hristovo ime bilo je uzdignuto, a duše su bile spašene.

Velika je plata na Nebu svima koji i u progonstvima i poniženju svjedoče za Hrista. Ljudi čeznu za zemaljskim dobrima, a Isus im pokazuje nebesku nagradu. Međutim, On je ne daje samo u budućem životu — nagrađivanje počinje ovdje. Gospod se javio Abrahamu: „Ne boj se, Abrame, ja sam ti zaštita; a nagrada tvoja biće vrlo velika!” (Postanje 15,1) To je nagrada svima koji idu za Hristom. Uspostaviti sklad s Gospodom Emanuelom — s Onim „u kome se nalazi sakriveno sve blago mudrosti i znanja”, u kojemu „stanuje stvarno sva punina božanstva ” (Kološanima 2,3.9) — upoznati Ga i imati, dok se srce sve više otvara da bi primilo Njegove osobine, upoznati Njegovu ljubav i moć, imati Hristovo neizrecivo bogatstvo,

shvatati sve više „... koja je tu širina, dužina, visina i dubina, i upoznati ljubav Hristovu koja nadilazi spoznajju; da budete ispunjeni do sve punine koja dolazi od Boga“ (Efescima 3,18.19) — „to je baština slugu Jahvinih, to im je pobjeda od mene — riječ je Jahvina“. (Isaija 54,17)

Takva radost ispunjavala je srca Pavla i Sile dok su oko ponoći, u tamnici u Filibi, molili i pjevali hvalu Bogu. Hrist je bio kraj njih, a svjetlost Njegove prisutnosti rastjerala je tamu slavom nebeskih dvora. Pavle, koji je gledajući sirenje evanđelja zaboravljao svoje okove, piše iz Rima: „I tome se radujem a i radovaću se...“ (Filipljanima 1,18) Iste riječi koje je Hrist izgovorio na Gori, ponovno odzvanjaju u Pavlovoj Poslanici Filipljanima, usred njihovih progonstava: „Radujte se uvijek u Gospodu! Da ponovim: radujte se!“ (Filipljanima 4,4)

„Vi ste so zemlji.“ (Matej 5,13)

So čuva i održava hranu. Bog naziva svoju djecu solju. Time im želi reći da im je dao svoju milost da bi postali oruđa za spašavanje drugih. Bog je pred cijelim svijetom izabrao sebi narod ne samo da bi ih mogao usvojiti kao svoje sinove i kćeri, već da bi svijet preko njih mogao primiti spasonosnu milost. (Titu 2,11) Bog je izabrao Abrahama da bude ne samo Božji osobiti prijatelj, već i oruđe za objavljivanje posebnih prednosti koje je Gospod želio pružiti narodima. Isus je u svojoj posljednjoj molitvi za učenike, neposredno prije raspeća, rekao: „Ja sebe samog posvećujem za njih da i oni budu posvećeni istinom.“ (Jovan 17,19) Očišćeni istinom, hrišćani će imati spasonosne osobine koje će sačuvati svijet od potpune moralne izopačenosti.

So mora biti izmiješana s namirnicom kojoj je dodana, mora prodrijeti u nju i prožeti je da bi je mogla sačuvati. Tako će i osobni dodir i druženje s ljudima učiniti da spasonosna sila evanđelja dopre do njih. Oni se ne spašavaju kao skupina, već kao pojedinci. Sila je u osobnom uticaju. Moramo se približiti onima kojima želimo pomoći.

Ukusom soli prikazana je hrišćaninova životna snaga — Isusova ljubav u srcu, Hristova pravednost koja prožima život. Hristova ljubav je nezadrživa i borbena. Ako je u nama, izlivaće se na druge. Moramo im se toliko približiti da se njihova srca mogu zagrijati našim nesebičnim zanimanjem i ljubavlju. Iskreni vjernici šire životvornu energiju koja prodire i ulijeva novu moralnu snagu dušama za koje rade. Sila Svetoga Duha, a ne ljudska snaga, obavlja tu preobrazbu.

Isus dodaje i ozbiljnu opomenu: „Ali ako so obljutavi, čime će se ona (zemlja) osoliti? Više nije ni za što, osim da se izbac van da je ljudi pogaze.“ (Matej 5,13)

Dok je slušao Hristove riječi, narod je mogao vidjeti bijelu so kako svjetluca na stazama, bačena onamo zato što je izgubila ukus i postala neuporabljiva. Time je tačno prikazano stanje fariseja i djelovanje njihove religije na društvo. Prikazan je time i život svake duše od koje je odstupila sila Božje milosti, duše koja je ohladnjela i izgubila Hrista. Kakvu god vjeru ispovijedala, bljutava je i neukusna i anđelima i ljudima. Baš takvima Hrist kaže: „Oh kad bi bio studen ili vruć! Ali, jer si mlak — ni vruć ni studen — izbacicu te iz svojih usta.“ (Otkrivenje 3,15.16)

Nemamo li živu vjeru u Hrista kao osobnog Spasitelja, naš uticaj u ovome nevjerničkom svijetu neće se osjetiti. Ne možemo drugima dati ono što sami nemamo. Naš uticaj će uzdizati ljudski rod i donositi mu blagoslove samo onoliko koliko smo se sami posvetili i predali Hristu. Tamo gdje nema djelotvorne službe, iskrene ljubavi i stvarnog iskustva, nema ni snage da se pomogne, nema povezanosti s Nebom ni Hristovog „ukusa“ u životu. Sve dok nas Sveti Duh ne može upotrijebiti kao svoja oruđa da bi svijetu prenio istinu kakva je u Isusu, slični smo soli koja je izgubila ukus i postala potpuno bezvrijedna. Ako nam nedostaju

Hristove vrline, svjedočimo svijetu da istina koju ispovijedamo nema sile da bi nas posvetila. I tako, dokle doseže naš uticaj, onemogućujemo djelovanje Božje Riječi. „Kad bih ljudske i anđeoske jezike govorio, a ljubavi ne bih imao, bio bih kao bakar što ječi, ili zvono što zveči. Kad bih imao dar proricanja i znao sve tajne i sve znanje; kad bih imao puninu vjere, tako da bih brda premještao, a ljubavi ne bih imao, bio bih ništa. Kad bih na hranu siromasima razdao sve svoje imanje, kad bih tijelo svoje predao da se sažeže, a ljubavi ne bih imao, ništa mi koristilo ne bi.“ (1. Korinćanima 13,1-3)

Kad ljubav ispunjava srce, izlivaće se na druge — ne zato što nam oni čine usluge, već zato što nas ljubav pokreće na djelo. Ljubav mijenja karakter, upravlja pobudama, suzbija neprijateljstva i oplemenjuje osjećaje. Prostrana je kao svemir, u skladu je s anđeoskom ljubavi. Kad se njeguje u srcu, ljubav uljepšava cijeli život i posvuda izliva svoj blagoslov. Jedino ljubav, i samo ljubav, može nas učiniti solju zemlji.

„Vi ste svjetlo svijetu.“ (Matej 5,14)

Da bi pouke bile zanimljive i da bi privukao pažnju slušaoca dok je učio narod, Isus se često služio primjerima iz prirode koja ih je okruživala. Narod se okupio još u rano jutro. Sunce se uzdizalo na plavom svodu i razgonilo sjene koje su se skrivale po dolinama i uskim tjesnacima između bregova. Rumenilo na istočnoj strani neba još nije izbljedjelo. Zemlja je bila obasjana sjajnim sunčanim zrakama. S mirne površine jezera odbijala se zlatna svjetlost, a ružičasti jutarnji oblaci ogledali se u njoj. Svaki pupoljak, cvijet i svaka olistala grančica blistali su od kapljica rose. Priroda se smiješila blagoslovu novoga dana, a ptice na drveću umilno su pjevale. Spasitelj je pogledao ljude ispred sebe, zatim sunce koje se rađalo, i onda rekao svojim učenicima: „Vi ste svjetlo svijetu.“ Kao što sunce ide naprijed svojim putom ljubavi razgoneći sjene noći i budeći svijet na život, tako i Hristovi sljedbenici trebaju ići naprijed u svojem poslanju šireći nebesku svjetlost na one što su u tami zablude i grijeha.

U blistavom sjaju jutra na okolnim brežuljcima sve jasnije su se ocrtavali gradovi i sela upotpunjujući ljepotu krajolika. Hrist je rekao: „Nije moguće sakriti grad koji leži na gori.“ A onda je dodao: „Ne žele se svijeća da se stavi pod varičak, nego na svijećnjak da svijetli svima u kući.“ Među Hristovim slušaocima bilo je ponajviše poljoprivrednika i ribara, čija je siromašna boravišta činila samo jedna prostorija u kojoj je svjetiljka s postolja svijetlila svima u kući. Isus kaže: „Vaše svjetlo neka tako zasja pred ljudima da vide vaša djela ljubavi te slave Oca vašeg nebeskog.“ (Matej 5,14-16)

Grešnog čovjeka nikad nije obasjavala, niti će ga ikad obasjati druga svjetlost osim one koja se širi od Hrista. Isus, Spasitelj, jedino je svjetlo koje može odagnati tamu svijeta ogrezlog u grijeh. O Hristu, o Riječi je zapisano: „U njoj bijaše Život i Život bijaše svjetlo ljudima.“ (Jovan 1,4) Primanjem Njegova života učenici su mogli postati pronosioci svjetla. Hristov život u duši, Njegova ljubav otkrivena u karakteru učiniće ih svjetlom svijetu.

Ljudski rod nema vlastite svjetlosti. Bez Hrista smo kao nezapaljena svijeća, slični mjesecu koji je okrenuo lice od sunca. Nemamo niti jednu jedinu zraku svjetlosti kojom bismo mogli rasvijetliti tamu svijeta. Ali kad se okrenemo prema Suncu pravde, kad dođemo u dodir s Hristom, duša biva ozarena sjajem božanske prisutnosti.

Hristovi sljedbenici trebaju biti više od svjetla usred ljudi. Oni su svjetlo svijetu. Svima koji prizivaju Njegovo ime Isus kaže: Dali ste se meni, a ja sam vas dao svijetu kao svoje predstavnike.

Otac je poslao Hrista u svijet, a tako, kaže On, „i ja njih poslah u svijet“. (Jovan 17,18) Kao što je Hrist bio Posrednik za otkrivanje Oca, tako i mi moramo biti sredstvo za otkrivanje Hrista. Iako je naš Spasitelj veliki izvor blistave svjetlosti, ne zaboravi, hrišćanine, da se On otkriva preko čovjeka! Božji blagoslovi se

izlijevaju preko ljudskih oruđa. Hrist je došao na svijet kao Sin čovječji. Kad se ljudska priroda sjedini s božanskom, čovječanstvo mora biti pokrenuto. Hristova Crkva i svaki pojedini učenik velikog Učitelja od Neba su određena sredstva za otkrivanje Boga ljudima. Anđeli slave čekaju da preko vas prenesu nebesku svjetlost i silu dušama koje su na rubu propasti. Hoće li ljudsko oruđe propustiti ispuniti djelo koje mu je određeno? O, tada bi svijetu bio uskraćen obećani uticaj Svetoga Duha.

Hrist nije zapovjedio svojim učenicima: „Potrudite se da vaše svjetlo svijetli“, već je kazao: „Vaše svjetlo neka tako zasja pred ljudima da vide vaša djela ljubavi te slave vašeg Oca nebeskog.“ Stanuje li Hrist u srcu, nemoguće je skriti svjetlost Njegove prisutnosti. Ako oni koji govore da su Hristovi sljedbenici nisu svjetlo svijetu, to je zato što ih je napustila životodavna sila. Ne mogu li davati nikakvu svjetlost, to je zato što su izgubili svaku vezu s Izvorom svjetlosti.

U svim razdobljima „Duh Hristov... bijaše u njima“ (1. Petrova 1,11). Vjernu Božju djecu činio je svjetlom ljudima njihova naraštaja. Josip je bio nositelj svjetla u Egiptu. Svojom neporočnošću, dobrotom i djetinjском ljubavi predočavao je Hrista usred idolopokloničkog naroda. Dok su Izraelci putovali iz Egipta u Obećanu zemlju, ljudi čista srca među njima bili su svjetlo okolnim narodima. Preko njih se Bog otkrivao svijetu. Preko Daniela i njegovih prijatelja u Vavilonu i preko Mardoheja u Persiji blistave zrake svjetla sjale su usred tame carskih dvorova. Tako su i Hristovi učenici postavljeni kao nositelji svjetla na putu u Nebo. Preko njih se Očeva milost i dobrota otkrivaju svijetu obavijenom tamom pogrešnih shvatanja o Bogu. Kad vide njihova dobra djela, ljudi će biti ponukani slaviti Oca koji je na nebesima, jer se pokazalo da je na prestolu svemira Bog. Njegov karakter dostojan je hvale i oponašanja. Božanska ljubav koja plamti u srcu i hrišćanska uravnoteženost koja se pokazuje u životu slične su kratkom pogledu u Nebo, koji je čovjeku omogućen iz svijeta da bi se mogao diviti savršenstvu Neba.

Ljudima tako biva omogućeno da vjeruju u „ljubav koju Bog ima u nama“. (1. Jovanova 4,16) Tako se čiste i preobražavaju srca, nekad grešna i izopačena, da bi bila pokazana bez mane „Onomu koji vas može očuvati od pada neporočne i razdragane pred njegovom slavom, jedinome Bogu koji nas je spasio po Isusu Hristu, našem Gospodu...“ (Judina 24)

Spasiteljeve riječi: „Vi ste svjetlo svijetu“ pokazuju da je On svojim sljedbenicima povjerio službu u cijelome svijetu. Sebičnost, oholost i predrasude podignule su u Hristovo doba čvrst i visok zid razdvajanja između postavljenih čuvara svetih proroštava i svih ostalih naroda na Zemljinoj kugli. Ali Spasitelj je došao sve to izmijeniti. Riječi koje je narod slušao s Njegovih usana bile su posve različite od svega što su dotad slušali od sveštenika i rabina. Hrist ruši zid razdvajanja, samoljublja i nacionalnih predrasuda propovijedajući ljubav prema svim pripadnicima ljudske porodice. On uzdiže ljude iz uskog kruga u koji ih je zatvorila njihova sebičnost uklanjajući sve zemaljske granice i vještački stvorene razlike u društvu. Ne pravi nikakvu razliku između susjeda i stranaca, prijatelja i neprijatelja. Hrist nas uči da svaku dušu kojoj je potrebna pomoć gledamo kao svojega bližnjeg, a cijeli svijet kao svoje područje rada.

Kao što Sunčeve zrake prodiru i do najudaljenijih kutaka Zemljine kugle, tako po Božjoj naredbi i svjetlost evanđelja treba doprijeti do svake duše na Zemlji. Kad bi Hristova Crkva ispunjavala plan našega Gospoda, svjetlost bi obasjala sve koji se nalaze u tami i u dolini smrtne sjene. Kad bi se vjernici Crkve, umjesto da se zajedno nastanjuju izbjegavajući odgovornost i nošenje krsta, razišli po svim zemljama, kad bi pustili da preko njih zablista Hristova svjetlost i kad bi radili kao što je On radio na spašavanju duša, „evanđelje o carstvu“ brzo bi bilo objavljeno po cijelom svijetu.

Tako će se ostvariti Božja nakana da sebi izabere narod, počevši od Abrahama u dolinama Mesopotamije pa do nas u našim danima: „... blagosloviću te... i sam ćeš biti blagoslov.“ (Postanje 12,2) Riječi što ih je Hrist uputio preko proroka-evanđelista, a samo su ponovljene u Propovijedi na Gori, odnose se na nas u

ovome posljednjem naraštaju: „Ustani, zasini, jer svjetlost tvoja dolazi, nad tobom blista Slava Jahvina.“ (Isaija 60,1) Ako je tvoj duh obasjala Slava Gospodnja, ako si i ti već posmatrao ljepotu Onoga koji se „ističe među hiljadama“ — Onoga koji je „sav od ljupkosti“, ako je tvoja duša bila ozarena prisutnošću Njegove slave, onda su i tebi upućene te Učiteljeve riječi. Jesi li s Hristom stajao na Gori preobraženja? Dolje u ravnici nalaze se duše koje je Sotona zarobio; one čekaju da ih oslobodi riječ vjere i molitve.

Naša dužnost nije samo posmatrati Hristovu slavu, nego i govoriti o Njegovim vrlinama. Isaija nije samo posmatrao Hristovu slavu, nego je i govorio o Njemu. Dok je David razmišljao, vatra je plamtjela, a onda je progovorio svojim jezikom. Razmišljajući o čudesnoj Božjoj ljubavi, morao je govoriti o onome što je vidio i osjetio. Ko može vjerom posmatrati čudesni plan otkupljenja, slavu jedinorođenog Božjeg Sina, a ne govoriti o tome? Ko može razmišljati o nedokučivoj ljubavi što se otkrila na krstu Golgote prigodom Hristove smrti — da ne poginemo već da imamo vječni život — ko može to gledati i ne naći riječi kojima bi veličao Spasiteljevu slavu?

„Čuj! Bog veličanstveni zagrmje, a u Hramu njegovu svi kliknuše: Slava!“ (Psalam 29,36) Izraelov pjesnik ljupko Ga slavi uz harfu: „Govore o blistavoj slavi tvoga veličanstva, i čudesa tvoja objavljuju. Kazuju strahovitu silu djela tvojih, veličinu tvoju propovijedaju.“ (Psalam 145,5.6)

Krst s Golgote treba biti visoko uzdignut pred ljudima tako da im obuzme um i da se njihove misli bave njime. Tada će sam Bog ispuniti božanskom silom sve duhovne sposobnosti. Sve sile biće usredotočene na pravi rad za Učitelja. Trudbenici će kao živa oruđa, određena da obasjaju Zemlju, rasvijetliti svijet zracima svjetla.

Hrist prima, o, tako radosno, svako ljudsko oruđe koje Mu se hoće predati. On spaja ljudsko s božanskim da bi svijetu mogao objaviti tajnu Utjelovljene Ljubavi. Pričajte o tome, molite se za to, pjevajte o tome! Objavljujte svuda vijest o Njegovoj slavi i žurite i dalje prema nebeskim visinama!

Strpljivo podnošenje nevolja, primanje blagoslova sa zahvalnošću, hrabro odolijevanje kušnjama, svakodnevno očitovanje duha krotkosti, dobrote, milosrđa i ljubavi — sve su to izvori svjetlosti kojom blista pravi karakter, nasuprot tami sebičnog srca u kojemu nikad nije zasjala svjetlost života.

Duhovna narav Zakona

„Nemojte misliti da sam došao ukinuti zakon i proroke! Ne dođoh da ih ukinem, već da ih ostvarim.“ (Matej 5,17)

Usred grmljavine i ognja Hrist je objavio Zakon na Sinajskoj gori. Božja slava, slična ognju koji sažiže, počivala je na njezinu vrhu, a gora se tresla od Gospodnje prisutnosti. Čete Izraelove, pavši ničice, slušale su sa strahopoštovanjem svete propise Zakona. Koliko se od toga razlikovao prizor na Gori blagoslova! Pod ljetnim nebom, u tišini koju je narušavala samo pjesma ptica, Isus je objašnjavao načela svojega carstva. Onaj koji je toga dana govorio narodu jezikom ljubavi, otkrivao mu je načela Zakona objavljenog na Sinaju.

Prigodom objavljivanja zakona bilo je nužno da Izrael, iskvaren dugim robovanjem u Egiptu, stekne ispravan dojam o Božjoj sili i veličanstvu. Bog mu se tada jednako otkrio i kao Bog ljubavi.

„... Dođe Jahve sa Sinaja, sa Seira im se pokaza, i s gore Parana zasja. Zbog njih dođe od kadeških zborova, sa svoga juga sve do Obronaka. Ipak ti ljubiš narode, svi sveti njihovi u tvojoj su ruci. Pred tvojim su ležali nogama, išli tobom predvođeni.“ (Ponovljeni zakon 33,2.3)

Upravo je Mojsiju Bog otkrio svoju slavu divnim riječima koje su sačuvane kao nasljedstvo vjekova: „Jahve, Jahve! Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću, iskazuje milost hiljadama, podnosi opačinu, grijeh i prestup...“. (Izlazak 34,6.7)

Zakon dat na Sinaju bio je proglašenje načela ljubavi, otkrivanje nebeskog Zakona Zemlji. Stavljen je u ruku Posrednika i izgovoren glasom Onoga čijom silom ljudska srca mogu biti usklađena s Njegovim načelima. Bog je otkrio svrhu Zakona kad se obratio Izraelu: „Budite narod meni posvećen!“ (Izlazak 22,30)

Međutim, Izraelci nisu shvatili duhovnu narav Zakona, pa je njihova takozvana poslušnost često bila samo poštovanje forma i obreda umjesto pokoravanja srca vrhovnoj vlasti ljubavi. Budući da je Isus svojim karakterom i djelom otkrivao ljudima svete, milosrdne i očinske Božje osobine i ukazivao na bezvrijednost ceremonijalne poslušnosti, jevrejski vođe Ga nisu primili niti su razumjeli Njegove riječi. Smatrali su da se Hrist olako odnosi prema zahtjevima Zakona, a kad im je iznio upravo one istine koje su bit njihove službe, određene od Boga, oni su Ga, gledajući samo na formu, optužili da krši Zakon.

Iako izgovorene smireno, Hristove riječi bile su prožete ozbiljnošću i snagom koja je potresala srca ljudi. Očekivali su da će čuti ponavljanje beživotnih tradicija i pretjeranih zahtjeva rabina, ali uzalud. Zapanjilo ih je Hristovo učenje, „jer ih je učio kao onaj koji ima vlast, a ne kao njihovi književnici“. (Matej 7,29) Fariseji su uočili veliku razliku između svoga i Hristova načina poučavanja. Vidjeli su da veličanstvenost, neokaljanost i ljepota istine svojim dubokim i nježnim uticajem sve više osvajaju srca. Spasiteljeva božanska ljubav i nježnost privlačile su ljudska srca k Njemu. Rabini su vidjeli da je Hrist svojim učenjem poništio sav smisao pouka koje su oni davali narodu. On je rušio zid razdvajanja koji je toliko laskao njihovu ponosu i isključivosti. Bojali su se da će Hrist, bude li Mu dopušteno, potpuno odvojiti narod od njih. Slijedili su Ga, ispunjeni odlučnim neprijateljstvom, tražeći prigodu da Ga omrznu mnoštvu i tako omogućće Velikom vijeću da Ga osudi i usmrti.

Uhode su pažljivo pratili Isusa na Gori. Dok je On iznosio načela pravednosti, fariseji su širili glasine da je Njegov nauk u suprotnosti s propisima koje je Bog dao na Sinaju. Spasitelj nije izgovorio nijednu riječ koja bi mogla poljuljati povjerenje u vjerovanja i uredbe koje su bile dane preko Mojsija, jer je svaka zraka

božanske svjetlosti, koju je veliki izraelski vođa prenio narodu, bila primljena od Hrista. Dok su mnogi u srcu pomišljali da je došao ukinuti Zakon, Isus je iznosio svoje gledište o božanskim propisima riječima koje se ne mogu pogrešno razumjeti. „Nemojte misliti“, kazao je, „da sam došao ukinuti Zakon i Proroke!“ (Matej 5,17)

Sam Stvoritelj ljudi, Zakonodavac, izjavljuje da nije došao ukinuti propise Zakona. Sve u prirodi, od čestice u sunčanoj zruci, do svjetova u visini, podložno je zakonu. O poslušnosti zakonima ovise red i sklad u prirodi. Tako postoje i velika načela pravednosti koja upravljaju životom svih razumnih bića. O prilagođavanju tim načelima ovisi dobrobit svemira. Božji Zakon je postojao i prije nego što je stvorena Zemlja. Anđeli se drže njegovih načela, a da bi i Zemlja bila u skladu s Nebom, ljudi moraju slušati božanske propise. Hrist je u Edenu upoznao čovjeka s propisima Zakona „dok su klicale zvijezde jutarnje i Božji uzvikivali dvorjani“. (Jov 38,7) Hrist nije došao na Zemlju pokvariti Zakon, već svojom milosti vratiti ljude poslušnosti njegovim odredbama.

Ljubljeni učenik, koji je na Gori slušao Hristove riječi, piše mnogo kasnije, pod uticajem Svetoga Duha, o Zakonu kao o stalnoj obvezi: „Ko god čini grijeh, krši zakon; grijeh je kršenje zakona“. (1. Jovanova 3,4) Apostol Jovan objašnjava da je Zakon o kojemu govori „stara zapovijest koju ste primili od početka“. (1. Jovanova 2,7) On govori o Zakonu koji je postojao još pri stvaranju i samo je bio ponovljen na Sinajskoj gori.

Isus kaže: „Nemojte misliti da sam došao ukinuti Zakon i Proroke! Ne dođoh da ih ukinem, već da ih ostvarim.“ (Matej 5,17) On ovdje rabi riječ „ispunim“ u istom smislu kao i onda kad je Jovanu Krstitelju objavio svoju nakanu „da sve ispunimo što je u skladu s voljom Božjom“ (Matej 3,15), to jest da ispuni mjeru zahtjeva Zakona, da pruži primjer savršene usklađenosti s Božjom voljom.

Njegovo poslanje bilo je „da uzveliča i proslavi Zakon svoj“. (Isaija 42,21) On je bio određen prikazati duhovnu narav Zakona, iznijeti njegova dalekosežna načela i objasniti njegovu vječnu obaveznost.

Hrist, kojega i najplemenitiji i najnježniji među ljudima samo blijedo odražavaju, o kojemu je Solomon, nadahnut Duhom, pisao da je „bijel i rumen, ističe se među hiljadama... i sav je od ljupkosti“ (Pjesma 5,10.16), o kojemu je David, gledajući Ga u proročkoj viziji, kazao: „Lijep si, najljepši između sinova ljudskih“ (Psalam 45,3), Isus, jasna slika Očeve ličnosti, sjaj Njegove slave, samoprijegorni Spasitelj bio je na svojem putu ljubavi po ovome svijetu božanskom ljepotom svojega karaktera živi prikaz karaktera Božjeg Zakona. U Njegovu životu se otkrilo da je nebeska ljubav, načelo koje nas čini sličnima Hristu, temelj Zakona vječne pravednosti.

„Jer, zaista, kažem vam, dok opstoji nebo i zemlja“, kaže Isus, „ni jedna jota, ni jedna titla slova iz Zakona sigurno neće nestati, a da se sve ne ostvari“. (Matej 5,18) Svojom poslušnošću Zakonu Hrist je potvrdio njegovu nepromjenjivost i dokazao da svaki Adamov sin i svaka Adamova kći mogu Njegovom milošću biti savršeno poslušni Zakonu. Na Gori je kazao da iz Zakona neće nestati ni titla slova iz Zakona, a da se sve ne ostvari — sve što je povezano s ljudskim rodom, sve što je u vezi s planom spasenja. Hrist ne uči da će Zakon ikad biti ukinut, nego nam usmjerava pogled na krajnju granicu ljudskih vidika i uvjerava nas da će Zakon zadržati svoj autoritet sve dok ne stignemo do te granice. To čini zato da niko ne bi mogao pomisliti da je Njegov zadatak ukinuti propise Zakona. Sve dok postoji nebo i Zemlja, vrijediće i sveta načela Božjega Zakona. Njegova pravednost će stajati „kao Božji vrhovi“ (Psalam 36,7) i biće izvor blagoslova iz kojega se razlijevaju potoci da osvježe zemlju.

U Hristovu životu se otkrilo da je nebeska ljubav, načelo koje nas čini sličnima Hristu, temelj Zakona vječne pravednosti.

Budući da je Božji Zakon savršen i stoga nepromjenjiv, nemoguće je da grešni ljudi sami zadovolje mjerila njegovih zahtjeva. Zato je Isus i došao kao naš Otkupitelj da bi, učinivši ih sudionicima u božanskoj naravi, doveo ljude u sklad s načelima Zakona Neba. Kad se odrekemo svojih grijeha i primimo Hrista kao svojega Spasitelja, uzdižemo Zakon. Apostol Pavle pita: „Ukidamo li tako vjerom Zakon? Daleko od toga! Naprotiv, tim Zakon utvrđujemo.” (Rimljanima 3,31)

Obećanje Novoga zavjeta glasi: „Staviću zakone svoje u srca njihova i upisaću ih u pamet njihovu.” (Jevrejima 10,16) Iako je sustav simbola, koji je ukazivao na Hrista kao na Božje Jagnje koje će ponijeti grijeha svijeta, trebao prestati Hristovom smrću, načela pravednosti sadržana u Deset zapovijesti nepromjenjiva su kao i vječno prestole. Nijedna zapovijest nije bila ukinuta, nijedna jota ni titla slova nije nestala. Ta načela, u raju objavljena čovjeku kao veliki Zakon života, ostaće neizmijenjena i u obnovljenom raju. Kad Eden ponovno procvjeta na Zemlji, svi koji žive pod Suncem poštovaće Božji Zakon ljubavi.

„Dovijeka, o Jahve, riječ tvoja ostaje, stalna poput nebesa ... Djela ruku njegovih vjernost su i pravednost, stalne su sve naredbe njegove, utvrđene za sva vremena, dovijeka, sazdate na istini i pravdi ... Odavno znam za tvoje propise, da si ih sazdao zasvagda.” (Psalam 119,89; 111,7.8; 119,152)

„Stoga, ko god prekrši i jednu od ovih i najmanjih zapovijesti i nauči druge da tako rade, biće najmanji u carstvu nebeskom...” (Matej 5,19)

To znači da takvome tamo neće ni biti mjesta. Jer ko namjerno prekrši jednu zapovijest, ne drži u duhu i istini nijednu. „Uistinu, ako ko vrši sav Zakon, a pogriješi samo u jednome, postaje krivac za sve.” (Jakov 2,10)

Grieh nije u veličini djela neposlušnosti, nego i u najmanjem odstupanju od objavljene Božje volje, jer to odstupanje pokazuje da veze između duše i grijeha još nisu raskinute. Srce služi dvojici gospodara. Time se, zapravo, ono odriče Boga i buni se protiv zakona Njegove vladavine.

Kad bi ljudima bilo dopušteno zanemariti Gospodnje zahtjeve pa da sami sebi propisuju pravila o dužnosti, postojalo bi mnoštvo različitih mjerila koja bi zadovoljavala različite umove te bi vlast bila oduzeta iz Gospodnjih ruku. Ljudska volja postala bi vrhovna, a uzvišena i sveta Božja volja — Njegova nakana ljubavi prema Njegovim stvorenjima — bila bi potcijenjena i prezrena.

Kad god ljudi biraju vlastiti put, sukobljavaju se s Bogom. Za njih neće biti mjesta u nebeskom carstvu zato što ratuju protiv temeljnih načela Neba. Ne poštujući Božju volju, staju na stranu Sotone, neprijatelja Boga i ljudi. Čovjek će živjeti — ne jednom riječju, ne mnogim riječima, već svakom riječju koju je Bog izgovorio. Ne možemo biti sigurni odbacimo li ijednu riječ, koliko god nam izgledala nevažna. Nema nijedne zapovijesti u Zakonu koja čovjeku ne služi na dobro i sreću, i u ovome životu i u onome koji će doći. Poslušnost Božjem Zakonu je ograda koja štiti čovjeka sa svih strana i čuva ga od zla. Ko samo na jednom mjestu ruši tu ogradu koju je Bog podignuo, uništava njezinu moć da ga štiti, jer je otvorio prolaz kroz koji neprijatelj može ući da bi pustošio i razarao.

Usudivši se prekršiti Božju volju samo u jednoj tački, naši praroditelji su otvorili brane kroz koje je zlo prodrlo u svijet. Ko god bude slijedio njihov primjer, poželjeće slične posljedice. Božja ljubav je temelj svake odredbe Njegova Zakona, a onaj ko odstupa od zapovijesti, prouzrokuje vlastitu nesreću i propast.

„Jer, velim vam, ne bude li vaša pravednost veća od pravednosti književnika i fariseja, sigurno nećete ući u carstvo nebesko.” (Matej 5,20)

Književnici i fariseji proglašavali su Isusa i Njegove učenike grešnicima zbog nepoštovanja rabinskih obreda i običaja. Učenike su često zbunjivali i uznemirivali prijekori i optužbe onih koje su naviknuli poštovati kao vjerske učitelje. Isus je razotkrio prijevaru. Kazao je da je pravednost kojoj su fariseji pridavali toliku vrijednost bezvrijedna. Jevreji su smatrali sebe osobitim, vjernim narodom koji uživa Božju naklonost, ali Hrist je pokazao da je njihova religija lišena spasonosne vjere. Sva njihova licemjerna pobožnost, njihove ljudske izmišljotine i obredi, čak ni hvalisavo ispunjavanje formalnih zahtjeva Zakona nisu ih mogli učiniti svetima. Nisu bili čistoga srca, nisu bili plemeniti, ni slični Hristu po karakteru.

Religija utemeljena na opravdanju djelima ne može dovesti dušu u skladnost s Bogom. Stroga i kruta pravovjernost fariseja, bez skrušenosti, nježnosti i ljubavi, grešniku je bila samo kamen spoticanja. Bili su slični soli koja je izgubila ukus. U njihovom uticaju nije bilo sile koja bi sačuvala svijet od pokvarenosti. Jedina prava vjera je ona „koja očituje svoju snagu ljubavlju“ (Galatima 5,6) da očisti dušu i, slično kvascu, preobrazi karakter.

Jevreji su sve to već morali naučiti iz učenja proroka. Vapaj duše za izmirenjem s Bogom našao je stoljećima prije svoj glas i odgovor u riječima proroka Miheja: „S čime ću doći pred Jahvu, hoću li pasti ničice pred Bogom Svevišnjim? Hoću li doći preda nj sa žrtvom paljenicom, s teocima od jedne godine? Hoće li mu biti mile hiljade ovnova, hiljade hiljada potoka ulja?... Objavljeno ti je, čovječe, što je dobro, što Jahve traži od tebe: samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi“ (Mihej 6,6-8)

Prorok Hošea ovako je otkrio bit farisejstva: „Bujna je loza bio Izrael, rod bogat ona je nosila. I što mu je više rodilo plodova, to je više umnožavao žrtvenike; što mu je bogatija zemlja bila, to je kićenije dizao stupove.“ (Hošea 10,1) Tvrdeći da služe Bogu, Jevreji su zapravo služili sebi. Njihova pravednost bila je plod njihovih napora da drže Zakon u skladu sa svojim zamislima i na svoju korist. Stoga nije ni mogla biti bolja od njih samih. Nastojeći sami sebe učiniti svetima, pokušavali su, naime, čisto izvaditi iz nečistoga. Božji Zakon je svet kao što je i Bog svet, savršen kao što je Bog savršen. On ljudima prikazuje Božju pravednost. Čovjek ne može sam držati Zakon, jer ljudska je narav iskvarena, unakažena i potpuno različita od Božje naravi. Djelima sebičnog srca „svi postasmo nečisti, a sva naša pravda ko haljine okaljane“. (Isaija 64,5)

Iako je Zakon svet, Jevreji nisu mogli steći pravednost vlastitim naporima da ga drže. Ako žele ući u nebesko Carstvo, Hristovi učenici moraju steći drukčiju pravednost od farisejske pravednosti. U svojem Sinu Bog im je pružio savršenu pravednost Zakona. Da su svoja srca potpuno otvorili kako bi primili Hrista, sam život od Boga i Njegova ljubav obitavali bi u njima preobražavajući ih u Njegovo obličje. Tako bi, zahvaljujući dragovoljnom Božjem daru, mogli dobiti pravednost koju Zakon zahtijeva. Ali fariseji su odbacili Hrista. „Ne poznajući Božje pravednosti i nastojeći ustanoviti svoju vlastitu, nisu se potčinili Božjoj pravednosti“. (Rimljanima 10,3)

Isus je nastavio objašnjavati svojim slušaocima što znači držati Božje zapovijesti — da je to izgradnja Hristovog karaktera u njima. Jer u Njemu se Bog svakodnevno otkrivao pred njima.

„A ja vam kažem: Svako ko se ljuti na svog brata biće odgovoran sudu.“ (Matej 5,22)

Gospod je rekao preko Mojsija: „Ne mrzi svoga brata u svom srcu!... Ne osvećuj se! Ne gaji srdžbe prema sinovima svoga naroda. Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe...“ (Levitski zakonik 19,17.18) Istine koje je Hrist iznosio bile su iste one istine što su ih propovijedali proroci, ali ih je potamnila tvrdoća srca i ljubav prema grijehu.

Spasiteljeve riječi otkrile su Njegovim slušaocima činjenicu da su i oni, osuđujući druge kao prestupnike, bili isto toliko krivi jer su gajili zlobu i mržnju.

Na drugoj strani jezera, nasuprot mjestu na kojemu su se sabrali, prostirala se bašanska zemlja, pust predio, čiji su divlji klanci i šumovita brda već dugo bili omiljeno skrovište razbojnika i svakovrsnih prestupnika. Narodu su bile u živom sjećanju vijesti o pljačkama i ubojstvima počinjenima ondje pa su mnogi bili revnosni u optuživanju tih zločinaca. Istodobno su i sami bili naprasiti i svadljivi, gajili su najgorčenu mržnju prema svojim ugnjetačima Rimljanima, a prezirali su i sve ostale narode, čak i svoje sunarodnike ako nisu u svemu podržavali njihovo mišljenje. U svemu tome i oni su bili prestupnici Zakona koji kaže: „Ne ubij!“ (Izlazak 20,13)

Duh mržnje i osвете potekao je od Sotone i naveo ga da ubije Božjega Sina. Ko gaji zlobu ili neljubavnost, gaji isti duh, čiji je plod smrt. U osvetoljubivoj pomisli skriva se zlo djelo, kao što se u sjemenu skriva biljka. „Ko god mrzi svoga brata, ubojica je; a znate da nijedan ubojica nema u sebi trajnoga, vječnoga života.“ (1. Jovanova 3,15)

„... A ko rekne svome bratu: 'Raka!', biće odgovoran Velikom vijeću. A ko ga nazove 'ludakom', odgovaraće za to u ognju paklenom.“ (Matej 5,22) Darujući svojega Sina za naše otkupljenje, Bog je pokazao koliko cijeni svaku ljudsku dušu i zato nikome ne dopušta da govori prezrivo o drugome. Vidimo mane i slabosti svojih bližnjih, ali Bog svaku dušu smatra svojim vlasništvom — ona je Njegova stvaranjem, a dvostruko više otkupljenjem dragocjenom Hristovom krvlju. Svi smo stvoreni po Njegovom obličju, a čak i prema onima koji su najdublje pali mora se postupati s poštovanjem i nježnošću. Bićemo odgovorni pred Bogom čak i za jednu jedinu riječ prezira upućenu duši za koju je Hrist položio svoj život.

„A ko tebi daje prednost pred drugima? Što li imaš što nisi primio? Ako si, dakle, primio, što se ponosiš kao da nisi primio?“ „Ko si ti da sudiš tuđem sluzi? Ili stoji ili pada, stvar je njegova gospodara, a stajaće jer ga Gospod može tako držati.“ (1. Korinćanima 4,7; Rimljanima 14,4)

„A ko rekne svome bratu: 'Raka!', biće odgovoran Velikom vijeću. A ko ga nazove 'ludakom', odgovaraće za to u ognju paklenom.“ (Matej 5,22) Riječ ludak u Starom zavjetu se koristila da označi otpadnika ili onoga ko se predao bezbožnosti. Isus kaže da svako ko osudi svojega brata kao otpadnika ili bezbožnika, pokazuje da i sam zaslužuje istu osudu.

Kad se Hrist prepirao sa Sotonom oko Mojsijeva tijela, „nije se usudio izreći protiv njega uvredljivu osudu“. (Juda 9) Da je to učinio, stupio bi na Sotonino tlo, jer je osuđivanje oružje Zloga. U Pismu je on nazvan „tužitelj naše braće“.

(Otkrivenje 12,10) Isus nije htio upotrijebiti nijedno Sotonino oružje. Suprotstavio mu se samo riječima: „Neka bi ti Gospod zapovjedio da ušutiš!“ (Juda 9)

Hrist nam je primjer: kad dođemo u sukob s Njegovim neprijateljima, ne smijemo uzvraćati istom mjerom, niti kazati išta što bi ličilo na uvredljivu osudu. Onaj ko je određen govoriti u Božje ime, ne smije izgovarati riječi koje ni Veličanstvo Neba nije upotrijebilo kad se prepiralo sa Sotonom. Djelo suđenja i osude moramo prepustiti Bogu.

„... Najprije se izmiri s bratom...“ (Matej 5,24)

Božja ljubav je više od jednostavnog suzdržavanja od zlih djela, ona je pozitivno i djelotvorno načelo, živi izvor koji stalno teče na blagoslov drugima. Ako je Hristova ljubav u nama, ne samo da nećemo gajiti

mržnju prema bližnjima, nego ćemo se truditi pokazati im ljubav na svaki način.

Isus kaže: „Dakle: ako doneseš dar svoj na žrtvenik i tu se sjetiš da ti brat ima nešto protiv tebe, ostavi dar tu pred žrtvenikom, hajde i najprije se izmiri s bratom, pa onda dođi i prinesi dar svoj!” (Matej 5,23.24) Prinesena žrtva bila je izraz vjere da će prinositelj u Hristu postati sudionik u Božjoj milosti i ljubavi. Međutim, izražavati vjeru u Božju ljubav koja prašta, a istodobno gajiti duh bezosjećajnosti, prava je lakrdija.

Kad neko tvrdi da služi Bogu, a nanosi nepravdu svojem bratu ili ga vrijeđa, time mu lažno prikazuje Božji karakter. Stoga mora priznati zlo, mora ga proglasiti grijehom ako želi biti u skladu s Bogom. Možda nam je taj brat nanio veću nepravdu nego mi njemu, ali to ne umanjuje našu odgovornost. Ako se, dolazeći pred Boga, sjetimo da neko ima nešto protiv nas, moramo ostaviti svoj molitveni dar, dar zahvalnosti ili dragovoljni dar pa poći bratu s kojim smo u sukobu, ponizno priznati svoj grijeh i zatražiti oprost.

Ako smo na bilo koji način prevarili ili povrijedili svojega brata, moramo to popraviti. Ako smo, ne znajući, lažno svjedočili, ako smo netačno prenijeli riječi svojega brata, ako smo na bilo koji način umanjili njegov uticaj, trebamo otići k onima s kojima smo razgovarali o njemu i povući sve svoje uvredljive, pogrešne izjave.

Koliko bi zla bilo spriječeno kad se nesporazumi među braćom ne bi iznosili drugima, kad bi ih oni iskreno, u duhu hrišćanske ljubavi, rješavali među sobom! Koliko bi gorčine, kojom su mnogi ukaljani, bilo uništeno! Kako bi prisno i nježno Hristovi sljedbenici mogli biti sjedinjeni u Njegovoj ljubavi!

„A ja vam kažem da je svaki koji s požudom pogleda ženu već — u svom srcu — s njom učinio preljubu.” (Matej 5,28)

Jevreji su bili ponosni na svoju moralnost i gnušali su se nemoralnih običaja neznabožaca. Prisutnost rimskih činovnika, koje je carska vlast dovela u Palestinu, neprestano je vrijeđala osjećaje naroda, jer su s tim strancima kao poplava stigli neznabožački običaji, razvrat i razuzdanost. U Kafarnaumu su se rimski činovnici često pojavljivali sa svojim nakićenim ljubavnicama na proslavama i šetalistima. Buka orgijanjanja često je narušavala tišinu jezera dok su njihovi luksuzni brodići klizili mirnom površinom vode. Narod je očekivao da Isus strogo osudi te ljude, ali kako su se iznenadili kad su čuli riječi koje su razotkrile zlo u njihovu vlastitom srcu!

Kad se razmišljanje o zlu voli i njeguje, makar i tajno, to pokazuje, kaže Isus, da u srcu još vlada grijeh. Duša je još obuzeta gorčinom i nalazi se u okovima bezakonja. Onaj ko uživa u poročnim prizorima i dopušta sebi zlu misao, požudan pogled, vidjeće u otvorenom grijehu i njegovom teretu srama i teške boli pravu narav zla što ga je skrivao u odajama duše. Trenutak kušnje, u kojemu se nekome dogodilo da padne u težak grijeh, nije stvorio zlo koje se otkrilo, nego je samo ubrzao ili otkrio ono što je bilo skriveno i uspavano u srcu. Čovjek je „onakav kako u sebi misli”, jer iz srca „izvire život”. (Mudre izreke 23,7; 4,23)

„Ako te tvoja desna ruka navodi na grijeh, odsijeci je i baci od sebe...” (Matej 5,30)

Da bi spriječio širenje bolesti na tijelo i uništenje života, čovjek je spreman prežaliti i desnu ruku. Koliko bi morao biti spremniji odreći se onoga što ugrožava život duše!

Da bi mogle sudjelovati u slavnoj slobodi Božjih sinova, duše koje je Sotona ponizio i zarobio moraju biti iskupljene Radosnom viješću. Bog nas ne kani osloboditi patnje, koja je neizbježiva posljedica grijeha, nego nas kani spasiti i od samoga grijeha. Izopačena i izobličena duša mora se očistiti i preobraziti da bi

mogla biti odjevena u dobrotu „Jahve, Boga našega“, „jednaka slici njegova Sina“. „Ono što oko nije vidjelo, što uho nije čulo, na što ljudsko srce nije pomislilo: to je Bog pripremio onima koji ga ljube.“ (Psalam 90,17; Rimljanima 8,29; 1. Korinćanima 2,9) Samo će vječnost moći otkriti slavnu sudbinu ljudi u kojima je obnovljeno Božje obličje.

Ako želimo dosegnuti taj uzvišeni ideal, mora biti žrtvovano sve što izaziva spoticanje duše. Grijech se služi našom voljom da bi nas zadržao u svojoj vlasti. Potčinjavanje volje prikazano je vađenjem oka ili odsijecanjem ruke. Često nam se čini da pokoravanje volje Bogu znači pristajanje da kroz život prodemo unakaženi ili osakaćeni. Ali bolje ti je, kaže Hrist, biti unakažen, ranjen i osakaćen ako tako možeš ući u život. Ono što smatraš propašću zapravo te vodi najvećem blagoslovu.

Bog je izvor života. Možemo imati život samo ako smo u zajednici s Njim. Odvojeni od Boga, možemo postojati samo kratko, ali to nije život: „... ona koja se odaje nasladama mrtva je sve ako i živi.“ (1. Timoteju 5,6) Bog nam može podariti život jedino ako svoju volju potčinimo Njegovoj. Jedino ako, pokoravajući Mu se, primimo život od Njega, biće nam moguće, kaže Isus, svladati skrivene grijehe na koje On upozorava. Možete ih pokopati u srcu i skriti od ljudskih očiju, ali kako ćete opstati u Božjoj prisutnosti?

Ako se uzdate u sebe odbijajući pokoriti svoju volju Bogu, izabrali ste smrt. Gdje god grijeh bio, Bog mu je oganj koji ga sažiže. Ako izaberete grijeh i odbijete se odvojiti od njega, Božja prisutnost, koja sažiže grijeh, sažeći će i vas.

Želite li se predati Bogu, to zahtijeva žrtvu. Ali to je žrtvovanje nižeg radi višega, zemaljskog radi duhovnoga, propadljivog radi vječnoga. Bog nije odredio da naša volja bude uništena, jer samo ako se njome služimo, možemo postići ono što On želi da postignemo. Da bismo je mogli ponovno primiti pročišćenu i oplemenjenu te tako prisno povezanu s božanskom voljom, naša volja mora se pokoriti Bogu da bi On mogao preko nas izljevati potoke svoje ljubavi i sile. Koliko god samovoljnom i tvrdoglavom srcu izgledalo gorko i bolno to pokoravanje, ipak je to za nas bolje.

Sve dok nije osakaćen i bespomoćan pao na grudi Anđela zavjeta, Jakov nije upoznao pobjedu nesvladive vjere niti je stekao naziv knez Božji. I baš onda, kad „je hramao zbog kuka“ (Postanje 32,31), Isavova naoružana družina ustuknula je pred njim, a faraon, ponosni nasljednik carske loze, prignuo je glavu da od njega zatraži blagoslov. Tako je i sam Poglavar našega spasenja postao savršen „patnjama“ (Jevrejima 2,10), a djeca vjere „ozdraviše od bolesti“ i „nagnaše u bijeg tuđe bojne redove“ (Jevrejima 11,34). I „kljasti će se naplijeniti plijena“ (Isaija 33,23), „najsustaliji među njima biće u onaj dan kao David, a dom Davidov biće kao božanstvo, kao Anđeo Jahvin pred njima“. (Zaharija 12,8)

„Je li dopušteno čovjeku otpustiti svoju ženu s kojeg mu drago razloga?“ (Matej 19,3)

Kod Jevreja je bio običaj da muškarac otpusti svoju ženu zbog najbeznačajnije uvrede, a žena se onda imala pravo ponovno udati. Takav običaj izazivao je velike nesreće i grijeh. U propovijedi na Gori Isus je jasno kazao da se bračna veza ne može raskinuti, osim u slučaju nevjernosti bračnom zavjetu. „Svaki onaj“, kaže Hrist, „koji otpusti svoju ženu — osim zbog bluda — navodi je na preljubu, i koji se oženi takvom otpuštenicom, čini preljubu.“ (Matej 5,32)

Kad su Ga fariseji poslije pitali o zakonitosti rastave, Isus je podsjetio svoje slušaoce na ustanovu braka, utemeljenu pri stvaranju: „Mojsije vam je zbog vašeg okorjelog srca dopustio da možete otpustiti svoje žene. Ali u početku nije bilo tako.“ (Matej 19,8) Podsjetio ih je na blažene dane u Edenu: „I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro“. (Postanje 1,31) Odatle potječu brak i subota, dvije ustanove stvorene

na slavu Bogu i blagoslov čovječanstvu. Kad je Stvoritelj bračnim zavjetom sjedinio ruke svetoga para kazavši: „Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu, i biće njih dvoje jedno tijelo“ (Postanje 2,24), proglasio je zakon o braku za svu Adamovu djecu do kraja vremena. Ono što je sam vječni Otac proglasio dobrim, bio je zakon koji je ljudima trebao donijeti najuzvišeniji blagoslov i omogućiti im najviši razvitak.

Kao što je izopačio i sve druge Božje dobre darove povjerene čovječanstvu, grijeh je izopačio i brak. Evanđelje ima zadaću vratiti njegovu prvobitnu neokaljanost i ljepotu. U Starom i u Novom zavjetu bračnom se vezom simbolički prikazuje nježno i sveto jedinstvo između Hrista i Njegova naroda, spašenih koje je On otkupio na Golgoti. „Ne boj se“ — kaže Hrist — „nećeš se postidjeti; ne srami se, nećeš se crvenjeti. Zaboravićeš sramotu svoje mladosti i više se nećeš spominjati rugla udovištva svoga. Jer suprug ti je tvoj Stvoritelj, ime mu je Jahve nad Vojskama; tvoj je Otkupitelj Svetac Izraelov, Bog zemlje svekolike on se zove.“ „Vratite se, sinovi odmetnici — riječ je Jahvina — jer ja sam vas Gospodar.“ (Isaija 54,4.5; Jeremija 3,14) U Pjesmi nad pjesmama čujemo nevjestin glas: „Dragi moj pripada meni, a ja njemu.“ A On, koji je za nju „... bijel i rumen, ističe se među hiljadama“, govori svojoj izabranici: „Sva si lijepa, prijateljice moja, i nema mane na tebi.“ (Pjesma 2,16; 5,10; 4,7) Pišući hrišćanima u Efesu, apostol Pavle poslije je izjavio da je Bog postavio muža da bude glava žene, da joj bude zaštitnik, veza doma koja sjedinjuje sve članove porodice, kao što je i Hrist glava Crkve i Spasitelj simboličnog tijela: „Štaviše, kao što je Crkva pokorna Hristu, tako neka budu i žene u svemu svojim muževima. Muževi, ljubite svoje žene kao što je i Hrist ljubio Crkvu i sam sebe predao za nju, da je posveti čisteći je u kupelji vode uz pratnju riječi, da sam sebi privede Crkvu krasnu, bez ljage, bez bore, bez ičega tomu slična, da bude sveta i bez mane. Tako su i muževi dužni ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa. Ko svoju ženu ljubi, ljubi samoga sebe.“ (Efescima 5,24-28)

Hristova milost, i samo ona, može učiniti da ta ustanova bude ono što je Bog odredio — sredstvo blagoslova i uzdizanja ljudskog roda. Tako će zemaljske porodice svojim jedinstvom, mirom i ljubavlju predočavati nebesku porodicu.

Kao u Hristovim danima, stanje u današnjem društvu žalosno predočava nebeski ideal o toj svetoj vezi. Ali čak i onima koji su okusili samo gorčinu i razočaranje tamo gdje su očekivali prijateljstvo i radost, Hristovo evanđelje nudi utjehu. Strpljenje i blagost, koje Njegov Duh može usaditi, zasladiće gorku sudbinu. Srce u kojemu stanuje Hrist biće tako ispunjeno i zadovoljeno Njegovom ljubavlju da neće željeti pobuđivati simpatiju prema sebi i privlačiti pažnju na sebe. Kad se duša pokori Bogu, Hristova mudrost učiniće ono što nije uspjela ljudska mudrost. Srca koja su nekad bila ravnodušna ili otuđena, mogu se, otkrivanjem Njegove milosti, povezati zlatnim vezama ljubavi, čvršćim i trajnijim od svake zemaljske veze, koja će odoljeti svim kušnjama.

„A ja vam kažem: Ne kunite se nikako...” (Matej 5,34)

Ne smijemo se kleti „ni nebom, jer je prestole Božje; ni zemljom, jer je podnožje njegovim nogama; ni Jerusalimom, jer je grad velikog cara. Ne kuni se ni svojom glavom, jer nisi kadar jednu vlas učiniti bijelom ili crnom!” (Matej 5,34-36)

Sve potiče od Boga. Nemamo ništa što nismo primili i, više od toga, nemamo ništa što nije kupljeno za nas Hristovom krvlju. Sve što imamo, dolazi nam s pečatom krsta, kupljeno krvlju dragocjenijom od svega, jer je to Božji život. Ništa od onoga što imamo stoga ne smijemo ponuditi kao svoje u zalag da ćemo ispuniti svoju riječ.

Jevreji su shvatili da treća zapovijest zabranjuje uzimanje Božjeg imena u neposvećene svrhe, ali smatrali

su da se ostalim zakletvama mogu slobodno služiti. Zaklinjanje je bilo uobičajeno. Iako im je Mojsije zabranio lažno se kleti, pronašli su mnoge načine da se oslobode obaveze prihvaćene zakletvom. Nisu se bojali upustiti u svetogrđe, niti su se ustručavali od krivokletstva sve dok je bilo prikriveno vještini zaobilaženjem Zakona.

Isus je osudio njihov običaj zaklinjanja kazavši da je to prestup Božje zapovijesti. Ipak, naš Spasitelj nije zabranio upotrebu prisege na sudu, kojom se Bog svečano priziva za svjedoka da je rečeno istina i samo istina. Na suđenju pred Velikim vijećem Isus nije odbio posvjedočiti pod prisegom. „A veliki mu sveštenik reče: 'Zaklinjem te živim Bogom da nam rekneš jesi li ti Mesija, Sin Božji?' 'Ti kaza — odgovori mu Isus.'” (Matej 26,63.64) Da je u govoru na Gori zabranio i sudsku prisegu, Hrist bi na svojem suđenju prekorio velikog sveštenika te tako, za dobro svojih sljedbenika, potkrijepio svoje učenje.

Mnogi se ne boje prevariti svoje bližnje, ali su naučeni i od Božjega Duha osvjedočeni da je strašno lagati svojem Stvoritelju. Kad su pod prisegom, osjećaju da ne svjedoče samo pred ljudima, već i pred Bogom, a svjedoče li lažno, to čine pred Onim koji čita srce i zna pravu istinu. Svijest o strašnim kaznama koje takav grijeh povlači, sprječava ih da ga ne učine.

Ako iko može pravo posvjedočiti pod prisegom, onda je to hrišćanin. On neprestano živi u Božjoj prisutnosti znajući da je svaka misao vidljiva očima Onoga s kime je povezan. Kad je pozvan učiniti to zakonito, ispravno je pozvati Boga za svjedoka da je ono što govori istina i samo istina.

Isus je nastavio izlagati načelo koje zakletvu čini nepotrebnom. On uči da prava istina mora biti zakon govora. „Vaš govor neka bude: da, da — ne, ne! Što je više od toga, od Zloga dolazi.” (Matej 5,37)

Te riječi osuđuju sve one besmislene izreke i uzrečice koje su na granici prostaštva, zavodničke komplimente, izbjegavanje istine, laskave fraze, pretjerivanja, trgovačke obmane, sve što je tako uobičajeno u društvu i poslovnom svijetu. Ko se nastoji prikazati drukčijim nego što jest, ili čije riječi ne izražavaju stvarne osjećaje njegova srca, ne može se nazvati istinoljubivim.

Kad bi se te Hristove riječi poštovala, prestalo bi izražavanje zlonamjernih sumnja i neljubaznih kritika: jer, ko može biti siguran da, tumačeći postupke i pobude drugih, govori istinu? Koliko puta ponos, strast ili osobno raspoloženje utiču na ocjenu koju dajemo! Jedan pogled, jedna riječ, čak i naglašavanje riječi mogu navesti na pogrešan zaključak. Čak i činjenice mogu biti izrečene tako da navode na pogrešan dojam. A „što je više” od istine, „od Zloga dolazi”. (Matej 5,37)

Sve što hrišćani čine mora biti jasno kao sunčana svjetlost. Istina je od Boga, a laž, u svakom od svojih bezbrojnih oblika, potječe od Sotone. Ko na bilo koji način skreće s pravog puta istine, prepušta se sili Zloga. Ipak, nije jednostavno ni lako reći pravu istinu. Ne možemo govoriti istinu ako je ne znamo. Unaprijed stvoreno mišljenje, predrasude, nedovoljno znanje i pogrešne procjene često sprječavaju pravilno razumijevanje problema koje moramo rješavati. Nećemo moći govoriti istinu ako našim razumom stalno ne upravlja Onaj koji je sam Istina.

Hrist nam preko apostola Pavla nalaže: „Neka vam riječ bude ljubazna, solju začinjena, da znadnete odgovoriti svakome kako treba!” „Nikakva ružna riječ neka ne izlazi iz vaših usta, nego samo korisna za izgradnju gdje je potrebno, da iskaže dobročinstvo slušaocima.” (Kološanima 4,6; Efescima 4,29) U svjetlosti ovih tekstova vidi se da Hristove riječi na Gori osuđuju podrugljive, isprazne i nemoralne razgovore, a zahtijevaju da naše riječi budu i istinite i čiste.

Oni koji su učili od Hrista neće biti „sudionici u besplodnim djelima tame”. (Efescima 5,11) U govoru i u

životu biće jednostavni, neposredni i iskreni, jer se pripremaju za zajednicu sa svetima u čijim se ustima „ne nađe laž“. (Otkrivenje 14,5)

„A ja vam kažem: Ne opirite se zlotvoru! Naprotiv, udari li te ko po desnom obrazu, okreni mu i drugi!“ Matej 5,39)

Susreti s rimskim vojnicima bili su Jevrejima stalni povodi za ogorčenost. Vojni odredi bili su raspoređeni po raznim mjestima u Judeji i Galileji, a njihova prisutnost podsjećala je narod na vlastito nacionalno poniženje. S gorčinom u duši slušali su prodorne zvuke trube i posmatrali čete kako se okupljaju oko rimske zastave i klanjaju se odajući počast simbolu rimske moći. Sukobi između naroda i vojnika bili su česti i to je rasplamsavalo mržnju ljudi. Kad bi neki rimski činovnik žurio sa svojom vojničkom pratnjom iz mjesta u mjesto, često bi hvatao Jevrejske seljake koji su radili u polju i primoravao ih da nose terete uzbrdo ili obavljaju neki drugi teški posao. To je bilo u skladu s rimskim zakonom i običajima. Suprotstavljanje takvim zahtjevima izazvalo bi samo poniženja i okrutnosti. U srcu naroda jačala je težnja da se zbací rimski jaram. Duh pobune bio je osobito snažan među smjelim Galilejcima, s kojima se grubo postupalo. Kafarnaum, pogranični grad, bio je sjedište rimskog garnizona, pa je pogled na čete vojnika tokom Isusova propovijedanja budio u srcima Njegovih slušaoca gorke misli o Izraelovu poniženju. Narod je željno gledao u Hrista nadajući se da će On skršiti ponos Rima.

Isus je s tugom posmatrao namrštena lica pred sobom. Zapažao je duh osвете, koji je već utisnuo na njih svoj zli pečat. Znao je s kolikim ogorčenjem narod čezne silom satrti svoje tlačitelje. Ispunjen tugom, On ih poziva: „A ja vam kažem: ne opirite se zlotvoru! Naprotiv, udari li te ko po desnom obrazu, okreni mu i drugi!“ (Matej 5,39)

Te riječi bile su samo ponavljanje onoga što je učio i Stari zavjet. Pravilo „lom za lom, oko za oko, zub za zub“ (Levitski zakonik 24,20) bilo je, istina, navedeno u zakonima danima preko Mojsija, ali to je bio građanski propis. Niko nije imao pravo sam se osvećivati, jer je Bog kazao: „Nemoj govoriti: 'Osvetit ću se za zlo!'“ „Ne reci: 'Kako je on meni učinio, tako ću i ja njemu...'“ „Ne veseli se kad padne neprijatelj tvoj i ne kliči srcem kada on posrće...“ „Ako je gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga hljebom, i ako je žedan, napoj ga vodom.“ (Izreke 20,22; 24,29.17; 25,21) Cijeli Isusov život na Zemlji bio je prikaz toga načela. Naš Spasitelj je napustio svoj nebeski dom upravo zato da bi svojim neprijateljima donio hljeb života. Na sve klevete i progonstva koja su ga u stopu pratila, odgovarao je samo ljubavlju koja prašta. Preko proroka Isaije Hrist kaže: „Leđa podmetnuh onima što me udarahu, a obraze onima što mi bradu čupahu, i lica svojeg ne zaklonih od uvreda ni od pljuvanja.“ „Zlostavljahu ga, a on puštaše, i nije otvorio usta svojih. Ko jagnje na klanje odvedoše ga; ko ovca, nijema pred onima što je strižu, nije otvorio usta svojih.“ (Isaija 50,6; 53,7) Od krsta na Golgoti kroz vjekova odjekuje Njegova molitva za svoje krvnike i vijest nade razbojniku na samrti.

Otac je uvijek bio uz Hrista. Snalazilo ga je samo ono što je Beskrajna Ljubav dopuštala za blagoslov svijetu. U tome je bio izvor Njegove, ali u tome je izvor i naše utjehe. Ko je ispunjen Hristovim Duhom, prebiva u Hristu. Udarac namijenjen njemu pada na Spasitelja koji ga sa svih strana štiti svojom nazočnošću. Sve što dolazi na njega, dolazi na Hrista. On se ne treba braniti od zla, jer je Hrist njegova obrana. Ništa ga ne može dotaknuti ako Gospod ne dopusti, a „Bog čini da sve pridonosi dobru onih koji ga ljube; onih koji su odlukom Božjom pozvani...“ (Rimljanima 8,28)

„Ko bi te htio tužiti da se domogne tvoje košulje, podaj mu i ogrtač! Ako te ko prisili da ideš s njime jednu milju, hajde dvije!“ (Matej 5,40.41)

Isus je naložio svojim učenicima da, umjesto protivljenja zahtjevima vlasti, učine čak i više nego što se od

njih traži i, koliko god je moguće, ispune svaku obvezu, čak i kad ona nadmašuje zahtjeve zakona zemlje. Zakon, dan preko Mojsija, nalagao je vrlo brižan odnos prema siromašnima. Kad bi siromah dao svoju haljinu u zalog ili kao pokriće za dug, zajmodavcu nije bilo dopušteno ući u njegovu kuću da bi je uzeo. Morao je pričekati na ulici dok mu dužnik ne donese zalog. Bez obzira na okolnosti, o zalasku sunca zalog je morao biti vraćen vlasniku. (Ponovljeni zakon 24,10-13) U Hristovo doba poklanjano je malo pažnje tim milosrdnim uredbama, ali On je učio svoje učenike da se pokore odluci suda čak i kad ona traži više od onoga što propisuje Mojsijev zakon. Ako se zahtijeva i dio njihove odjeće, moraju se pokoriti. I više od toga: moraju dati zajmodavcu ono što mu pripada, a ako je potrebno, čak i više nego što mu je sud odobrio da uzme. „Ko bi te htio tužiti“, kaže Hrist, „da se domogne tvoje košulje, podaj mu i ogrtač! Ako te ko prisili da ideš s njim jednu milju, hajde dvije!“

Isus je dodao: „Ko te moli, podaj mu; a ko hoće da mu pozajmiš, ne odbij ga!“ (Matej 5,42) Preko Mojsija je dana ista pouka: „Nađe li se kod tebe kakav siromah, neko od tvoje braće, u kojem god gradu u zemlji što ti je Jahve, Bog tvoj, da, ne budi tvrda srca niti zatvaraj ruke svoje prema svome siromašnome bratu, nego mu širom rastvori svoju ruku i spremno mu daj što mu nedostaje.“ (Ponovljeni zakon 15,7.8) Taj tekst objašnjava značenje Spasiteljevih riječi. Hrist nas ne uči da dajemo milostinju ne praveći razliku među onima što traže, nego kaže: „... nego mu širom rastvori svoju ruku i spremno mu daj što mu nedostaje“, a bolje je da to bude dar nego zajam: „pozajmljujte, a da ništa ne očekujete natrag“. (Luka 6,35)

Ko daje sebe sa svojim darom, hrani trojicu: sebe, svog gladnog susjeda, i mene.

„Ljubite neprijatelje svoje.“ (Matej 5,44)

Spasiteljeva pouka: „Ne opirite se zlotvoru“ (Matej 5,39) bila je osvetoljubivim Jevrejima tvrda besjeda pa su gundali protiv nje. A Isus još odlučnije kaže: „Čuli ste da je rečeno: 'Ljubi bližnjega svojega i mrzi svoga neprijatelja!' A ja vam kažem: Ljubite svoje neprijatelje i molite za one koji vas progone, kako biste postali sinovi svoga Oca nebeskog, koji čini da njegovo sunce izlazi nad zlima i dobrima, i da kiša pada pravednima i nepravednima.“ (Matej 5,43-45)

To je bio pravi duh Zakona koji su rabini pogrešno tumačili kao hladnu i krutu zbirku pretjeranih zahtjeva. Smatrali su se boljima od ostalih ljudi i vjerovali da kao rođeni Izraelci imaju pravo na osobitu Božju naklonost. Međutim, Isus im je ukazao na duh praštanja iz ljubavi kao dokaz da su njihove pobude uzvišenije od pobuda carinika i grešnika koje su prezirali.

Upozorio je svoje slušaoce na Vladara svemira, pod novim imenom — „naš Otac“. Nastojao je da shvate kako Božje srce nježno čezne za njima. Učio ih je da se Bog skrbi o svakoj izgubljenoj duši i da, „kako se otac smiluje dječici, tako se Jahve smiluje onima što ga se boje“. (Psalam 103,13) Nijedna religija, osim biblijske, nikad svijetu nije pružila takvu predstavu o Bogu. Mnogoboštvo uči da je vrhovno biće prije izvor straha nego ljubavi — zloćudno božanstvo koje treba umilostiviti žrtvama, a ne Otac koji na djecu izlijeva darove svoje ljubavi. Čak je izraelski narod postao toliko slijep za dragocjena učenja proroka o Bogu da je ta objava Njegove očinske ljubavi i njima bila nešto sasvim novo, kao novi dar svijetu.

Jevreji su smatrali da Bog ljubi one koji Mu služe — po njihovom mišljenju, one koji ispunjavaju zahtjeve rabina — a da na sav ostali svijet izlijeva gnjev i prokletstvo. Ali Isus je rekao da nije tako: cijeli svijet, i zle i dobre, obasjava sunčana svjetlost Njegove ljubavi. Toj istini trebala ih je naučiti i sama priroda, jer Bog „čini da njegovo sunce izlazi nad zlima i dobrima, i da kiša pada pravednima i nepravednima“. (Matej 5,45)

Zemlja iz godine u godinu rađa obiljem i nastavlja svoj put oko Sunca, ali to ne čini silom koja je u njoj samoj. Božja ruka upravlja planetama i održava ih na njihovim tačno utvrđenim stazama u svemiru. Božjom silom pravilno se smjenjuju ljeto i zima, sjetva i žetva, dan i noć. Božjom Riječju buja bilje, pojavljuje se lišće i cvjeta cvijeće. Svaki dobar dar koji imamo, svaka sunčana zraka, svaki pljusak kiše, svaki zalogaj hrane, svaki trenutak života, sve je to dar ljubavi.

Dok smo još bili bez ljubavi i imali neuglađen karakter, „... odurni i mrzitelji jedni drugih“, naš nebeski Otac nam se smilovao. „Ali kad se pokaza dobrota Boga, našega Spasitelja, i njegova ljubav prema ljudima, tada nas — ne zbog pravednih djela koja smo mi učinili, već po milosrđu — spasi kupelju ponovnog rađanja, obnove koju čini Duh Sveti...“ (Titu 3,4-5) Ako primimo Njegovu ljubav, i mi ćemo postati ljubazni i nježni ne samo prema onima koji nam se sviđaju, nego i prema najlošijima, zalutalima i grešnima.

Božja djeca su oni koji imaju udijela u Njegovoj naravi. Ni zemaljski položaj, ni rođenje, ni narodnost, ni vjerske prednosti ne dokazuju da smo pripadnici Božje porodice. To čini ljubav, ljubav koja obuhvaća cijelo čovječanstvo. Čak će i grešnici, čija srca nisu potpuno zatvorena za djelovanje Božjega Duha, uzvratiti ljubaznost. Iako će možda na mržnju uzvratiti mržnjom, na ljubav će odgovoriti ljubavlju. Ali samo Božji Duh i na mržnju uzvraća ljubavlju. Biti ljubazan prema nezahvalnima i zlima, činiti dobro ne očekujući zauzvrat ništa, to su znakovi pripadnosti vladarskoj porodici Neba, siguran znak kojim djeca Najvišega otkrivaju svoj visoki položaj.

„Dakle: budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!“ (Matej 5,48)

Riječ „dakle“ upućuje na zaključak utemeljen na onome što je prije rečeno. Isus je svojim slušaocima opisivao neiscrpnu Božju milost i ljubav i zato im, dakle, nalaže da budu savršeni. Budući da je vaš nebeski Otac „dobar prema nezahvalnima i zlima“ (Luka 6,35), budući da se sagnuo da bi vas uzdignuo, dakle — kaže Isus — možete Mu postati slični po karakteru i stajati bez mane i pred ljudima i pred anđelima.

Uslovi za vječni život po milosti potpuno su isti kao u Edenu — savršena pravednost, sklad s Bogom, savršena usklađenost s načelima Njegova Zakona. Isti ideal karaktera prikazan je u Starom i u Novom zavjetu. Taj ideal nije takav da ga ne bismo mogli postići. U svakoj zapovijesti ili nalogu koji Bog daje postoji i obećanje, najpouzdanije obećanje, koje se krije u zapovijesti. Bog se pobrinuo da Mu možemo postati slični. To će i postići sa svima koji svojom izopačenom voljom ne ometu djelovanje Njegove milosti.

Bog nas je ljubio neizrecivom ljubavlju, a naša se ljubav prema Njemu budi kad donekle shvatimo dužinu, širinu, visinu i dubinu te ljubavi koja nadmašuje svaki um. Otkrivajući privlačnu Hristovu ljepotu, upoznavajući Njegovu ljubav pokazanu prema nama dok smo još bili grešnici, tvrdo srce se smekšava i postaje krotko, a grešnik se preobražava i postaje dijete Neba. Bog ne primjenjuje nasilne mjere: ljubav je sredstvo kojim se služi da bi odagnao grijeh iz srca. Njome pretvara oholost u poniznost, a neprijateljstvo i nevjerovanje u ljubav i vjeru.

Jevreji su silno nastojali dostići savršenstvo vlastitim naporima, ali nisu uspjeli. Hrist im je već objasnio da ih njihova pravednost nikad neće odvesti u nebesko carstvo. Sad im otkriva narav pravednosti koju moraju imati svi koji će ući u Nebo. U cijelom govoru na Gori opisivao je njezine rodove, a sad im u jednoj rečenici otkriva njezin izvor i njezinu narav: budite savršeni kao što je Bog savršen. Zakon je samo preslika Božjega karaktera. U svojem nebeskom Ocu gledajte savršen prikaz načela koja su temelj Njegove vladavine.

Bog je ljubav. Kao što sunce šalje zrake svjetlosti, tako se ljubav, svjetlost i radost šire od Njega na sva Njegova stvorenja. U Njegovoj je prirodi davanje. Sam Njegov život je izlivanje nesebične ljubavi.

Njegova je slava u dobru njegove djece; Njegova radost u njezinom očinstvu.

Bog nam kaže da budemo savršeni kao što je On sam, na isti način. U svojem malom krugu moramo biti središta svjetlosti i blagoslova, kao što je to Bog u svemiru. Nemamo ništa u sebi, ali svjetlost Njegove ljubavi pada na nas, a mi trebamo odražavati njezin sjaj. Zahvaljujući dobroti koju nam Bog posuđuje, možemo biti savršeni u svojem krugu kao što je On savršen u svojem.

Ideal nije takav da ga ne bismo mogli postići. U svakoj zapovijesti ili nalogu koji Bog daje postoji i obećanje, najpouzdanije obećanje...

Isus je kazao: „Dakle: budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!” Ako ste Božja djeca, onda imate udjela u Njegovoj naravi i morate Mu biti slični. Svako dijete živi životom dobivenim od oca. Ako ste Božja djeca, rođena Njegovim Duhom, živite životom koji ste dobili od Boga. U Hristu „stanuje sva punina božanstva” (Kološanima 2,9), a Isusov život se „očituje na našem smrtnom tijelu” (2. Korinćanima 4,11). Taj život u vama izgradiće isti karakter i činiće ista djela kakva je činio i preko Hrista. Tako ćete biti u skladu sa svakim propisom Božjega Zakona, jer „savršenje Zakon Jahvin — dušu krijepi” (Psalam 19,8). Uz pomoć ljubavi ispuniće se „u nama, koji ne živimo po tijelu, nego po Duhu... pravedni zahtjev Zakona”. (Rimljanima 8,4)

Služba iz istinskih pobuda

„Pazite da ne vršite svoje pravednosti pred ljudima da vas oni vide!“ (Matej 6,1)

Hristove riječi na Gori bile su izraz onoga što je On bez riječi učio svojim životom, ali što su ljudi propustili uočiti. Nisu mogli shvatiti zašto se On, iako ima tako veliku moć, ne služi njome da bi sebi pribavio ono što su oni smatrali najvišim dobrom. Njihov duh, njihove pobude i metode bili su suprotni Njegovima. Dok su se prikazivali kao revnitelji za čast Zakona, vlastita slava bila je pravi cilj kojemu su težili. Zato im je Hrist i nastojao predočiti da je samoljubiv čovjek prestupnik Zakona.

Međutim, pravila kojih su se fariseji držali osobitost su ljudskoga roda u svim stoljećima. Duh farisejstva jest osobina ljudske naravi. Budući da je Spasitelj pokazao suprotnost između svojega duha i duha rabina te između svojih i njihovih metoda, Njegovo učenje se može primijeniti na ljude svih razdoblja.

U Hristove dane fariseji su neprestano nastojali zadobiti naklonost Neba da bi osigurali zemaljsku čast i blagostanje, koje su smatrali nagradom za vrlinu. Istodobno su se pred narodom razmetali djelima milosrđa da bi privukli njegovu pažnju i stekli ugled zbog svoje svetosti.

Isus ih je ukorio zbog razmetanja kazavši da Bog ne priznaje takvu službu i da su im laskanja i divljenje naroda, za kojima su toliko čeznuli, jedina nagrada koju će ikad primiti.

„Kad ti daješ milostinju“, rekao je, „neka ti ne zna ljevica što ti čini desnica, kako bi tvoja milostinja bila tajna. Otac tvoj, koji vidi u tajnosti, uzvratit će ti.“ (Matej 6,3.4)

Tim riječima Isus nije kazao da djela dobročinstva uvijek moraju ostati tajna. Pišući pod uticajem Svetoga Duha, apostol Pavle nije zatajio plemenitu požrtvovnost makedonskih hrišćana, već je govorio o milosti kojom ih je Hrist preporodio, pa su se tako i drugi ispunili tim duhom. Tako piše i Crkvi u Korintu: „I vaša je revnost potaknula ostale mnoge.“ (2. Korinćanima 9,3) Hristove riječi jasno otkrivaju Njegovu misao da djela milosrđa ne smijemo činiti da bi nas ljudi hvalili i poštovali. Prava pobožnost nikad ne navodi na razmetanje. Oni što čeznu za riječima pohvale i laskanja i hrane se njima kao poslasticom, hrišćani su samo po imenu.

Svojim dobrim djelima Hristovi sljedbenici ne slave sebe, već Onoga čijom su milošću i silom to učinili. Svako dobro djelo učinjeno je pod uticajem Svetoga Duha koji je dan da proslavi Darovatelja, a ne primatelja. Kad Hristova svjetlost obasjava dušu, s usana se izlijevaju riječi kojima se iskazuje slava i zahvalnost Bogu. Vaše molitve, vaše ispunjavanje dužnosti, vaša dobročinstva, vaše samoodricanje neće biti tema vaših misli ili razgovora. Isus će biti veličan, „ja“ će nestati, a Hrist će postati sve u svemu.

Trebamo davati iskrena srca — ne zato da bismo se razmetali svojim dobrim djelima, već iz milosti i ljubavi prema potrebitima. Iskrena namjera, istinska dobrota srca, to je pobuda koju Nebo cijeni. Duša koja je iskrena u svojoj ljubavi i predaje se Bogu svim srcem, mnogo je dragocjenija u Božjim očima od zlatne šipke iz Ofira.

Ne smijemo misliti o nagradi, već o službi, ali dobrota pokazana u takvom duhu neće ostati bez nagrade. „Otac tvoj, koji vidi u tajnosti, uzvratit će ti.“ Iako je sam Bog zapravo ta velika Nagrada u kojoj su sjedinjene sve ostale nagrade, duša će Ga primiti i radovati Mu se samo onda kad Mu postane slična po karakteru. Samo se slični mogu međusobno cijiniti. Ako Mu se predamo da bismo služili čovječanstvu, Bog nam se daje.

Ko dopusti da kroz njegovo srce i život teče rijeka Božjih blagoslova na druge, i sam će biti bogato nagrađen. Obronci i ravnice kojima protječu planinski potoci na putu prema moru time ništa ne gube. Ono što daju, stotruko im se vraća. Potok koji teče žuboreći, ostavlja za sobom dar bujnog zelenila i plodnosti. Na njegovim obalama trava je zelenija, drveće je bujnije, a cvijeće bogatije. Kad zemlja leži gola i spaljena od ljetne žege, vrpca zelenila obilježava riječni tok, a ravnica, koja je otvorila svoje grudi da ponese blago planina prema moru, odjevena je svježinom i ljepotom, kao svjedok nagrade koju Božja milost daruje svima koji dragovoljno postaju kanali kojima se ona izlijeva u svijet.

Takav blagoslov primaju oni koji su milostivi prema siromašnima. Prorok Isaija kaže: „... podijeliti hljeb svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj beskućnike, odjenuti onog koga vidiš gola, i ne kriti se od onog ko je tvoje krvi. Tad će sinut poput zore tvoja svjetlost, i zdravlje će tvoje brzo procvasti... Jahve će te vodit bez prestanka, sitiće te u sušnim krajevima... i bićeš kao vrt zaliven, kao studenac kojem voda nikad ne presuši.“ (Isaija 58,7-11)

Djelo milosrđa izvor je dvostrukih blagoslova. Onaj ko daje nevoljnima, služi im na blagoslov, ali je i sam blagoslovljeniji. Hristova milost u duši razvija karakterne osobine suprotne sebičnosti, koje će očistiti, oplemeniti i obogatiti život. Dobra djela, učinjena u tajnosti, čvrsto će povezati srca i još ih bliže dovesti srcu Onoga od koga potječe svaka plemenita pobuda. Male pažnje, mala djela ljubavi i požrtvornosti kojima život zrači neprimjetno, kao što se miris neprimjetno širi iz cvijeća, čine velik dio životnih blagoslova i sreće. Na kraju će biti utvrđeno da se samoodricanje za dobro i sreću drugih, iako se na ovome svijetu malo cijeni i ne preporučuje, na Nebu priznaje kao znak našega jedinstva s Hristom, Carem slave, koji je bio bogat, a radi nas je osiromašio.

Djela milosrđa mogu biti učinjena u tajnosti, ali se ne može skriti njihov uticaj na karakter onoga ko ih je učinio. Kad budemo cijelim srcem radili kao Hristovi sljedbenici, srce će biti tijesno povezano s Bogom; kad Božji Duh bude djelovao na nas duh, u duši će, kao odgovor na božanski dodir, nastati sveti sklad.

Ko zarađene talente daje onima što su se mudro koristili povjerenim darovima, radosno prima službu svojega vjernog naroda u Ljubljenu, čijom su je milošću i silom oni obavili. Oni koji su nastojali razviti i usavršiti hrišćanski karakter, poboljšavajući svoje sposobnosti dobrim djelima, požnjeće u budućem svijetu ono što su sijali. Djelo započeto na Zemlji biće završeno u uzvišenijem i svetijem životu, koji će trajati cijelu vječnost.

„Kad molite, ne budite kao licemjeri...” (Matej 6,5)

Fariseji su imali određene sate za molitvu. Kad bi se, kako se to često događalo, u dogovoreno vrijeme našli izvan kuće, zaustavljali bi se bilo gdje — na ulici ili na tržnici, usred užurbanog mnoštva — i glasno ponavljali svoje uobičajene molitve. Takvo moljenje, obavljano jedino radi samohvale, izazvalo je Isusov strogi ukor.

Ipak, On nije potcjenjivao javne molitve, jer se i sam, zajedno sa svojim učenicima, molio u prisutnosti mnoštva. Ali Isus uči da osobnu molitvu ne treba iznositi javno. Naše molbe na bogoslužju u sobi trebaju stići samo do uha Boga koji ih sluša. Nijedno radoznalo uho ne treba čuti sadržaj takvih molitava.

„A ti kad moliš, uđi u svoju sobu!” Imajte određeno mjesto za tajnu molitvu. Isus je birao osobita mjesta za razgovor s Bogom, a tako i mi trebamo činiti. Trebali bismo se često povlačiti na neko mjesto, koliko god bilo skromno, gdje možemo biti sami s Bogom.

„A ti kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata te se pomoli Ocu svom u tajnosti, pa će ti platiti Otac tvoj,

koji vidi u tajnosti!" (Matej 6,6) S djetinjim povjerenjem možemo doći pred Boga u Isusovo ime. Nijedan čovjek nije nam potreban kao posrednik. Preko Isusa možemo otvoriti svoje srce Bogu kao Onome ko nas poznaje i voli.

Na osamljenom mjestu molitve, gdje nas može vidjeti samo Božje oko i čuti samo Njegovo uho, možemo izlijevati sve svoje najskrivene želje i čežnje Ocu, punom neizmjerne milosti. Dok duša u miru i spokoju čeka, glas koji nikad nije propustio odgovoriti na vapaj nevoljnika, progovoriće i našim srcima.

„Jer Gospod je pun samilosti i milosrđa.“ (Jakov 5,11) On čeka s neumornom ljubavlju da čuje priznanje zalutalih i da prihvati njihovo pokajanje. On traži neki znak zahvalnosti od nas, kao što majka očekuje osmijeh priznanja voljenog djeteta. Bog bi htio da shvatimo koliko iskreno i nježno Njegovo srce čezne za nama. Poziva nas da povjerimo svoje nevolje Njegovom saučešću, tuge Njegovoj ljubavi, rane Njegovom liječenju, svoju slabost Njegovoj snazi, prazninu Njegovoj punini. Niko ko je došao k Njemu nije se razočarao. „U njega gledajte i razveselite se, da se ne postide lica vaša.“ (Psalam 34,6)

Oni koji se u osami obraćaju Bogu iznoseći Mu svoje potrebe i tražeći pomoć, neće se moliti uzalud: „... pa će ti platiti Otac tvoj koji vidi u tajnosti.“ Ako Hrist bude svakodnevno s nama, osjetićemo da nas okružuje sila nevidljivog svijeta. Gledanjem u Isusa preobrazićemo se u Njegovo obličje. Posmatranjem se mijenjamo. Karakter postaje nježan, uglađen i oplemenjen za nebesko carstvo. Sigurna posljedica naših razgovora i zajednice s Gospodom biće napredovanje u pobožnosti, čistoći i revnosti. Postajaćemo sve razboritiji u svojim molitvama. Primamo božansko vaspitanje, i to se pokazuje u životu punom marljivosti i revnosti.

Duša koja se obraća Bogu tražeći pomoć, potporu i snagu svakodnevnom, usrdnom molitvom, imaće plemenite težnje, jasno shvatanje istine i dužnosti, uzvišene pobude za rad. Neprestano će biti gladna i žedna pravednosti. Održavajući vezu s Bogom, moći ćemo na bližnje prenositi svjetlost, mir i vedrinu što vladaju u našem srcu. Snaga koju smo stekli moleći se Bogu, sjedinjena s ustrajnim naporima da postanemo promišljeniji i brižljiviji, priprema nas za svakodnevne dužnosti i održava spokoj duha u svim okolnostima.

Ako Mu se približimo, Bog će u naša usta staviti riječi kojima ćemo svjedočiti o Njemu i slaviti Njegovo ime. Učiće nas melodijama anđeoskih pjesama i zahvalnosti nebeskom Ocu. Svaki postupak u našem životu otkrivaće svjetlost i ljubav Spasitelja koji boravi u nama. Spoljašnje nevolje ne mogu ugroziti život koji se živi vjerom u Božjega Sina.

„Kad se molite, ne izgovarajte isprazne riječi kao pogani, koji umišljaju da će biti uslišeni zbog svoga nabranja.“ (Matej 6,7)

Neznabošci su smatrali da se molitvom može zaslužiti oprost grijeha. Što je molitva duža, smatrali su, to je zasluga veća. Kad bi mogli postati sveti vlastitim naporima, imali bi u sebi nešto u čemu bi mogli uživati, opravdanje za hvalisavost. Takvo poimanje molitve razrada je učenja o samoispaštanju, koje je ugrađeno u temelje svih sustava lažnih religija. Fariseji su prihvatili to neznabožačko poimanje, a ono nije nestalo ni u naše doba, čak ni među onima koji se smatraju istinskim hrišćanima. Ponavljanje ustaljenih, uobičajenih fraza, dok srce ne osjeća potrebu za Bogom, isto je što i umnožavanje ispraznih riječi pogana.

Molitva nije ispaštanje za grijeh. Sama po sebi nije ni vrijednost ni zasluga. Sve ukrasne riječi kojima raspolažemo nisu ravne jednoj svetoj želji. Najrječitije molitve samo su isprazne riječi ako ne izražavaju prave osjećaje srca. Kad molitva dolazi iz iskrenog srca i izražava jednostavne potrebe duše, kao da molimo nekog zemaljskog prijatelja za uslugu očekujući da nam je učini, to je molitva vjere. Bog ne želi naše

ceremonijalne izraze štovanja, ali neizrečeni vapaj srca, koje je skrušeno i slomljeno osjećajem vlastitog grijeha i sveukupne slabosti, nalazi svoj put do Oca svake milosti.

**„Kad postite, ne budite mrki poput licemjera, koji izobličie lice da ih zapaze ljudi kako poste.“
(Matej 6,16)**

Post što ga zahtijeva Božja Riječ više je od forme. Ne čini ga samo odbijanje hrane, nošenje kostrijeti i posipanje glave pepelom. Onaj ko posti i stvarno žali zbog grijeha, nikad se neće time razmetati.

Svrha posta na koji nas Bog poziva nije mučenje tijela zbog grijeha duše, nego pomoć da bismo shvatili strašnu narav grijeha, ponizili srce pred Bogom i primili Njegov milostivi oprost. Božja zapovijest Izraelu glasila je: „Razderite srca, a ne halje svoje! Vratite se Jahvi, Bogu svome, jer on je nježnost sama i milosrđe, spor na ljutnju, a bogat dobrotom, on se nad zlom ražali.“ (Joel 2,13)

Neće nam biti ni od kakve koristi ako činimo pokoru ili sebi laskamo da ćemo vlastitim djelima zaslužiti ili kupiti nasljedstvo među svetima. Kad su Ga upitali: „Što da činimo... da radimo djela koja Bog hoće?“, Hrist je odgovorio: „Ovo djelo Bog hoće... da vjerujete u onoga koga je on poslao.“ (Jovan 6,28.29) Pokajanje je okretanje od sebe prema Hristu. A kad primimo Hrista tako da On vjerom može živjeti svoj život u nama, vidjeće se i dobra djela.

Isus kaže: „A ti kad postiš, namaži glavu i umij lice da te ne vide ljudi gdje postiš, nego Otac tvoj, koji je u tajnosti.“ (Matej 6,17.18) Što god činili Bogu na slavu, trebamo činiti radosno, a ne žalosno i turobno. U Hristovoj religiji nema ničega sumornog. Ako svojim turobnim izgledom ostavljaju dojam da su se razočarali u Gospoda, hrišćani lažno prikazuju Njegov karakter i stavljaju dokaze u usta Njegovih neprijatelja. Iako riječima možda kažu da im je Bog Otac, svojom sumornošću i tugom pružaju svijetu sliku siročadi.

Hrist želi da službu Njemu prikažemo privlačnom, kakva ona i jest. Otkrijmo svoja samoodricanja i tajne kušnje srca Spasitelju, punom saučešća. Ostavimo terete u podnožju krsta i produžimo svojim putom radujući se u ljubavi Onoga koji je prvi ljubio nas. Ljudi možda nikad neće saznati što se u tajnosti događalo između duše i Boga, ali će posljedice djelovanja Duha na srce postati vidljive svima, jer „će ti platiti Otac tvoj, koji vidi u tajnosti“.

„Ne sabirajte sebi blago na zemlji...“ (Matej 6,19)

Blago sabrano na Zemlji nije trajno: izgrizaju ga moljac i rđa, lopovi prokopavaju zidove i krađu ga, vatra i oluje odnose vas imetak. A „gdje ti je blago, tu će ti biti i srce“. (Matej 6,20.21) Blago sabrano na Zemlji toliko će obuzeti um da u njemu neće biti mjesta za ono što je nebesko.

Ljubav prema novcu bila je vladajuća strast Jevreja Isusovog doba. Svjetovnost je prisvojila mjesto koje Bog i religija trebaju zauzimati u duši, a tako je i danas. Pohlepna žudnja za bogatstvom toliko očarava i opčinja ljude svojim uticajem da se njihova plemenitost izopačuje, a čovjekoljublje kvari, sve dok ne budu izgubljeni. Služba Sotoni puna je briga, neprilika i zamornog rada, a blago koje ljudi s mukom skupljaju na Zemlji traje samo neko vrijeme.

Isus je kazao: „Nego sabirajte sebi blago na Nebu, gdje ga ni moljac ni rđa ne izgriza, gdje lopovi ne prokopavaju zidova i ne krađu! Jer gdje ti je blago, tu će ti biti i srce.“ (Matej 6,20.21)

Nalog glasi: „Sabirajte sebi blago na Nebu!“ Vama je na korist da sebi osigurate nebesko blago. Jedino je

ono, od svega što imate, doista vaše. Blago sabrano na Nebu je nepropadljivo. Ni vatra ni voda ne mogu ga uništiti, lopov ga ne može oteti, moljac ili rđa ne mogu ga izgristi, jer ga čuva sam Bog.

To blago, što ga Hrist smatra dragocjenijim od svakog drugog blaga, jest „bogatstvo slave (koje) krije njegova baština među svetima“. (Efescima 1,18) Hristovi učenici su nazvani Njegovim draguljima, Njegovim dragocjenim i osobitim blagom, „kao drago kamenje krune oni će blistati u zemlji njegovoj“. „Rjeđi će biti čovjek nego zlato žeženo, rjeđi samrtnik od zlata ofirskog.“ (Zaharija 9,16; Isaija 13,12) Hrist, veliko Središte iz kojega zrači sva slava, vidi u svojem narodu, očišćenom i usavršenom, nagradu za sve svoje patnje, svoja poniženja i svoju ljubav, vidi dopunu svoje slave.

Dopušteno nam je sjediniti se s Njim u velikom djelu otkupljenja i s Njim dijeliti bogatstva koja je On stekao svojom smrću i patnjom. Apostol Pavle je pisao hrišćanima u Solunu: „Pa ko je naša nada, naša radost, naša kruna kojom ćemo se ponositi pred našim Gospodom Isusom o njegovu dolasku, ako ne vi? Jest, vi ste naša slava i naša radost.“ (1. Solunjanima 2,19.20) To je blago za koje nam Hrist nalaže da se trudimo. Karakter je velika žetva života. A svaka riječ i svako djelo koje Hristovom milošću razgori u samo jednoj duši želju da dosegne nebesko, svaki napor usmjeren na oblikovanje karaktera sličnog Hristovom znači sabiranje blaga na Nebu.

Gdje ti je blago, tu će ti biti i srce. Kad god nastojimo drugima činiti dobro, tada činimo dobro i samima sebi. Ko žrtvuje novac ili vrijeme za sirenje Radosne vijesti, ulaže svoje zanimanje i molitve u djelo i u duše koje će njime biti obraćene. Njegovi su osjećaji posvećeni bližnjima pa je potaknut na veću odanost Bogu da bi mogao biti osposobljen učiniti im i najveće dobro.

A kad dođe posljednji dan, kad zemaljsko blago bude propadalo, onaj ko je sabirao blago na Nebu, ugledaće ono što je sticao svojim životom. Ako sad pazimo na Hristove riječi, u trenutku kad se okupimo oko velikoga bijelog prestola, ugledaćemo duše spašene našim trudom i saznati da su one spasile druge, a ove opet druge — veliko mnoštvo dovedeno je tako u luku mira našim radom da bi tu položilo svoje krune pred Isusove noge i hvalilo Ga kroz beskrajne vjekove vječnosti. S kakvom će samo radošću Hristov suradnik posmatrati te otkupljene koji sudjeluju u Otkupiteljevoj slavi! Kako će Nebo biti dragocjeno onima koji su bili vjerni u radu na spašavanju duša!

„Dakle, ako ste uskrsnuli s Hristom, tražite ono što je gore, gdje se nalazi Hrist sjedeći Bogu s desne strane!“ (Kološanima 3,1)

„Oko je svjetiljka tijelu. Zato, bude li ti oko zdravo, čitavo će ti tijelo biti u svjetlu.“ (Matej 6,22)

Zdrave nakane i svesrdna predanost Bogu uslovi su na koje upozoravaju Spasiteljeve riječi. Budite iskreni i nepokolebljivi u svojem nastojanju spoznavanja istine i pokorite joj se bez obzira na cijenu, pa ćete primiti božansko prosvjetljenje. Prava pobožnost počinje tamo gdje prestaje svako pogađanje s grijehom. Tada će i naše srce progovoriti zajedno s apostolom Pavlom: „Ali kažem samo jedno: zaboravljajući što je nazad, ispužajući se prema onome što je naprijed, trčim prema cilju da postignem nagradu — nebesko stanje u koje nas je Bog pozvao po Isusu Hristu ... Štaviše, sve sada gubi u mojoj cijeni svoju vrijednost zbog najveće prednosti: spoznaj Hrista Isusa, moga Gospoda. Radi njega sam sve žrtvovao, i sve smatram blatom, da Hrista dobijem.“ (Filipljanima 3,13.14.8)

Ako je oko zaslijepljeno samoljubljem, postoji samo tama. „Ali ako ti je oko bolesno, čitavo će ti tijelo biti u tami.“ Upravo je ta užasna tama obavijala Jevreje u njihovom upornom nevjerstvu sprječavajući ih da cijene karakter i poslanje Onoga koji ih je došao izbaviti od njihovih grijeha.

Popuštanje kušnji počinje onoga trenutka kad dopustite razumu da se koleba, da bude nepostojan u svojem pouzdanju u Boga. Ne odlučimo li se potpuno predati Bogu, u tami smo. Kad bilo što zadržimo za sebe, ostavljamo otvorena vrata kroz koja Sotona može ući da bi nas zavodio svojim kušnjama. Zna on: uspije li zamračiti našu viziju tako da oko vjere ne može vidjeti Boga, više neće biti nikakve zapreke za grijeh.

Kad bilo koja grešna želja uzme maha, to pokazuje da je duša prevarena. Svako popuštanje toj želji jača neprijateljstvo duše prema Bogu. Koračamo li stazom koju je Sotona izabrao, okruženi smo sjenama zla, a svaki sljedeći korak vodi u još dublju tamu i povećava zaslijepljenost srca.

U duhovnom svijetu vlada isti zakon kao u svijetu prirode. Ko živi u mraku, izgubiće najzad osjetilo vida. Okružen je tamom mračnijom od ponoćne. Ni najblistavije zrake podnevnog sunca ne donose mu svjetla. „On živi u tami i ne zna kamo ide, jer mu je tama zaslijepila oči.“ (1. Jovanova 2,11) Uporno gajeći zlo i tvrdoglavo odbijajući pozive božanske ljubavi, grešnik gubi ljubav prema dobru, težnju za Bogom, pa i samu sposobnost primanja nebeske svjetlosti. Poziv milosti i dalje je pun ljubavi, svjetlost blista isto tako jasno kao i onda kad mu je prvi put zasjala u duši, ali glas dopire do gluhih ušiju, svjetlost pada na zaslijepljene oči.

Bog nikad ne ostavlja nijednu dušu niti je prepušta njezinim putevima sve dok postoji i najmanja nada za njezino spasenje. „Čovjek se odvrća od Boga, a ne Bog od njega.“ Naš nebeski Otac upućuje nam svoje pozive, opomene i uvjeravanja u svoju milost dokle god se ne iscrpe sve prigode i prednosti. Odgovornost počiva na grešniku. Odupirući se Božjem Duhu danas, on priprema put da se svjetlosti ponovno suprotstavi kad zasja još većom silom. Tako grešnik prelazi od jedne faze otpora do druge, dok na kraju svjetlost ne izgubi svaki uticaj i on potpuno ne prestane odgovarati na pozive Božjega Duha. I tako „svjetlo što je u tebi“ postaje tama. I sama istina koju smo poznavali postaje tako izopačena da povećava zaslijepljenost duše.

„Niko ne može služiti dvojici gospodara...” (Matej 6,24)

Hrist nije rekao da čovjek neće htjeti ili da neće smjeti, već da neće moći služiti dvojici gospodara. Božji i Sotonini interesi nemaju nikakvog zajedništva ni srodnosti. Ondje gdje savjest opominje hrišćanina da se suzdrži, odrekne sebe i zastane, tjelesan čovjek prekoračuje granice da bi popustio svojim sebičnim sklonostima. S jedne strane granice stoji Hristov samoprijegorni sljedbenik, a s druge strane ljubitelj svijeta, koji ugađa svojim sklonostima, povodi se za modom, ponaša se lakomisleno i srlja u zabranjena zadovoljstva. Na tu stranu granice hrišćanin ne može preći.

Niko ne može zastupati neutralno gledište. Ne postoji srednja vrsta ljudi koja ne ljubi Boga, ali ne služi ni neprijatelju pravednosti. Hrist treba živjeti u ljudskim oruđima, služiti se njihovim darovima i koristiti se njihovim sposobnostima. Njihova volja mora biti potčinjena Njegovoj volji, a oni moraju raditi u Njegovu Duhu. Tada više i ne žive, nego u njima živi Hrist. Onaj ko se potpuno ne preda Bogu, pod vlasti je druge sile i sluša glas čiji su savjeti sasvim drukčije naravi. Polovična služba stavlja ljudsko oruđe na neprijateljevu stranu i čini ga uspješnim saveznikom četa tame. Kad ljudi, koji tvrde da su Hristovi borci, stupe na stranu Sotoninog saveza i pomažu toj strani, dokazuju da su Hristovi neprijatelji. Iznevjerili su sveto povjerenje. Postali su spona između Sotone i pravih boraca i preko njih neprijatelj stalno nastoji zavesti srca Hristovih ratnika.

Najsnažnije uporište poroka na ovome svijetu nije razvratni život pokvarenog grešnika ili prezrene propalice. To je život koji inače izgleda besprijekoran, častan i plemenit, a u njemu se gaji neki grijeh,

popušta se nekom poroku! Za dušu koja se u tajnosti bori protiv neke velike kušnje i dršće na samom rubu ponora, takav primjer je jedan od najsnažnijih poticaja na grijeh. Onaj ko je obdaren najuzvišenijim shvatanjima o životu, istini i časti, a ipak namjerno prestupa jedan propis svetog Božjeg Zakona, izopačuje sve plemenite darove koje je primio od Boga i pretvara ih u mamac na grijeh. Genijalnost, talent, saosjećajnost, čak i velikodušno i ljubazno postupanje mogu postati Sotonin mamac da i druge duše gurne u ponor propasti za ovaj i za budući život.

„Nemojte ljubiti ni svijeta ni onoga što je u svijetu! Ako ko ljubi svijet, u njemu nema ljubavi Očeve, jer ništa od onoga što je u svijetu — požuda tijela požuda očiju, oholost zbog imetka — ne dolazi od Oca, nego dolazi od svijeta.” (1. Jovanova 2,15.16)

„Zato vam kažem: Ne brinite se tjeskobno za svoj život: što ćete jesti ili piti; niti za svoje tijelo: u što ćete se obučiti! Zar nije život vredniji od hrane, a tijelo od odijela?” (Matej 6,25)

Onaj ko vam je podario život, zna da vam je za njegovo održavanje potrebna hrana. Onaj ko je stvorio tijelo, ne zaboravlja da vam je potrebna odjeća. Neće li Onaj ko je dao veći dar, dati i ono što je potrebno da ga upotpuni?

Isus je svojim slušaocima pokazao ptice koje su, neopterećene brižnim mislima, veselo pjevale svoje hvalospjeve, i za čije se potrebe, iako „ne siju, niti žanju”, veliki Otac ipak brine. A zatim ih je upitao: „Zar vi niste mnogo vredniji od njih?”

On se brine o svakom vrapcu koji pada,
On zna svaku poniženu dušu;
Jer On je s nama posvuda,
Bilježi svaku gorku suzu koja se slijeva.
I On neće nikada, nikada, nikada
Zaboraviti dušu koja Mu se ikad povjerila.

Obronci i ravnice bili su posuti cvijećem. Pokazujući na cvijeće u rosnoj svježini jutra, Isus je rekao: „Promotrite poljske ljiljane kako rastu!” (Matej 6,28) Vješta ljudska ruka može naslikati skladne oblike i nježne prelive boja biljaka i cvijeća, ali čiji dodir može podariti život jednom jedinom cvijetu ili vlati trave? Svaki cvjetić pokraj puta duguje svoje postojanje istoj sili koja je postavila i zvjezdane svjetove na visini. U svemu stvorenome kuca životno bilo velikog Božjeg srca. Njegova ruka odijeva poljsko cvijeće raskošnije od najraskošnijih haljina kojima su se ikad krasili zemaljski vladari. „Pa ako tako Bog odijeva poljsku travu koja danas jest, a već se sutra baca u peć, zar neće mnogo radije vas, malovjerni?” (Matej 6,30)

Onaj ko je stvorio cvijeće i dao vrapcu njegovu pjesmu, kaže: „Pogledajte ptice nebeske! ... Promotrite poljske ljiljane kako rastu!” Ljepote prirode mogu vas naučiti mnogo više o Božjoj mudrosti nego ljudi znanosti. Na laticama ljiljana Bog je napisao poruku za tebe, pisanu jezikom koji će tvoje srce moći čitati tek kad zaboravi na nepovjerenje, sebičnost i brigu koja izjeda. Zašto vam je Bog dao raspjevane ptice i ljupko cvijeće da vam razvedre i razvesele životnu stazu — ako ne iz silne ljubavi očinskog srca? Sve što vam je potrebno za održavanje života imali biste i bez cvijeća i ptica, ali Bogu nije bilo dovoljno da vam pruži samo ono što je nužno za sam opstanak. Ispunio je zemlju, zrak i nebo odsjajima ljepote da bi vam kazao kako s ljubavlju misli na vas. Ljepota svega stvorenog samo je zraka sjaja Njegove slave. Ako je upotrijebio tako neograničenu umješnost na djelima u prirodi da bi vas usrećio i obradovao, zar možete sumnjati da će vam dati svaki blagoslov koji vam je potreban?

„Pogledajte poljske ljiljane kako rastu!” Dok otvara latice sunčanim zracima, svaki cvijet se pokorava onim

istim velikim zakonima koji upravljaju zvijezdama. A kako je jednostavan, lijep i mio život cvijeta! Preko cvijeća Bog nam želi obratiti pažnju na privlačnost karaktera sličnog Hristovom. Onaj ko je podario takvu ljepotu cvijeću mnogo više želi ukrasiti dušu ljepotom Hristova karaktera.

Pogledajte, kaže Isus, poljske ljiljane kako rastu, kako se, kad niknu iz hladne, mračne zemlje ili mulja rječnog korita, razvijaju u cvjetove pune ljepote i mirisa! Ko bi pomislio u kakav se lijep cvijet može razviti gruba, smeđa lukovica ljiljana! Ali kad se život od Boga, skriven u njoj, razvije na Njegov poziv preko kiše i sunca, ljudi se dive gledajući slavu i ljepotu. Tako će se razviti i život od Boga u svakoj ljudskoj duši koja prihvata službu Njegove milosti, koja se obilno, kao kiša i sunce, spušta svojim blagoslovom na sve. Božja Riječ je sila koja stvara cvijeće, a ta ista riječ razviće i u vama vrline Njegova Duha.

Božji Zakon je zakon ljubavi. Bog vas je okružio ljepotom da bi vas poučio kako niste došli na Zemlju da biste samo istraživali za sebe, kopali i gradili, naporno radili i preli, nego da biste Hristovom ljubavlju učinili život vedrim, radosnim i lijepim — da biste, slično cvijeću, uljepšali život drugima službom ljubavi.

Očevi i majke, neka se vaša djeca pouče od cvijeća! Povedite ih sa sobom u vrt, u polje i pod lisnato drveće i učite ih da u prirodi čitaju poruke Božje ljubavi. Kad razmišljate o Bogu, povežite to s pticom, cvijetom i drvetom. Pomozite djeci da u svemu ugodnom i lijepom vide izraze Božje ljubavi prema njima. Preporučite im religiju s njezine ugodne strane. Neka zakon dobrote upravlja vašim usnama.

Poučite djecu da i njihova narav, zahvaljujući velikoj Božjoj ljubavi, može biti izmijenjena i usklađena s božanskom naravi. Učite ih da Bog želi učiniti njihov život lijepim kao što je cvijeće lijepo. Dok beru ljupko cvijeće, učite ih da je Onaj ko je stvorio cvjetove još mnogo ljepši od njih. Tako će se nježne loze njihovih srca priviti uz Boga. Onaj koji je „sav od ljupkosti“ postaće njihov stalni Saputnik i porodični Prijatelj, a život će im se preobraziti u obličje Njegove neokaljanosti.

„Zato najprije tražite carstvo Božje i njegovu pravednost...” (Matej 6,33)

Narod koji je slušao Hristove riječi željno je očekivao da bude proglašeno zemaljsko carstvo. Dok im je Isus otvarao riznice Neba, misli mnogih bile su zaokupljene pitanjem: kako će veza s Njim popraviti mogućnosti našega napredovanja u svijetu? Isus im je pokazao da su slični okolnim neznabožskim narodima, jer najveću pažnju poklanjaju onome što je zemaljsko i ponašaju se kao da nema Boga koji se nježno brine o svojim stvorenjima.

„Zato ne tražite što ćete pojesti ili popiti; ne uznemirujte se — to sve traže pogani ovoga svijeta — jer vaš Otac zna da vam je to potrebno! Zato najprije tražite carstvo Božje i njegovu pravednost, a to će vam se nadodati!” (Luka 12,29-30; Matej 6,33) Došao sam vam otvoriti vrata carstva ljubavi, pravednosti i mira, kaže Isus. Otvorite svoje srce da biste primili to carstvo i neka vam služba njemu bude važnija od svega. Iako je narav toga carstva duhovna, nemojte se bojati da će vam zato potrebe ovozemaljskoga života ostati nezadovoljene. Ako se posvetite Božjoj službi, Onaj koji ima svu vlast na Nebu i na Zemlji pobrinut će se za vaše potrebe.

Isus nas ne oslobađa ulaganja potrebnih napora, ali nas uči da nam On mora biti prvi, posljednji i najbolji u svemu. Ne smijemo se upuštati u poslove koji bi ometali izražavanje Njegove pravednosti preko našega karaktera i života, niti se smijemo baviti takvim zanimanjem i tražiti takva zadovoljstva. Što god činimo, treba biti učinjeno od srca, kao da činimo Gospodu.

Dok je živio na Zemlji, Isus je dao pravu vrijednost cjelokupnom životu time što je uzdignuo Božju čast pred ljudima i sve pokorio Očevoj volji. Ako Ga prihvatimo kao svoj uzor, Isus nam obećava da će nam se

„nadodati“ sve što nam je potrebno u ovome životu. Siromaštvo ili bogatstvo, bolest ili zdravlje, jednostavnost ili mudrost — na sve je On mislio kad nam je obećao svoju milost.

Vječna Božja ruka ispružena je nad dušom koja Mu se obraća za pomoć, koliko god ta duša bila nemoćna. Nestaće dragocjeni ukrasi brežuljaka, ali duša koja živi za Boga prebivaće s Njim. „A svijet sa svojom požudom prolazi; a ko vrši volju Božju, ostaje zauvijek.“ (1. Jovanova 2,17) Božji grad otvoriće svoja zlatna vrata da bi primio onoga ko se, dok je bio na Zemlji, usred gubitaka i nedaća, naučio obraćati Bogu za vodstvo i mudrost, za utjehu i nadu. Anđeli će mu svojim pjesmama poželjati dobrodošlicu, a drvo života za njega će rađati svoj rod. „Nek se pokrenu planine i potresu bregovi, ali se ljubav moja neće odmaći od tebe, niti će se pokolebati moj Savez mira, kaže Jahve koji ti se smilovao.“ (Isaija 54,10)

**„Dakle: Ne brinite se tjeskobno za sutrašnji dan... Svakom je danu dosta njegove muke.“
(Matej 6,34)**

Ako ste se predali Bogu da biste obavljali Njegovo djelo, ne morate se brinuti za sutrašnji dan. Onaj čiji ste sluga, zna kraj još od samog početka. Događaji sutrašnjega dana, skriveni od vašega pogleda, otkriveni su očima Onoga koji je svemoćan.

Kad preuzmemo upravljanje poslovima koji su nam povjereni i, oslanjajući se na svoju mudrost, želimo postići uspjeh, preuzimamo teret koji nam Bog nije dao pa ga pokušavamo nositi bez Njegove pomoći. Preuzimamo na sebe odgovornost koja pripada Bogu i tako se zapravo stavljamo na Njegovo mjesto. Tada s pravom možemo biti zabrinuti i očekivati opasnosti i gubitke, jer će nas oni sigurno pogoditi. Ali ako stvarno vjerujemo da nas Bog ljubi i da nam želi dobro, prestaćemo se brinuti za budućnost. Pouzdaćemo se u Boga kao što se dijete uzda u voljenoga roditelja. Prestaće brige i muke, jer se naša volja potpuno sjedinila s Božjom voljom.

Hrist nam nije obećao da će nam danas pomoći nositi sutrašnje terete. Rekao je: „Dosta ti je moja milost...“ (2. Korinćanima 12,9) Ali, kao i mana u pustinji, Njegova milost izliva se svakoga dana za potrebe toga dana. Kao Izraelove čete za svojega putničkog života, i mi možemo, iz jutra u jutro, nalaziti nebeski hljeb za podmirenje potreba toga dana.

Pripada nam samo jedan jedini dan i tokom tog dana trebamo živjeti za Boga. Sve svoje nakane i planove za taj jedan dan trebamo predati u Hristove ruke, u svečanu službu, prebaciti sve svoje brige na Njega, jer se On skrbi o nama. „Jer ja znam svoje naume koje s vama namjeravam — riječ je Jahvina — naume mira, a ne nesreće: da vam dadnem budućnost i nadu.“ „Mir i obraćenje — spas vam je, u smirenu uzdanju snaga je vaša.“ (Jeremija 29,11; Isaija 30,15)

Budete li tražili Gospoda i svakodnevno doživljavali obraćenje, budete li po vlastitom duhovnom izboru slobodni i radosni u Bogu, odazovete li se radosna srca Njegovom milostivom pozivu da ponesete Hristov jaram — jaram poslušnosti i službe — utihnut će sva vaša prigovaranja, biće uklonjene sve vaše poteškoće, biće riješeni svi zamršeni problemi s kojima se sad suočavate.

Gospodnja molitva

„Stoga vi molite ovako...” (Matej 6,9)

Naš Spasitelj je dvaput objavio Gospodnju molitvu: prvi put mnoštvu u govoru na Gori, i ponovno, nekoliko mjeseci nakon toga, samo učenicima. Učenici su nakratko bili odvojeni od svojega Gospoda, a kad su se vratili, našli su Ga zadubljenog u razgovor s Bogom. Kao da ne primjećuje njihovu prisutnost, nastavio je glasno moliti. Lice Mu je zračilo nebeskim sjajem. Činilo se da je u samoj prisutnosti Nevidljivoga, a iz Njegovih riječi izbijala je živa sila Božjega Sagovornika.

Dok su Ga slušali, srca učenika su bila duboko ganuta. Primijetili su da Hrist često provodi duge sate u samoći razgovarajući sa svojim Ocem. Dani su Mu prolazili u službi mnoštvu što se guralo oko Njega i u razotkrivanju lažnog mudrovanja rabina, pa Ga je taj neprekidni rad često toliko iscrpljivao da su se Njegova majka, braća, pa čak i sami učenici pribojavali da će Ga to stajati života. Ali kad bi se vratio nakon sati provedenih u molitvi, kojima je završavao naporan dan, zapažali su izraz smirenosti na Njegovu licu, a On je zračio svježinom. Upravo nakon tih sati provedenih s Bogom Hrist je svakoga jutro donosio ljudima nebesku svjetlost. Učenici su shvatili da postoji veza između sati provedenih u molitvi i sile Njegovih riječi i djela. Sad, dok su slušali Njegovu molitvu, srca su im bila ispunjena strahopoštovanjem i poniznošću. Kad je završio molitvu, uskliknuli su, svjesni svoje duboke potrebe: „Gospode, nauči nas moliti, kao što je Jovan naučio svoje učenike!” (Luka 11,1)

Isus im nije otkrio nikakav novi oblik molitve. Samo im je ponovio ono što ih je već učio, kao da im je time htio reći: Morate shvatiti ono što sam vam već otkrio! U tome se krije duboki smisao u koji još niste proniknuli!

Spasitelj nas nije ograničio da rabimo samo te riječi. Znajući potrebe čovječanstva, On iznosi svoju osobnu uzor-molitvu, riječi tako jednostavne da ih može prihvatiti i malo dijete, a ipak tako sadržajne da njihovo značenje neće nikad moći potpuno dokučiti ni najveći umovi. Spasitelj nas uči da dođemo Bogu sa svojim darom zahvalnosti, da Mu iznesemo svoje potrebe, da Mu priznamo svoje grijeha i zatražimo Njegovu milost oslanjajući se na Njegovo obećanje.

„Kad molite — reče im — govorite: Oče, neka se sveti ime tvoje! Neka dođe carstvo tvoje!” (Luka 11,2)

Isus nas uči da Njegovog Oca nazivamo svojim Ocem. Ne stidi se nazvati nas svojom braćom. (Jevrejima 2,11) Spasiteljevo srce toliko je spremno i željno poželjeti nam, kao članovima božanske porodice, dobrodošlicu, da već u prve riječi, kojima se trebamo služiti kad pristupamo Bogu, stavlja dokaz našega srodstva s Bogom: „Oče naš”.

To je objavljivanje one divne istine, pune ohrabrenja i utjehe, da nas Bog ljubi kao što ljubi svojega Sina. To je ono što je Isus rekao u svojoj posljednjoj molitvi za svoje učenike: „... da svijet upozna... da si njih ljubio kao što si mene ljubio.” (Jovan 17,23)

Svijet koji je Sotona smatrao svojim i kojim je gospodario kao okrutni tiranin, Božji Sin okružio je velikim podvigom, svojom ljubavi, i ponovno ga povezao s Gospodnjim prestolom. Heruvimi, serafini i bezbrojno mnoštvo svih bezgrješnih svjetova klicali su hvalospjeve Bogu i Jagnjetu kad je ta pobjeda osigurana. Radovali su se što je pronađen put za spasenje paloga roda i što će Zemlja biti otkupljena od prokletstva grijeha. Koliko bi se više trebali radovati oni koji su predmet te čudesne ljubavi!

Kako onda možemo ikad posumnjati, biti u neizvjesnosti i osjećati se kao siročad? Za dobro onih koji su prestupili Zakon Isus je uzeo ljudsku prirodu. Postao nam je sličan da bismo mogli imati vječni mir i sigurnost. Imamo Zastupnika na Nebu: ko god Ga primi kao svojega Spasitelja, neće biti ostavljen da sam, kao siročić, nosi teret svojih grijeha.

„Ljubljeni, sada smo djeca Božja...” „Ako smo djeca, onda smo i baštinici: baštinici Božji, a subaštinici Hristovi — ako zbilja (kao što jest) trpimo s njim — da s njim budemo i proslavljeni.” „... A što ćemo biti, još se nije pokazalo. Ali znamo: kad se to očituje, bićemo mu slični, jer ćemo ga vidjeti onakva kakav jest.” (1. Jovanova 3,2; Rimljanima 8,17)

Prvi korak u pristupanju Bogu jest upoznati ljubav koju On ima u nama i vjerovati u nju (1. Jovanova 4,16), jer nas privlačna sila Njegove ljubavi navodi da dođemo k Njemu.

Prihvatanje Božje ljubavi izaziva odbacivanje sebičnosti. Nazivajući Boga svojim Ocem, priznajemo da su sva Njegova djeca naša braća. Svi smo djelići velikoga tkiva čovječanstva, svi smo članovi iste porodice.

Beskonačni Bog, kaže Isus, pruža vam prednost da Mu se približite nazivajući Ga Ocem. Pokušajte shvatiti šta je sve time obuhvaćeno! Nijedan zemaljski roditelj nije se nikad tako ozbiljno zalagao za svoje zalutalo dijete kao što se Stvoritelj zalaže za prestupnika. Nijedna ljudska ljubav nije upućivala tako nježne pozive nepokajanome. Bog stanuje u svakom ljudskom boravištu, čuje svaku izgovorenu riječ, sluša svaku prinesenu molitvu, osjeća tuge i razočaranja svake duše i posmatra kako se ponašamo prema ocu, majci, sestri, prijatelju i susjedu. Pomaže nam u našim nevoljama, a Njegova ljubav, milost i milosrđe neprestano se izlijevaju da zadovolje naše potrebe.

Osim za sebe, trebamo moliti i za svoje bližnje. Niko se ne moli pravilno ako traži blagoslov samo za sebe.

Ako Boga nazivate svojim Ocem, priznavaćete se Njegovom djecom koju treba voditi Njegova mudrost i koja Mu moraju biti u svemu poslušna znajući da je Njegova ljubav nepromjenjiva. Usmjeravaćete se prema Njegovom planu, a kao Božjoj djeci najvažniji će vam biti Njegova čast, Njegov karakter, Njegova porodica i Njegovo djelo. Bićete radosni priznavajući i poštujući svoj odnos prema svom Ocu i prema svakom članu Njegove porodice. Radovaćete se pridonoseći, makar skromno, Njegovoj slavi i blagostanju svojih srodnika.

„... Koji jesi na nebesima.” Onaj koga po Hristovoj zapovijesti trebamo smatrati svojim Ocem „naš je Bog na nebesima, sve što mu se sviđa, to učini”. Pod Njegovom zaštitom možemo sigurno počivati i reći: „Svevišnji, kad me strah spopadne, u te ću se uzdati.” (Psalam 115,3; 56,3)

„Sveti se ime tvoje!” (Matej 6,9)

Svetiti ime Gospodnje znači sa strahopoštovanjem izgovarati riječi koje se odnose na Vrhovno Biće: „... sveto je i časno ime njegovo!” (Psalam 111,9) Nikad ne smijemo olako izgovarati titule i imena Božanstva. U molitvi stupamo u prijemnu dvoranu Najvišega. Pred Njega moramo izići sa svetim strahopoštovanjem. Anđeli zaklanjaju svoja lica u Njegovoj prisutnosti. Heruvimi i blistavi, sveti serafini pristupaju Njegovu prestolu sa svetim štovanjem. S koliko tek strahopoštovanja trebamo izlaziti mi, smrtna i grešna bića, pred Gospoda, svojega Stvoritelja!

Svetiti ime Gospodnje znači mnogo više od toga. Kao Jevreji u Hristove dane možemo pokazivati najveće štovanje prema Bogu, a ipak stalno vrijeđati Njegovo ime. „Jahve se spusti u liku oblaka, a on stade preda nj i zazva Ime: `Jahve!` Jahve prođe ispred njega te se javi: `Jahve! Jahve! Bog milosrdan i milostiv, spor

na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću, iskazuje milost hiljadama, podnosi opačinu, grijeh i prestup..." (Izlazak 34,5-7). O Hristovoj Crkvi je zapisano: „A grad će se zvati: Jahve, Pravda naša.” (Jeremija 33,16) To ime se daje svakom Hristovom sljedbeniku. Ono je baština Božjega djeteta. Porodica se naziva po ocu. U doba bolne tjeskobe i muke Izraela prorok Jeremija se molio: „Ta ti si među nama, o Jahve, mi se tvojim zovemo imenom — nemoj nas ostaviti!” (Jeremija 14,9)

To ime uzdižu anđeli na Nebu i stanovnici bezgrješnih svjetova. Kad se molite: „Sveti se ime Tvoje”, tada tražite da se ono proslavlja u ovome svijetu, da se proslavlja u vama. Bog vas je pred ljudima i anđelima priznao za svoju djecu. Molite se da ne obeščastite to „lijepo ime koje nosite”. (Jakov 2,7) Bog vas šalje u svijet kao svoje predstavnike. Svakim postupkom u životu trebate objavljivati Božje ime. Ta molba zahtijeva da imate Njegov karakter. Ne možete svetiti Njegovo ime, ne možete Ga prikazivati svijetu sve dok svojim životom i karakterom ne prikazete sam Božji život i karakter. To možete postići samo prihvaćanjem Hristove milosti i pravednosti.

„Da dođe carstvo tvoje!” (Matej 6,10)

Bog je naš Otac koji nas voli i skrbi se o nama kao o svojoj djeci; On je i veliki Car svemira. Interesi Njegova carstva su i naši interesi i zato smo dužni raditi na njegovoj izgradnji.

Hristovi učenici su očekivali skori dolazak carstva Njegove slave, ali ih je Isus ovom molitvom poučio da carstvo neće tada biti uspostavljeno. Trebaju se moliti za Njegov dolazak kao za događaj koji će se odigrati tek u budućnosti. Ali u toj molbi se krilo i obećanje. Iako neće ugledati dolazak toga carstva tokom svojega života, činjenica da im je Isus naložio da se za njega mole dokaz je da će ono, kad to Bog bude odredio, pouzdano doći.

Carstvo Božje milosti sad se temelji na tome što se srca, dosad ispunjena grijehom i pobunom, iz dana u dan pokoravaju vrhovnoj upravi Njegove ljubavi. Ali potpuno uspostavljanje carstva Njegove slave ostvariće se tek prilikom drugog Hristovog dolaska na ovaj svijet. „A carstvo, vlast i veličanstvo pod svim nebesima daće se narodu svetaca Svevišnjega.” (Daniel 7,27) Oni će naslijediti carstvo pripremljeno za njih „od postanka svijeta” (Matej 25,34), a Hrist će preuzeti svoju veliku vlast i zavladatai.

Ponovno će se uzdignuti nebeska vrata, a naš Spasitelj će doći s deset hiljada puta deset hiljada i hiljadama hiljada svetih, kao Car nad carevima i Gospodar nad gospodarima. „U onaj dan žive će vode poteći iz Jerusalima, pola k moru istočnom, pola k moru zapadnom. Biće tako ljeti i zimi. I Jahve će biti car nad svom zemljom.” „... Sveti grad — novi Jerusalem” biće stan Božji među ljudima. „On će stanovati s njima: oni će biti njegov narod, i on sam, Bog biće s njima.” (Zaharija 14,8-9; Otkrivenje 21,2)

Ali prije toga dolaska, kazao je Isus, „ova Radosna vijest propovijedaće se o carstvu po svemu svijetu, svim narodima za svjedočanstvo...” (Matej 24,14) Njegovo carstvo neće doći sve dok se Radosna vijest o Njegovoj milosti ne raznese po svim krajevima Zemlje. Ako se, dakle, predamo Bogu i pridobijemo druge duše za Njega, ubrzavamo dolazak Njegova carstva. Jedino oni koji se posvećuju Njegovoj službi da bi otvarali oči slijepima, obraćali ljude „od tame k svjetlu, od sotonine vlasti k Bogu, da vjerom u me postignu oproštenje grijeha i baštinu posvećenima” (Djela 26,18) govoreći: „Evo me, mene pošalji” (Isaija 6,8) — jedino se oni iskreno mole: „Da dođe carstvo tvoje!”.

„Neka bude volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji!” (Matej 6,10)

Božja volja je izražena u propisima Njegova svetog Zakona, a načela Zakona su nebeska načela. Nebeski anđeli ne postizu nikakvo uzvišenije znanje nego što je poznavanje Božje volje, a ispunjavanje Njegove

volje je najuzvišenija služba kojoj mogu posvetiti svoje sposobnosti.

Ali na Nebu se služba ne obavlja da bi se udovoljilo Zakonu. Kad se Sotona pobunio protiv Gospodnjeg Zakona, misao da postoji Zakon bila je anđelima iznenadno suočavanje s činjenicom o kojoj dotad nisu razmišljali. Anđeli ne obavljaju svoju službu kao sluge, već kao sinovi. Između njih i njihova Stvoritelja postoji savršeno jedinstvo. Poslušnost im nije teret. Ljubav prema Bogu čini njihovu službu radosnom. Tako i u svakoj duši, u kojoj boravi Hrist, Nada slave, ponovno odjekuju Njegove riječi: „Milje mi je, Bože moj, vršiti volju tvoju, Zakon tvoj duboko u srcu ja nosim.“ (Psalam 40,8)

Molba „budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji“ molitva je da se vladavina zla na ovoj Zemlji okonča, da se grijeh zauvijek uništi i da se uspostavi carstvo pravednosti. Tada će i na Zemlji, kako je na Nebu, biti ispunjene sve dobre želje Božje dobrote. (2. Solunjanima 1,11)

„Hljeb nas svagdašnji daj nam danas!“ (Matej 6,11)

Prvi dio molitve kojoj nas je Isus naučio odnosi se na Božje ime, carstvo i volju — da se sveti Njegovo ime, da dođe Njegovo carstvo i da se ispuni Njegova volja. Ako vam je služba Bogu postala najvažnija, možete s povjerenjem tražiti da Bog zadovolji i vaše osobne potrebe. Ako ste se odrekli sebe i predali se Hristu, postali ste članovi Božje porodice, pa vam je na raspolaganju sve što se nalazi u Očevoj kući. Otvorene su vam sve Božje riznice u sadašnjem i u budućem svijetu. Služba anđela, dar Njegova Duha, trud Njegovih sluga — sve vam je na raspolaganju. Svijet, sa svime što je u njemu, vas je sve dok vam to može služiti na dobro. Čak će se i neprijateljstvo zlih pretvoriti u blagoslov usavršavajući vas za Nebo. Ako „ste Hristovi“, onda „je sve vaše“. (1. Korinćanima 3,23.21)

Slični ste djetetu kojemu još nije prepušteno upravljati svojim nasljedstvom. Bog vam još nije povjerio vaš dragocjeni posjed, da vas Sotona ne bi prevario svojim lukavim vještinama, kao što je učinio s prvim parom u Edenu. Hrist ga čuva za vas, ono je izvan kvariteljeva doseg. I vi ćete, kao dijete, svakodnevno primati ono što vam je potrebno za taj dan. Svakodnevno se trebate moliti: „Hljeb naš svagdašnji daj nam danas!“ Nemojte biti obeshrabreni ako nemate dovoljno za sutra. Imate jamstvo u Njegovu obećanju: „U Jahvu se uzdaj i čini dobro, da smiješ stanovati u zemlji i živjeti u miru.“ (Psalam 37,3) David kaže: „Bijah mlad i ostarjeh, al' ne vidjeh pravednika napuštena ili da mu djeca hljeba prose.“ (Psalam 37,25) Bog, koji je poslao gavrane da hrane Iliju kod potoka Karita, neće zaobići nijedno od svoje vjerne, požrtvovane djece. O onome ko hodi u pravdi stoji napisano: „... imaće dosta hljeba i vode će mu svagda dotjecati.“ „Neće se postidjeti u vrijeme nevolje, biće siti u danima gladi.“ „On koji čak nije poštedio vlastitog Sina, već ga predao za sve nas, kako nam neće dati sve ostalo s njime?“ (Isaija 33,16; Psalam 37, 19; Rimljanima 8,32) Onaj koji je olakšavao brige i terete svoje majke udovice i pomagao joj zadovoljiti potrebe kućanstva u Nazaretu, saosjeća sa svakom majkom u njezinoj borbi da svojoj djeci osigura hranu. Onaj koji se sažalio nad mnoštvom zato što „bijahu satrveni i zapušteni“ (Matej 9, 36), i sad ima sažaljenja prema izmučenom siromahu. Njegova je ruka ispružena prema njima da ih blagoslovi; i u samoj molitvi koju je objavio svojim učenicima, On nas uči da se sjećamo siromašnih.

Kad se molimo: „Hljeb naš svagdašnji daj nam danas“, tražimo i za druge kao za sebe. Priznajemo da ono što nam Bog daruje nije samo za nas. Bog nam daje s povjerenjem, da možemo hraniti gladne. Po svojoj dobroti pobrinuo se za siromašne. (Psalam 68,11) Bog kaže: „Kada daješ objed ili večeru, ne pozivaj ni svojih prijatelja, ni svoje braće, ni svoje rodbine, ni bogatih susjeda... Nego, kad priređuješ gozbu, pozivaj siromahe, sakate, hrome, slijepe! Tada će ti biti blago, jer ti nemaju čim uzvratiti! To će ti se uzvratiti o uskrsnuću pravednika.“ (Luka 14,12-14)

„A Bog može tako obilato izliti na vas svaku vrstu milosti, da mognete imati uvijek i u svemu sasvim

dovoljno svega i još imati viška za koje mu drago dobro djelo.” „Ovo velim: ko škrto sije, škrto će i žeti; ko obilato sije, obilato će i žeti.” (2. Korinćanima 9,8.6)

Molitva za svakodnevni hljeb ne obuhvaća samo hranu za održavanje tijela, već i duhovni hljeb koji hrani dušu za vječni život. Isus nam zapovijeda: „Nastojte sebi pribaviti ne propadljivu hranu, već hranu koja ima trajnost za život vječni i koju će vam dati Sin Čovječji...” (Jovan 6,27) Kaže nam: „Ja sam živi hljeb koji je sišao s neba. Ako ko jede od ovoga hljeba, živjeće zauvijek.” (Jovan 6,51) Naš Spasitelj je hljeb života. Posmatrajući Njegovu ljubav i primajući je u dušu, hranimo se hljebom koji je sišao s Neba.

Primamo Hrista preko Njegove Riječi, a Sveti Duh je dan da bi nam Božju Riječ učinio razumljivom i da bi usadio njezine istine u naša srca. Dok svakodnevno čitamo Njegovu Riječ, moramo se moliti da nam Bog pošalje svojega Duha da nam otkrije istine koje će našoj duši darovati snagu potrebnu za taj dan.

Učeci nas da svakoga dana tražimo ono što nam je potrebno — i zemaljske i duhovne blagoslove — Bog ima na umu naše dobro. On želi da uvidimo svoju ovisnost o Njegovoj stalnoj skrbi, jer nas nastoji privući u zajednicu sa sobom. U toj zajednici s Hristom, molitvom i proučavanjem velikih i dragocjenih istina Njegove Riječi bićemo, kao gladne i žedne duše, nahranjeni i osvježeni na izvoru života.

„Oprosti nam grijehе naše, jer i mi opraštamo dužnicima svojim!” (Luka 11,4)

Isus nas uči da od Boga možemo dobiti oprost jedino ako i sami opraštamo drugima. Božja ljubav nas privlači k Njemu. Kad dirne naše srce, u njemu se mora probuditi ljubav prema našoj braći.

Kad je izgovorio Gospodnju molitvu, Isus je dodao: „Da, ako vi oprostite ljudima njihove pogreške, oprostiće i vama vaš Otac nebeski. Ako li vi ne oprostite ljudima njihovih pogrešaka, ni vaš Otac neće vama oprostiti vaših.” (Matej 6,14. 15) Ko nije spreman oprostiti, zatvara jedini dotok kroz koji i sam može primiti milost od Boga. Ne smijemo ni pomisliti da imamo pravo uskratiti oprost onima koji su nas povrijedili zato što nam nisu priznali svoju krivnju. Bez sumnje, njihova je dužnost poniziti srca u pokajanju i priznanju, ali mi moramo pokazati sažaljiv duh prema onima koji su se ogriješili o nas, bez obzira na to jesu li nam priznali svoje pogreške. Koliko god da su nas bolno ranili, ne smijemo tugovati i sažalijevati sami sebe zbog uvreda koje su nam nanesene. Kao što očekujemo da Bog nama oprost i uvrede koje smo Mu nanijeli, i mi moramo oprostiti svima koji su nam učinili neko zlo.

Oproštenje ima mnogo šire značenje nego što to mnogi misle. Kad nam obećava da će obilno oprostiti, Bog dodaje, smatrajući da smisao toga obećanja nadmašuje moć našega shvatanja: „Jer misli vaše nisu moje misli i putevi moji nisu vaši putevi, riječ je Jahvina. Visoko je iznad zemlje nebo, tako su putevi moji iznad vaših puteva, i misli moje iznad vaših misli.” (Isaija 55,8-9) Oprost koji Bog daje nije samo čin kojim nas oslobađa osude. To nije samo opraštanje grijeha, nego oslobađanje od grijeha. To je izlivanje spasonosne ljubavi koja preobražava srce. David je pravilno shvatio opraštanje kad se molio: „Čisto srce stvori mi, Bože, i duh postojan obnovi u meni!” „Kako je istok daleko od zapada, tako udaljuje od nas bezakonja naša.” (Psalam 51,12; 103,12)

Bog je u Hristu dao sebe za naše grijehе. Pretrpio je okrutnu smrt na krstu, nosio je umjesto nas breme krivnje, „pravednik za nepravедnike”, da bi nam otkrio svoju ljubav i privukao nas k sebi. I On kaže: „... budite jedan prema drugom prijazni, puni milosrđa! Praštajte jedan drugome, kao što je i Bog vama oprostio u Hristu!” (Efescima 4,32) Neka Hrist, božanski Život, boravi u vama i preko vas otkriva nebesku ljubav koja će uliti nadu onima koji su je izgubili i donijeti nebeski mir srcu što ga je ranio grijeh. Kad dolazimo k Bogu, već na pragu nam se postavlja uslov da, primajući Njegovu milost, moramo pristati pokazati Njegovu milosrđe prema drugima.

Da bismo mogli primiti i drugima pružiti Božju ljubav koja prašta, vrlo je važno poznavati i vjerovati u ljubav koju Bog ima prema nama. (1. Jovanova 4,16) Sotona nas nastoji prevariti na sve moguće načine da bi nas onesposobio za spoznavanje te ljubavi. Navodiće nas na pomisao da su naše pogreške i prestupi tako ozbiljni da se Gospod neće odazvati na naše molitve i da nas neće blagosloviti ni spasiti. U sebi ne možemo vidjeti ništa osim slabosti, ništa što bi nas preporučilo Bogu, pa nam

Sotona govori da su sva naša nastojanja beskorisna, jer ne možemo popraviti mane svojega karaktera. Kad pokušamo doći k Bogu, neprijatelj će došapnuti: Molitva ti nema nikakve svrhe. Zar se ne sjećaš da si učinio ono zlo djelo? Zar nisi zgriješio Bogu i radio protiv vlastite savjesti? Ali s pravom možemo odgovoriti neprijatelju da nas „krv njegova Sina, Isusa, čisti od svakoga grijeha“. (1. Jovanova 1,7) Kad osjetimo da smo grešni i da se ne možemo moliti, upravo je to trenutak za molitvu. Kad smo postidjeni ili duboko ojađeni, ipak se moramo moliti i vjerovati. „Sigurna je riječ i zaslužuje punu vjeru: Hrist Isus dođe na svijet da spasi grešnike. Od njih sam prvi ja.“ (1. Timoteju 1,15) Oprost i pomirenje s Bogom ne dolaze kao nagrada za naša djela. Ne daje se oprost zbog zasluga grešnih ljudi, nego je to dar koji se temelji na Hristovoj besprijekornoj pravednosti.

Ne pokušavamo umanjiti svoju krivnju tražeći izliku za grijeh. Moramo prihvatiti Božju ocjenu grijeha, a ona je doista teška. Jedino nam Golgota može otkriti strahovitu odurnost grijeha. Kad bismo morali sami nositi svoje krivnje, to bi nas slomilo. Međutim, Bezgriješni je zauzeo naše mjesto: iako nevin, ponio je naše nepravde. „Ako priznajemo svoje grijeha, vjeran je on i pravedan: oprostiće nam grijeha i očistiti nas od svake nepravde“. (1. Jovanova 1,9) Kakva veličanstvena istina — pravedan prema vlastitom Zakonu, a ipak opravdava sve koji vjeruju u Isusa! „Ko je Bog kao ti koji prašta krivnju, koji grijeh oprašta i prelazi preko prekršaja Ostatka baštine svoje, koji ne ustraje dovijeka u svome gnjevu, nego uživa u pomilovanju?“ (Mihej 7,18)

„I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla!“ (Matej 6,13)

Napast je mamljenje na grijeh, a to ne potječe od Boga, nego od Sotone ili od zloće našega srca. „Bog naime ne može biti napastovan na zlo, a niti sam nikoga ne napastuje.“ (Jakov 1,13)

Sotona nas nastoji dovesti u kušnju da bi se zloća našega karaktera otkrila pred ljudima i anđelima i da bi mogao polagati pravo na nas kao na svoje vlasništvo. U simboličkom Zaharijinom proročanstvu Sotona je prikazan kako stoji zdesna Gospodnjem Anđelu i optužuje velikog sveštenika Jošuu, odjevenoga u prljave haljine, ometajući tako djelo koje je Anđeo želio obaviti za njega. To je prikaz Sotoninog ponašanja prema svakoj duši koju Hrist želi privući k sebi. Sotona nas navodi na grijeh, a onda nas pred cijelim svemirom optužuje da nismo dostojni Božje ljubavi. Ali „Anđeo Jahvin reče Satani: 'Suzbio te Jahve, Satano! Suzbio te Jahve koji izabra Jerusolim! Nije li on glavnja iz ognja izvučena?' A Jošui kaže: „Evo, skidam s tebe tvoju krivicu i odijevam te u dragocjenu haljinu!“ (Zaharija 3,2.4) U svojoj velikoj ljubavi Bog nastoji razviti u nama dragocjene vrline svojega Duha. Dopušta da se suočimo sa zaprekama, progonstvom i tegobama — ne kao s prokletstvom, već kao s najvećim blagoslovom u životu. Svaka svladana kušnja, svaka nevolja koju hrabro prebrodimo daje nam novo iskustvo i unaprjeđuje nas u djelu izgradnje karaktera. Duša koja se božanskom silom odupire kušnji, očituje svijetu i cijelom svemiru djelotvornost Hristove milosti.

Iako ne smijemo biti obeshrabreni nevoljama, koliko god bile gorke, moramo se moliti Bogu da ne dopusti da upadnemo u okolnosti u kojima bi nas vodile želje našega zlog srca. Kad upućujemo molitvu koju nam je Hrist objavio, potčinjavamo se Božjem vodstvu i molimo Ga da nas vodi sigurnom stazom. Ne možemo iskreno izgovarati tu molitvu i istodobno odlučiti ići putom koji smo sami izabrali. Trebamo čekati Njegovu ruku da nas vodi i slušati Njegov glas koji govori: „To je put, njime idite...“ (Isaija 30,21)

Opasno je ako zastanemo razmišljajući o tome kakve ćemo prednosti steći prihvatimo li Sotonine prijedloge. Grijeh donosi sramotu i propast svakoj duši koja mu popusta, ali ima nešto u njemu što zasljepljuje i vara te nas tako primamljuje lažnim prikazivanjem. Ako se usudimo stupiti na Sotonino tlo, nije nam obećana zaštita od njegove sile. Koliko možemo, trebamo zatvoriti svaki prilaz kojim bi kušač mogao doprijeti do nas.

Molitva „Ne uvedi nas u napast“ sama po sebi je i obećanje. Ako Mu se predate, Bog vas uvjerava da „neće dopustiti da budete kušani preko vaših snaga, nego će vam zajedno s kušnjom dati sretan ishod, da je možete podnijeti“. (1. Korinćanima 10,13)

Jedina zaštita protiv zla jest da se Hrist nastani u srcu vjerom u Njegovu pravednost. Kušnja ima moć nad nama upravo zato što u našem srcu postoji sebičnost. Ali kad posmatramo veliku Božju ljubav, sebičnost nam je tako odurna i mrska da je želimo izbaciti iz duše. Dok Sveti Duh veliča Hrista, naše srce se smekšava i postaje pokorno, kušnja gubi moć, a Hristova milost preobražava karakter.

Hrist nikad neće napustiti dušu za koju je umro. Čovjek Ga može ostaviti i podleći kušnji, ali se Hrist nikad ne može okrenuti od onoga za koga je platio otkupninu svojim životom. Kad bi nas duhovni vid bio izoštriji, uočili bismo duše pognute pod teretom tjeskobe, shrvane tugom, opterećene kao kola puna snopova, blizu smrti zbog obeshrabrenosti. Vidjeli bismo anđele kako brzo lete u pomoć onima koji su u kušnji i na samom rubu propasti. Nebeski anđeli potiskuju vojske zla koje opkoljavaju te duše i pomažu im stati na siguran temelj. Bitke koje se vode između tih dviju vojska isto su tako stvarne kao i bitke među vojskama ovoga svijeta. O ishodu toga duhovnog sukoba ovisi vječna sudbina.

I na nas se odnose riječi upućene Petru: „... sotona je dobio dopuštenje da vas može rešetati kao pšenicu, ali ja sam molio za te da tvoja vjera ne malakše.“ (Luka 22,31.32) Bogu hvala, nismo ostavljeni sami. „Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni“ (Jovan 3,16) i neće nas napustiti u borbi s neprijateljem Boga i ljudi. „Eto, dao sam vam vlast da bez pogibli gazite zmijske i štipavce, i moć nad svakom neprijateljskom silom, te vam sigurno ništa neće moći nauditi.“ (Luka 10,19)

Živite u zajednici sa živim Hristom. Rukom koja nikad ne ispušta On će čvrsto držati vašu ruku. Upoznajte Božju ljubav prema nama, vjerujte u nju i bićete sigurni. Ta ljubav je neosvojiva tvrđava za sve Sotonine napade i obmane. „Tvrda je kula ime Jahvino: njemu pravednik pribjegava i nalazi utočišta.“ (Izreke 18,10)

„Jer je tvoje carstvo, i sila, i slava zauvijek! Amin!“ (Matej 6,13)

Posljednja rečenica Gospodnje molitve, kao i prva, otkriva našega Oca kao onoga ko je iznad svake sile, vlasti i svakog imena. Spasitelj je sad gledao godine koje predstoje Njegovim učenicima: neće biti onakve kakvima su ih oni zamišljali, obasjane sunčanom svjetlošću blagostanja i počasti u svijetu, nego će ih zamračiti oluje ljudske mržnje i sotonskog gnjeva. Usred nacionalnih razdora i propadanja svojega naroda učenici će na svakom koraku biti okruženi opasnostima, a srca će im često biti ispunjena strahom. Vidjeće razoren Jerusolim, uništen Hram, zauvijek ukinutu službu u njemu, a Izraela raspršenoga po svim zemljama, poput olupina broda na pustoj obali. Isus je rekao: „Čućete za ratove i glasine o ratovima ... Dići će se narod protiv naroda i carstvo protiv carstva. Biće gladi i potresa zemlje u raznim mjestima. To je tek početak strašnih muka.“ (Matej 24,6-8) Ipak, Hristovi sljedbenici nisu se smjeli plašiti da je njihova nada izgubljena i da je Bog zaboravio Zemlju. Sila i slava pripadaju Onome čije uzvišene nakane nezadrživo krče put k ostvarenju. U molitvi kojom su obuhvaćene njihove svakodnevne potrebe Hristovi učenici bili su upućeni gledati iznad svih sila i vlasti zla, prema Gospodu, svojemu Bogu, čije carstvo upravlja svime i

koji je njihov Otac i vječni Prijatelj.

Uništenje Jerusalima simbol je konačnog uništenja kojemu će biti izložen svijet. Proročanstva koja su se samo djelomice ispunila prigodom razorenja Jerusalima mnogo se neposrednije odnose na posljednje dane. Stojimo na pragu velikih i svečanih događaja. Pred nama je kriza kroz kakvu svijet još nikad nije prošao. Ali i nama, kao i prvim učenicima, umilno zvuči izjava da je Božje carstvo nad svime. Redosljed nailaženja budućih događaja u rukama je našega Stvoritelja. Veličanstvo Neba upravlja sudbinom svih naroda i skrbi se o potrebama svoje Crkve. Svakom oruđu za ispunjenje Njegovih planova božanski Učitelj kaže isto što je rekao Kiru: „Iako me ne poznaš, naoružah te.” (Isaija 45,5)

U viđenju proroka Ezekiela jedna ruka se pojavila pod krilima kerubina. To treba poučiti Božje sluge da im božanska sila osigurava uspjeh. Oni koje Bog koristi kao svoje vjesnike ne trebaju smatrati da Njegovo djelo ovisi o njima. Takav teret odgovornosti nije prepušten smrtnim bićima. Onaj ko ne drijema i ko neprestano radi na ostvarenju svojih planova, nastaviće djelo. Osujećivaće naume zlih ljudi i unosiće zabunu u planove onih koji su se urotili protiv Njegova naroda. On, koji je car, Jahve nad vojskama, koji sjedi među heruvimima, usred svih nemira i sukoba naroda i dalje čuva svoju djecu. Naš spasitelj vlada na nebesima, procjenjuje svaku kušnju i nadgleda užarenu peć u kojoj se mora okušati svaka duša. Kad budu rušene tvrđave vladara, kad strijele gnjeva budu probadale srca Njegovih neprijatelja, Njegov narod biće siguran u Njegovim rukama.

„Tvoja je, Jahve, veličina, sila, slava, sjaj i veličanstvo, jer je tvoje sve što je na nebu i na zemlji... u tvojoj je ruci sila i moć, u tvojoj je vlasti da učiniš velikim i jakim sve.” (1. Dnevnika 29,11.12)

Ne suditi, nego pomagati

„Nemojte suditi, da ne budete suđeni!” (Matej 7,1)

Napor da se spasenje zasluži vlastitim djelima sigurno navodi ljude da gomilaju ljudske zabrane kao branu protiv grijeha. Uvidjevši da nisu sposobni držati Zakon, nastoje izmisliti svoja pravila i propise da bi se prisilili na poslušnost. Sve to im odvraća misli od Boga i nagoni ih da se bave sobom. Božanska ljubav u njihovim srcima se gasi, a s njom nestaje i ljubav prema bližnjima. Sustav ljudskih izmišljotina, s mnogobrojnim strogim zahtjevima, navodi svoje zastupnike da osuđuju svakoga ko ne uspijeva ispuniti propisana ljudska mjerila. Ozračje sebičnog, uskogrudnog kriticizma guši plemenite i velikodušne osjećaje i pretvara ljude u samožive sudije i uhode dostojne prezira.

Fariseji su pripadali takvim ljudima. S bogoslužja se nisu vraćali puni poniznosti i osjećaja vlastite slabosti, niti su bili zahvalni na velikim prednostima koje im je Bog dao. Vraćali su se ispunjeni oholim duhom, a predmet njihovih razgovora bio je „ja, moji osjećaji, moje znanje, moji putevi”. Njihova dostignuća postajala su mjerilo po kojemu su sudili drugima. Odjeveni u odjeću vlastitog dostojanstva, sjedali su na sudsku stolicu da bi kritikovali i osuđivali.

Većina ljudi bila je ispunjena istim duhom i miješala se u slobodu savjesti sudeći jedni drugima i za ono što se ticalo jedino te duše i Boga. Ukazujući na takav duh i takve postupke, Isus je rekao: „Nemojte suditi, da ne budete suđeni!” To znači, ne postavljaš sebe kao mjerilo. Nemoj drugima nametati svoja mišljenja, gledišta o dužnosti i tumačenja Svetog pisma kao pravilo i u srcu ih osuđivati ako ne mogu dostići tvoj ideal. Nemojte kritikovati druge nagađajući o njihovim pobudama i ne izričite nad njima presudu.

„Zato ne sudite prerano, prije nego dođe Gospod! On će osvjetliti što je sakriveno u tami i objaviti nakane srca...” (1. Korinćanima 4,5) Mi ne možemo čitati srca. Budući da smo i sami nesavršeni, nedostaje nam sposobnosti da bismo sudili drugima. Smrtni ljudi mogu suditi samo po vanjštini. Samo Onome koji poznaje tajne pobude djela i koji postupa nježno i sažaljivo, dano je pravo odlučivanja o svakoj duši.

„Zato nemaš isprike — ko god ti bio — o čovječe koji sudiš, jer u čem sudiš drugom, ti samog sebe osuđuješ, budući da ti, suče, običavaš činiti isto.” (Rimljanima 2,1) Oni što osuđuju i kritikuju druge, proglašavaju tako sebe krivima, jer i sami čine isto. Osuđujući druge, izriču presudu sebi, a Bog izjavljuje da je ta presuda pravedna i prihvata osudu koju su izrekli sami sebi.

Tim nespretnim stopama, koje su još u glibu,
Mi idemo kršeći cvijeće bez kraja;
Tim grubim, dobronamjernim rukama,
Mi kidamo strune srca prijatelja.

„Što imaš gledati trun u oku brata svojega, a brvna u svom oku ne zapažaš!” (Matej 7,3)

Čak ni rečenicom „... o čovječe koji sudiš, jer u čem sudiš drugom, ti samog sebe osuđuješ, budući da ti, suče, običavaš činiti isto”, nije potpuno izražena sva veličina grijeha onoga ko se usuđuje kritikovati i osuđivati svojega brata. Isus je rekao: „Što imaš gledati trun u oku brata svojega, a brvna u svom oku ne zapažaš!”

Njegove riječi opisuju onoga ko brzo zapazi mane kod drugih. Kad misli da je u nečijem karakteru ili životu otkrio kakvu manu, takav je s pretjeranom revnošću objelodanjuje. Ali Isus kaže da je takva karakterna osobina, koja se razvila tim nimalo hrišćanskim postupcima, u poređenju s pogreškom koja se kritikuje

isto što i brvno prema trunu. Takvome nedostaje duha snošljivosti i ljubavi, pa od mušice pravi slona. Oni koji nikad nisu iskusili poniznost kakva se stječe potpunom predanošću Hristu, ne mogu otkriti dobročiniteljski uticaj Spasiteljeve ljubavi. Pogrešno predočavaju nježni i uslužni duh evanđelja i ranjavaju dragocjene duše za koje je Hrist umro. Prema slici koju je naš Spasitelj upotrijebio, čovjek koji gaji kritičarski duh mnogo je grešniji od onoga koga optužuje, jer ne samo što čini isti grijeh, nego grijehu dodaje svoju umišljenost i duh grubog kritikovanja.

Hrist je jedino pravo mjerilo karaktera, a onaj ko ističe sebe kao mjerilo za druge, stavlja se na Hristovo mjesto. Budući da je Otac „sav sud dao Sinu“ (Jovan 5,22), ko god se usuđuje suditi pobudama drugih, ponovno prisvaja sebi pravo koje pripada Božjemu Sinu. Ti samozvani suci i kritizeri stavljaju se na stranu Antihrista, onoga „koji sam sebe oholo uzdiže protiv svega što ljudi nazivaju Bogom ili drže za sveto, tako da sjedne u Božji hram pokazujući sebe kao da je Bog“. (2. Solunjanima 2,4)

Hladni, osuđivački, nepomirljivi duh farisejstva grijeh je koji donosi najkobnije posljedice. Ako vjersko iskustvo nije prožeto ljubavlju, tu nema Hrista, svjetlost Njegove prisutnosti tu ne prebiva. Taj nedostatak ne može nadoknaditi nikakva živa aktivnost ni revnost bez Hristova duha. Neko može imati osobitu oštrinu zapažanja mana drugih, ali svakome ko gaji takav duh Isus kaže: „Licemjere, najprije izvadi brvno iz svoga oka pa ćeš tada jasno vidjeti kako da izvadiš trun iz oka bratova.“ (Matej 7,5) Onaj ko čini zlo, najbrže će osumnjičiti za zlo. Osuđujući drugoga, pokušava skriti ili opravdati zloću u vlastitom srcu. Ljudi su preko grijeha spoznali zlo. Čim su zgriješili, prvi ljudi su počeli optuživati jedno drugo. To će ljudska narav činiti uvijek kad njome ne upravlja Hristova milost.

Kad ljudi njeguju taj optuživački duh, ne zadovoljavaju se samo time što ukazuju na ono što kod svojega brata smatraju pogreškom. Ako ga blažim sredstvima ne uspiju privoljeti da učini ono što bi, po njihovom mišljenju, trebalo činiti, pribjegavaju prinudi. Koliko god budu mogli, primoravaće druge da se slože s njihovim shvatanjima o tome što je ispravno. To su činili Jevreji u Hristove dane, to je otad činila i Crkva kad god bi izgubila Hristovu milost. Shvatajući da je izgubila silu ljubavi, posezala je za moćnom rukom države da bi silom nametnula svoje dogme i ostvarila svoje odluke. Tu leži tajna svih vjerskih zakona koji su ikad bili doneseni, ali i tajna svih progona od Abelovih dana do našega doba.

Hrist ne primorava, nego privlači ljude k sebi. Prinuda ljubavlju jedina je prinuda kojom se služi. Čim Crkva počne težiti za potporom svjetovne vlasti, očito je izgubila Hristovu silu — prinudu božanske ljubavi.

Problem je u pojedinačnim vjernicima Crkve, i baš tu mora početi liječenje. Isus nalaže optuživaču da najprije izvadi brvno iz vlastitog oka, da se oslobodi kritizerskog duha, da prizna i ostavi svoj grijeh, pa tek onda pokuša popraviti druge. „Nema dobra stabla koje rodi zlim rodnom niti zla stabla koje rodi dobrim rodnom.“ (Luka 6,43) Optuživački duh koji gajite zao je plod. Pokazuje da je i drvo zlo. Uzalud se ogrćete vlastitom pravednošću. Potrebna vam je promjena srca. Morate steći to iskustvo prije nego što budete sposobni ispravljati druge, jer „usta govore onim čega je srce prepuno“. (Matej 12,34)

Kad u životu duše nastupi kriza pa joj pokušate pomoći savjetom ili opomenom, vaše će riječi uticati samo onoliko koliko ste vi sami stekli svojim primjerom i duhom. Morate biti dobri da biste mogli činiti dobro. Ne možete širiti uticaj koji će mijenjati druge dok vaše vlastito srce Hristova milost ne učini poniznim, plemenitim i nježnim. Kad se ta promjena dogodi u vama, biće vam prirodno živjeti na blagoslov drugima kao što je prirodno da na grmu ruže cvjetaju mirišljavi cvjetovi ili da vinova loza rada purpurne grozdove.

Ako je u vama Hrist, „nada slave“, nećete imati sklonost vrebati druge da biste objelodanili njihove pogreške. Umjesto želje za optuživanjem i osuđivanjem, vaš će cilj biti pomaganje, blagosiljanje i spašavanje. U postupcima s onima koji griješe slušaćete nalog: „I pazi na samoga sebe da i ti ne budeš

iskušan!" (Galatima 6,1) Sjetićete se koliko ste puta i vi zalutali i kako je bilo teško naći pravi put kad ste ga jednom napustili. Nećete gurati svojega brata u još veću tamu, nego ćete mu, srcem punim sažaljenja, govoriti o opasnosti koja mu prijete.

Ko često usmjerava pogled prema krstu na Golgoti, svjestan da su i njegovi grijesi odveli Spasitelja onamo, nikad neće pokušati procijeniti stupanj svoje krivnje upoređujući ga sa stupnjem krivnje drugih. Neće se penjati na sudsku stolicu da bi optužio druge. U onima koji hode u sjeni krsta na Golgoti, ne može biti duha kriticizma ili samouzvišenja.

Tek kad osjetite da možete žrtvovati i svoje dostojanstvo, čak i sam život, da biste spasili zalutaloga brata, izbacili ste brvno iz vlastitog oka i tako se pripremili da mu pomognete. Tad mu se možete približiti i dirnuti njegovo srce. Niko nikad nije bio vraćen s pogrešnog puta osudom i prijekorom, ali su mnogi tako bili odgurnuti od Hrista i navedeni da zatvore svoja srca za svako dokazivanje. Nježan duh i obzirno, privlačno ponašanje mogu spasiti zalutaloga i pokriti mnoštvo grijeha. Otkrivanje Hrista u vašem karakteru moći će preobraziti sve s kojima dolazite u dodir. Neka se Hrist svakoga dana vidi u vama pa će preko vas otkrivati stvaralačku silu svoje riječi — blag, uvjerljiv i snažan uticaj koji će preobraziti duše u ljepotu Gospoda, našega Boga.

„Ne dajte svetinje psima!" (Matej 7,6)

Hrist ovdje govori o ljudima koji se ne žele osloboditi ropstva grijehu. Uživanjem u pokvarenosti i zlu njihova se narav toliko srozala da su prionuli zlu i ne žele se odvojiti od njega. Hristove sluge ne smiju dopustiti da ih ometaju oni koji od evanđelja čine predmet prepirki i podsmijeha.

Spasitelj nikad nije zaobišao nijednu dušu, koliko god ona ogrezla u grijeh, ako je bila voljna primiti dragocjene istine Neba. Carinicima i bludnicama Njegove su riječi bile početak novoga života. Marija Magdalena, iz koje je Hrist istjerao sedam zlih duhova, bila je posljednja na Njegovu grobu i prva koju je pozdravio u jutro svojega uskrsnuća. Sale iz Tarsa, jedan od najgorčnijih protivnika evanđelja, postao je Pavle, odani Hristov sluga. Možda se pod maskom mržnje i prezira, čak zločina i izopačenosti, skriva duša koju će Hristova milost izbaviti da blista kao dragulj u Otkupiteljevoj kruni.

„Molite, i daće vam se! Tražite, i naći ćete; kucajte, i otvoriće vam se!" (Matej 7,7)

Da ne bi dao nikakvog razloga za nevjerovanje, pogrešno shvatanje i pogrešno tumačenje svojih riječi, Gospod nam triput ponavlja to obećanje: želi da oni koji traže svemoćnog Boga vjeruju u Njega. Zato dodaje: „Jer svaki koji moli, prima; ko traži, nalazi, i ko kuca, otvoriće mu se.”

Gospod ne postavlja nikakve uslove osim da budete gladni Njegove milosti, da želite Njegov savjet i da čeznete za Njegovom ljubavi. „Tražite!” To traženje pokazuje da ste svjesni svoje potrebe. Budete li tražili u vjeri, primiće. Gospod je dao svoju riječ, a ona ne može iznevjeriti. Kad Mu se približite s pravom skrušenošću, ne trebate misliti da ste drski ako tražite ono što je obećao. Kad tražite blagoslove koji su vam potrebni za usavršavanje karaktera po uzoru na Hrista, Gospod vas uvjerava da je vaša molba u skladu s obećanjem i da će biti ispunjena. To što osjećate i znate da ste grešni dovoljan je razlog da tražite Njegovu milost i saosjećanje. Uslov da možete doći k Bogu nije da budete sveti, nego želja da vas On očisti od svakoga grijeha i opere od svih bezakonja. Naša velika potreba, naše stanje potpune bespomoćnosti, koje čini prijeko potrebnima Boga i Njegovu spasonosnu silu, i sad i uvijek nam daje pravo da se molimo.

„Tražite!” Nemojte željeti samo Njegov blagoslov, nego i Njega samoga. „S Bogom ti se sprijatelji i pomiri

i vraćena će ti opet biti sreća." (Jov 22,21) Tražite i naći ćete! Bog vas traži, a sama želja da dođete k Njemu nastaje pod uticajem privlačne sile Njegova Duha. Pokorite joj se. Hrist se zauzima za iskušane, zalutale i malovjerne. Želi ih podignuti u zajednicu sa sobom: „... ako ga budeš tražio, daće ti se da ga nađeš." (1. Dnevnika 28,9)

„Kucajte!" Dolazimo k Bogu po osobitom pozivu, a On nas čeka da bi nam poželio dobrodošlicu u svojoj prijemnoj dvorani. Prve učenike koji su pošli za Isusom nije mogao zadovoljiti kratak usputni razgovor s Njim, pa su Mu se zato obratili riječima: „Rabi... gdje boraviš?... Odoše, dakle, da vide te ostadoše kod njega onaj dan." (Jovan 1,38.39) Tako i mi možemo biti primljeni najuži krug zajednice s Bogom. „Ti što prebivaš pod zaštitom Višnjega, što počivaš u sjeni Svemogućega..." (Psalam 91,1) Oni što čeznu za Božjim blagoslovom neka zakucaju i zatim pričekaju pred vratima milosti govoreći s čvrstom uvjerenosti: Ti si, Gospode, kazao: „Jer svaki koji moli, prima; ko traži, nalazi, i ko kuca, otvara mu se." (Matej 7,8)

Isus je pogledao na one koji su se okupili da bi slušali Njegove riječi. Iz svega srca je zaželio da to mnoštvo spozna Božju milost i dobrotu. Da bi im slikovito objasnio njihovu potrebu, ali i Božju spremnost da je zadovolji, upozorio ih je na gladno dijete koje od svojih zemaljskih roditelja traži hljeba. „Ili, ima li ko među vama", rekao im je, „da bi svome sinu, ako bi ga zamolio hljeba, pružio kamen, ili, ako bi ga zamolio ribu, pružio mu zmiju?" Pozivajući se na nježnu, prirodnu ljubav roditelja prema djetetu, Hrist nastavlja: „Dakle: ako vi, premda ste zli, možete davati djeci svojoj dobre darove, koliko će više Otac vaš nebeski dati dobra onima koji ga mole?" (Matej 7,9.11) Nijedan čovjek očinskoga srca ne bi mogao odbiti svojega gladnog sina koji traži hljeba. Zar su mogli i pomisliti da bi neki otac mogao zbijati salu sa svojim djetetom, mučiti ga dajući mu praznu nadu i na kraju ga razočarati? Zar bi mu mogao prvo obećati zdravu, dobru hranu, a onda mu pružiti kamen? Kako se onda neko usudi pokazati nepoštovanje prema Bogu pretpostavljajući da On neće htjeti odgovoriti na pozive svoje djece?

„Dakle: ako vi, premda ste zli, možete davati svojoj djeci dobre darove, koliko će više Otac nebeski dati Duha Svetoga onima koji ga mole!" (Luka 11,13) Sveti Duh, Hristov predstavnik, najveći je od svih darova. Svi „dobri darovi" sadržani su u Njemu. Sam Stvoritelj nam ne može dati ništa veće ni bolje. Kad usrdno molimo da nam se smiluje u našoj tjeskobi i da nas vodi svojim Svetim Duhom, Gospod nikad neće odbiti tu molbu. Može se dogoditi da roditelj i zaboravi svoje gladno dijete, ali naš Bog nikad neće odbiti vapaj koji Mu srce čeznutljivo upućuje u nevolji. S kakvom je nježnošću Bog opisao svoju ljubav! To je poruka Očevog srca onima koji u mračnim danima misle da je Bog ravnodušan prema njima: „Sion reče: Jahve me ostavi, Gospod me zaboravi. Može li žena zaboravit svoje dojenče, nemati saosjećanja za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću. Gle, u dlanove sam te svoje urezao, zidovi tvoji svagda su mi pred očima." (Isaija 49,14-16)

Svako obećanje u Božjoj Riječi može biti tema naših molitava, jer je svaka Gospodnja riječ siguran залог. Koji god nam duhovni blagoslov bio potreban, naša je prednost što ga možemo tražiti preko Isusa. Dječjom jednostavnošću možemo iznijeti Gospodu tačno ono što nam treba, svoje zemaljske potrebe, moliti Ga za hljeb i odijelo, kao što tražimo hljeb života i odjeću Hristove pravednosti. Vaš nebeski Otac zna da vam je sve to potrebno i poziva vas da to tražite od Njega. Sve se prima u Hristovo ime. Bog će proslaviti to ime i zadovoljiti vaše potrebe iz obilja svoje darežljivosti.

Nipošto nemojte zaboraviti da, dolazeći k Bogu kao k Ocu, priznajete da ste Njegova djeca. Ne uzdate se samo u Njegovu dobrotu, nego se u svemu pokoravate Njegovoj volji znajući da je Njegova ljubav nepromjenjiva. Pristajete raditi Njegov posao. Onima kojima je zapovjedio da najprije traže carstvo Božje i Njegovu pravednost, Isus je i obećao: „Molite i primićete da vaša radost bude potpuna!" (Jovan 16,24)

Dragocjeni darovi Onoga koji ima svu vlast na Nebu i na Zemlji pripremljeni su za Božju djecu. Dobivamo

ih zahvaljujući skupocjenoj žrtvi Otkupiteljeve krvi. Darove koji će zadovoljiti najdublju čežnju srca, trajne kao vječnost, mogu primiti i uživati svi koji iziđu pred Boga kao mala djeca. Prihvatite Božja obećanja kao da su upućena vama, iznesite ih pred Isusa kao riječi koje je On izgovorio i primit ćete punu mjeru radosti!

„Sve što želite da ljudi čine vama, činite i vi njima!” (Matej 7,12)

Nakon uvjeravanja u Božju ljubav prema nama, Isus naređuje da ljubimo jedni druge objavivši lako shvatljivo načelo koje obuhvaća sve odnose u ljudskoj zajednici.

Jevreji su mislili samo na ono što su trebali primiti. Bilo im je najvažnije osigurati sebi onaj dio vlasti, poštovanja i službe koji im je, po njihovu mišljenju, pripadao. Ali Hrist nas uči da se ne brinemo o tome koliko trebamo primiti, nego koliko možemo dati. Mjerilo naše dužnosti prema drugima upravo je ono što smatramo njihovom dužnosti prema nama.

U ophođenju s drugima prenesite se uvijek u njihov položaj. Nastojte shvatiti njihove osjećaje i poteškoće, njihova razočaranja, radosti i tuge. Poistovjetite se i postupajte s njima onako kako biste željeli da oni postupaju s vama da ste na njihovu mjestu. To je pravi zakon časti izražen drugim riječima: „Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!” (Matej 22,39) A to je bit učenja proroka. To je načelo Neba koje će biti izgrađeno u svima koji su se pripremili za nebesku svetu zajednicu.

Zlatno pravilo je temelj prave uslužnosti, a najvjernije je prikazano u Isusovom životu i karakteru. Kakvom je samo blagosti i ljepotom zračilo svakodnevno življenje našega Spasitelja! Kakvu je ugodu širila sama Njegova prisutnost! Isti duh pokazaće se i u Njegovoj djeci. Oni u kojima prebiva Isus, biće okruženi božanskim ozračjem. Njihove bijele haljine čistoće odišu mirisom iz Gospodnjega vrta. Lica im odražavaju Njegovu svjetlost obasjavajući stazu nesigurnoj i umornoj nozi.

Niko ko ima ispravnu predstavu o tome što čini savršen karakter, neće propustiti očitovati Hristovu saosjećajnost i nježnost. Milost smekšava srce, oplemenjuje i čisti osjećaje darujući nam nebesku profinjenost i osjećaj pristojnosti.

To zlatno pravilo ima i dublje značenje. Svako ko je postavljen za slugu mnogostruke milosti Božje, pozvan je objaviti dušama u neznanju i tami ono što bi, da je na njihovu mjestu, želio da one objave njemu. Apostol Pavle je rekao: „Ja sam dužnik i Grcima i varvarima, i mudrima i nerazumnima.” (Rimljanima 1,14) Od svega što ste doznali o Božjoj ljubavi, od svih bogatih darova Njegove milosti koje ste primili, od svega čime ste darovani više od najneukije i najponiženije duše na Zemlji, dužni ste dati dio tog duši.

To se odnosi i na darove i blagoslove ovoga života: sve ono čega imate više od svojih bližnjih obavezuje vas da podijelite svima koji su manje blagoslovljeni. Ako imamo bogatstvo ili udobnost, onda imamo i najsvečaniju obvezu skrbiti se o bolesnicima, udovicama i siročadi isto onako kako bismo željeli da se oni skrbe o nama kad bismo se našli u njihovu položaju.

Zlatno pravilo proglašava smisao iste istine koja je proglašena na drugom mjestu u propovijedi na Gori: „Kojom mjerom mjerite, onom će vam se mjeriti...” (Marko 4,24) Ono što činimo drugima, bilo dobro ili zlo, sigurno će nam se vratiti — kao blagoslov ili kao prokletstvo. Što god dajemo, ponovno ćemo primiti. Zemaljski blagoslovi koje pružamo drugima mogu biti, a često i jesu, vraćeni na isti način. Ono što dajemo često nam se, bas kad nam je najpotrebnije, vraća četvorostruko u carskoj moneti. Osim toga, svi se darovi još jednom vraćaju već u ovome životu obilnijim izlivanjem Božje ljubavi koja je zbir cjelokupne nebeske slave i svih nebeskih blaga. Ali i učinjeno zlo se vraća. Svako ko se usudi osuđivati i obeshrabrivati, moraće i sam u vlastitom životu proći istim područjem kojim su drugi morali proći zbog njega. Doživjeće

iste patnje koje su i oni doživjeli zato što nije imao sažaljenja ni samilosti.

To je odredila Božja ljubav prema nama. Bog nas želi navesti da se postidimo tvrdoće svojega srca i da ga otvorimo Isusu da u njemu boravi. Tako će se zlo pretvoriti u dobro, a ono što je izgledalo kao prokletstvo postaće blagoslov.

Mjerilo zlatnog pravila mjerilo je hrišćanstva. Sve što je manje od toga, prijevara je. Lažna je religija koja navodi ljude da malo cijene ljudska bića — a Hrist ih je toliko cijenio da je dao život za njih — i da budemo nemarni prema ljudskim potrebama, patnjama ili pravima. Omalovažavajući prava siromašnih, patnika i grešnika, pokazujemo da smo izdali Hrista. Hrišćanstvo u svijetu ima tako malo sile zato što ljudi samo nose Hristovo ime, a životom se odriču Njegova karaktera. Zbog toga se i huli na Gospodnje ime.

O apostolskoj Crkvi, kad ju je u onim svijetlim danima obasjavala slava vaskrsloga Hrista, napisano je da „niko nije nazivao svojim ono što mu je pripadalo ... Među njima, dakako, niko nije oskudijevao... Apostoli su vrlo odvažno svjedočili za uskrsnuće Gospoda Isusa, i velika je milost bila nad svima njima.” „Kao što su svaki dan postojano — kao po dogovoru — bili u hramu, tako su po kućama lomili hljeb i zajedno uzimali hranu vesela i priprosta srca. Hvalili su Boga i zato uživali naklonost svega naroda. A Gospod je svaki dan pripajao Crkvi one koji se spasavahu.” (Djela 4,32.34.33; 2,46.47)

Pretražite Nebo i Zemlju, ali nećete naći da se ijedna istina otkrila tako silno kao istina objavljena djelima milosrđa prema onima kojima je potrebno saosjećanje i pomoć. To je istina kakva je u Isusu. Kad nositelji Hristova imena odjelotvore načela zlatnoga pravila, otkriće se ista sila koja je pratila djelo evanđelja u doba apostola.

„Kako su uska vrata i tijesan put koji vodi u život...” (Matej 7,14)

Stanovništvo Palestine u Hristovo doba živjelo je u utvrđenim gradovima koji su većinom bili podignuti na brežuljcima i gorama. Vratima koja su se zatvarala pri zalasku sunca, prilazilo se strmim, kamenitim putevima. Putnik koji bi se u smiraj dana vraćao kući, često je morao ubrzati korak i žurno se uspeti uz veliku uzbrdicu da bi stigao do vrata prije mraka. Ko bi zakasnio, ostao bi izvan zidova.

Uzak, strm put koji vodi domu i odmoru, poslužio je Isusu kao dojmlija slika hrišćanskoga puta. Tijesan je put koji sam vam pokazao, rekao je, a kroz vrata je teško proći jer zlatno pravilo isključuje oholost i samoživost. Postoji, istina, i prostran put, ali on završava propašću. Ako se želite penjati putom duhovnog života, moraćete se stalno uspinjati. Taj put vodi naviše. Moraćete ići s manjinom, jer će većina izabrati put koji vodi naniže.

Putom smrti može ići svaki pripadnik ljudskoga roda sa svom svojom svjetovnošću, sebičnošću, ohološću, nepoštenjem i moralnom pokvarenošću. Na njemu ima mjesta za sva ljudska mišljenja i učenja i dovoljno prostora da se svako povodi za svojim sklonostima čineći sve što mu nalaže njegovo samoljublje. Da bi krenuo u propast, čovjek ne mora tražiti put, jer su vrata široka, a i put je prostran, pa noga sama skreće na stazu koja završava smrću.

Ali tijesan je put koji vodi u život, a vrata su tijesna. Ako ste prionuli uz neki grijeh, uvidjećete da je put pretijesan da biste prošli. Želite li krenuti Gospodnjim putom, morate odbaciti svoje puteve, svoju volju i svoje zle navike i običaje. Ko hoće služiti Hristu, ne može slijediti shvatanja ovoga svijeta niti udovoljavati svjetovnim mjerilima. Put prema Nebu tijesan je za ugledne i bogate da se njime svečano voze, preuzak je za igre samoživih ambicija, prestrm i neravan da se njime uspinju oni koji vole udobnost. Hristov dio bio je naporan rad, strpljenje, požrtvornost, poniženje, siromaštvo, protivljenje grešnika, a to mora biti i

naš dio želimo li stupiti u Božji raj.

Ipak, iz toga ne smijemo zaključiti da je put što vodi nagore mučan, a onaj što vodi nadolje lagan. Duž cijeloga puta što vodi u smrt bol je i patnja, ima tuge i razočaranja, stoje upozorenja da se ne ide dalje. Božja ljubav otežava neposlušnima i samovoljnima da se sami unište. Istina, čini se sve da bi se Sotonina staza prikazala privlačnom, ali to je prijevara. Na putu zla ima gorkog kajanja i razornih briga. Možemo pomisliti da je povodjenje za ohološću i svjetovnim ambicijama ugodno, ali kraj im je bol i jad. Sebični planovi mogu davati laskava obećanja i buditi nadu u uživanje, ali ćemo ustvrditi da nam je sreća zatrovana, a život zagorčan nadama u čijemu središtu smo mi sami. Vrata puta nadolje mogu biti okićena cvijećem, ali je put trnovit. Svjetlost nade, koja sja na njegovu početku, gubi se u tami očaja, a duša koja ide tim putom spušta se u sjenu beskrajne tame.

„Uvid u dobro pribavlja milost, a put bezakonika hrapav je“, ali su putevi mudrosti „putevi miline, i sve su njene staze pune spokoja“. (Izreke 13,15; 3,17) Svako djelo poslušnosti Hristu i samoodricanja radi Njega, svaka hrabro podnesena nevolja i svaka pobjeda nad kušnjom koraci su na putu prema slavi i konačnoj pobjedi. Izaberemo li Ga za svojega Vodiča, Hrist će nas pouzdano voditi. Ni najveći grešnik ne mora zalutati. Nijedna duša koja drščući traži ne mora promašiti put obasjan čistim i svetim svjetlom. Iako je put tako uzak i svet da se na njemu ne može trpjeti grijeh, pristup na nj omogućen je svima, da niko ko sumnja i strepi ne treba reći: „Bog ne mari za mene.“

Put može biti neravan, a uspon strm. Može biti provalija s desne i s lijeve strane. Možda ćemo na svojem putu morati podnositi teške napore. Kad se umorimo i poželimo predahnuti, možda ćemo morati s naporom ići dalje. Možda ćemo se morati boriti kad izgubimo snagu, a kad budemo obeshrabreni, moraćemo se i dalje nadati. Ali s Hristom, svojim Vodičem, ipak ćemo konačno stići u željenu luku. Sam Hrist prošao je prije nas tim mučnim putom i poravnao stazu našim nogama.

Uzduž cijelog strmoga puta što vodi u vječni život izvori su radosti za osvježavanje umornih. Oni što idu putevima mudrosti neizmjereno su radosni i u nevolji, jer Onaj koga njihova duša ljubi, iako nevidljiv, ide pokraj njih. Pri svakom koraku naviše sve jasnije osjećaju dodir Njegove ruke, blistavije zrake slave Nevidljivoga padaju na njihov put pri svakom koraku, a njihove pjesme hvale dostižu sve više tonove da bi se sjedinile s pjesmama anđela pred prestolom. „A pravednička je staza kao svjetlost svanuća, koja je sve jasnija do potpunog dana.“ (Izreke 4,18)

„Trudite se — reče im — da uđete na tijesna vrata...“ (Luka 13,24)

Zakašnjeli putnik, u žurbi da stigne na gradska vrata prije zalaska sunca, nije smio skretati s puta ni zbog kakvih usputnih privlačnosti. Sve njegove misli bile su usmjerene k jedinom cilju: proći kroz vrata. Ista usredsređenost na cilj, kaže Isus, zahtijeva se i u hrišćanskom životu. Otkrio sam vam slavu karaktera. To je prava slava mojega carstva koje ne obećava zemaljske posjede, a ipak je vrijedno vaših najusrdnijih čežnji i napora. Nisam vas pozvao da se borite za vrhovnu vlast nekog velikoga svjetskog carstva, ali nemojte iz toga zaključiti da neće biti bitaka u kojima ćete se boriti ni pobjeda koje ćete morati postići. Nalažem vam da se trudite, da se borite kako biste ušli u moje duhovno carstvo.

Hrišćanski život je bitka i napredovanje. Ali pobjeda koju treba izvojevati ne postiže se ljudskom snagom. Poprište sukoba je područje srca. Bitka koju moramo voditi — najveća koju je čovjek ikad vodio — to je pokoravanje Božjoj volji, potčinjavanje srca vrhovnoj vlasti ljubavi. Stara narav, rođena od krvi i tjelesne volje, ne može naslijediti Božje carstvo. Naslijedene sklonosti i stečene navike moraju biti odbačene.

Ko odluči ući u duhovno carstvo, uvidjeće da su se sve sile i strasti njegove nepreporođene naravi,

potpomognute silama carstva tame, okrenule protiv njega. Sebičnost i oholost ustaće protiv svega što bi ih prikazivalo kao grešne. Ne možemo sami po sebi pobijediti zle želje i navike koje se bore za prevlast niti možemo svladati moćnoga neprijatelja koji nas drži u ropstvu. Jedino nam Bog može osigurati pobjedu. On želi da upravljamo sobom, svojom voljom i svojim putevima, ali ne može djelovati u nama bez našega pristanka i suradnje. Božanski Duh djeluje preko sposobnosti i sila datih čovjeku. Svojim snagama trebamo surađivati s Bogom.

Pobjeda se ne može postići bez usrdne molitve i stalne poniznosti. Niko ne smije prisiljavati našu volju da surađuje s božanskim oruđima, nego se ona mora dragovoljno potčiniti. Kad bi vam se uticaj Božjega Duha mogao nametnuti u stostruko većoj mjeri, to vas ne bi učinilo hrišćanima, dostojnim podanicima Neba. Sotonino uporište ne bi bilo razoreno. Volja mora biti stavljena na stranu Božje volje. Sami po sebi niste sposobni pokoriti Božjoj volji svoje naume, želje i sklonosti, ali ako „želite željeti“, Bog će obaviti to djelo umjesto vas rušeći pomisli i svaku visinu što se podižu protiv „priznanja Boga“ i zarobljavajući „svaku misao na poslušnost Hristu“. (2. Korinćanima 10,4.5) Gradićete svoje spasenje sa strahom i drhtanjem. „Bog je, naime, onaj koji proizvodi u vama i htjenje i djelovanje da mu se možete svidjeti.“ (Filipljanima 2,12.13) Mnogi su privučeni Hristovom ljepotom i nebeskom slavom, ali ustuknu kad doznaju uslove pod kojima sve to može postati njihovo. Na širokom putu nisu potpuno zadovoljni stazom kojom idu. Čeznu za oslobađanjem robovanja grijehu i nastoje se vlastitom snagom suprotstaviti svojim grešnim navikama. Pogledavaju prema tijesnom putu i uskim vratima, ali sebična zadovoljstva, ljubav prema svijetu, oholost i neposvećena ambicija podižu zapreku između njih i Spasitelja. Odreći se svoje volje, predmeta ljubavi što su ih sami izabrali ili za kojima teže, zahtijeva žrtvu pred kojom oklijevaju, zastaju i vraćaju se natrag, „... jer će mnogi... tražiti da uđu, ali neće moći“. (Luka 13,24) Oni žele dobro, ulažu i određen napor da ga steknu, ali ga nisu izabrali. Nisu ga čvrsto nakanili steći po svaku cijenu.

Želimo li pobijediti, jedina nada nam je sjediniti svoju volju s Božjom voljom i raditi u suradnji s Bogom, iz trenutka u trenutak i iz dana u dan. Ne možemo ostati onakvi kakvi jesmo, a ipak ući u Božje carstvo. Ako ikad postignemo svetost, to će biti kad se odrekemo sebe i prihvatimo Hristov um. Oholost i samodovoljnost moraju biti razapete. Jesmo li voljni platiti cijenu koja se od nas traži? Jesmo li spremni svoju volju potpuno uskladiti s Božjom voljom? Sve dok to ne budemo htjeli, preobražavajuća Božja milost neće se pokazati u nama.

Moramo se upustiti u borbu „koja snažno očituje svoju silu u meni“. „Zato se i trudim i borim“, rekao je apostol Pavle, „prema njegovoj djelotvornosti...“ (Kološanima 1,29)

U odlučujućem trenutku svojega života Jakov se povukao na molitvu. Bio je ispunjen samo jednom mišlju — izmoliti preobražaj karaktera. Dok je iznosio svoje potrebe Bogu, neki neprijatelj, kako je on pretpostavljao, stavio je ruku na njega i on se čitavu noć hrvao boreći se za život. Ali težnja njegove duše nije se izmijenila ni usred životne opasnosti. Kad mu je snaga već bila na izmaku, Anđeo je upotrijebio svoju božansku moć. Po tome dodiru Jakov je prepoznao Onoga s kime se borio. Ranjen i bespomoćan, pao je na Spasiteljeve grudi moleći blagoslov. Nije se dao odbiti niti je prestajao moliti, a Hrist je uslišio molbu njegove bespomoćne, pokajničke duše, kako je i obećao: „Ili u moje nek dođe okrilje, neka sklopi mir sa mnom, mir neka sklopi sa mnom.“ (Isaija 27,5) Jakov je odlučno zahtijevao: „Neću te pustiti dok me ne blagosloviš.“ (Postanje 32,26) Onaj s kojim se patrijarh hrvao nadahnua ga je duhom istrajnosti, On mu je dao i pobjedu i promijenio mu ime Jakov u Izrael: „Više se nećeš zvati Jakov, nego Izrael, jer si se hrabro borio i s Bogom i s ljudima, i nadvladao si.“ (Postanje 32,29) Ono što je uzalud nastojao postići vlastitom snagom, stekao je predanošću i čvrstom vjerom. „Vi ste, dječice, od Boga i vi ste ih pobijedili, jer je veći onaj koji je u vama nego onaj koji je u svijetu.“ (1. Jovanova 5,4)

„Čuvajte se lažnih proroka...“ (Matej 7,15)

Pojaviće se lažni proroci koji će vas nastojati odvući s tijesnog puta i od uskih vrata. Čuvajte ih se! Iako dolaze u ovčjem runu, unutra su grabežljivi vuci! Isus daje znak po kojemu se lažni učitelji razlikuju od pravih: „Prepoznaćete ih po njihovim rodovima. Zar se s trnja bere grožđe ili s drače smokve?“ (Matej 7,16)

Nije nam naloženo prosuđivati ih po njihovim slatkorječivim govorima i zvučnim izjavama. Treba ih prosuđivati Božjom Riječju. „Uza Zakon! Uza svjedočanstvo! Ako ko ne govori tako, to je zato što nema svjetlosti u njima.“ „Prestani, sine moj, slušati nauke koje odvede od riječi spoznaje!“ (Isaija 8,20; Izreke 19,27) Kakvu vijest donose ti proroci? Navodi li vas ta vijest da poštuju Boga i da Ga se boje? Je li vas ponukala da pokažete ljubav prema Bogu vjernošću Njegovim zapovijestima? Ako ne uviđaju važnost moralnog Zakona, ako se olako odnose prema božanskim propisima, ako prestupaju jednu od Njegovih najmanjih zapovijesti i tako uče ljude, biće bezvrijedni u očima Neba. Sigurno nemaju nikakvih prava na svoje zvanje. Samo nastavljaju isto djelo koje je otpočeo knez tame, Božji neprijatelj.

Ne pripadaju Hristu svi koji se hvale Njegovim imenom i nose Njegov znak. Mnogi koji su učili u moje ime, kaže Isus, biće na kraju pronađeni lakima. „Mnogi će mi reći u onaj dan: 'Gospode! Gospode, zar nismo pomoću tvoga imena prorokovali, pomoću tvoga imena izgonili zle duhove, pomoću tvoga imena čudesa činili?' Tada ću im kazati: 'Nikad vas nisam poznavao. Odlazite od mene, vi koji činite bezakonje!' “ (Matej 7,22.23)

Neki ljudi vjeruju da imaju pravo i kad ga nemaju. Dok Hrista proglašavaju svojim Gospodom i u Njegovo ime, po vlastitoj izjavi, čine velika djela, zapravo su sluge nepravde. „I hrle k tebi kao na zbor narodni; i narod moj sjeda preda te i sluša tvoje riječi, ali ih ne izvršuje: naslađuju se njima u ustima, a srce im ide za nepravednim dobitkom.“ Onaj koji objavljuje Božju riječ njima je „kao slatka pjesma uz glazbu otpjevana glasom umilnim: riječi ti slušaju, ali ih ne izvršuju“. (Ezekiel 33,31.32)

Sama tvrdnja da smo Hristovi učenici nema nikakve vrijednosti. Vjera u Hrista, koja spašava dušu, nije ono što mnogi tvrde da jest. „Vjerujte, vjerujte“, kažu, „i ne trebate držati Zakon!“ Ali vjerovanje koje nas ne vodi poslušnosti samo je privid. Apostol Jovan kaže: „Ko tvrdi: 'Poznajem ga', a ne vrši njegovih zapovijesti, lažac je, i u njemu nema istine.“ (1. Jovanova 2,4) Neka niko ne misli da osobite više sile ili čudesne pojave trebaju biti dokaz vjerodostojnosti njihova rada ili ideja koje zastupaju. Kad neko s potcjenjivanjem govori o Božjoj Riječi, a svoje dojmove, osjećaje i iskustva stavlja iznad božanskog mjerila, možemo biti sigurni da u njemu nema svjetlosti.

Poslušnost je dokaz da smo Hristovi učenici. Držanje zapovijesti pokazuje iskrenost ljubavi koju ispovijedamo. Ako učenje koje prihvatimo uništava grijeh u srcu, čisti dušu od prljavštine i rađa rodove svetosti, možemo znati da je to Božja istina. Kad se u našem životu otkrivaju dobrohotnost, ljubaznost, nježnost i saosjećanje, kad se naše srce ispunjava radošću što činimo dobro, kad uzdižemo Hrista, a ne sebe — možemo znati da je naša vjera prava. „Ako vršimo njegove zapovijesti, po tom znamo da ga poznajemo.“ (1. Jovanova 2,3)

„Udari pljusak, navališe potoci, dunuše vjetrovi i jurnuše na kuću, ali ona se ne sruši, jer je sagrađena na stijeni.“ (Matej 7,25)

Ljudi su bili ganuti Hristovim riječima. Privukla ih je božanska ljepota načela istine. Slušali su Hristove ozbiljne opomene kao glas Boga koji ispituje srca. Njegove riječi su udarile u sam korijen njihovih zamisli i mišljenja. Pokoriti se Njegovu učenju značilo je potpuno izmijeniti način razmišljanja i djelovanja. To bi ih sukobilo s njihovim vjerskim učiteljima, jer bi prouzročilo rušenje cijeloga zdanja što su ga podizali

naraštaji rabina. Iako su Hristove riječi našle mjesta u srcima ljudi, samo su ih rijetki bili spremni prihvatiti kao vodič u životu.

Isus je završio svoju propovijed na Gori slikom kojom je dojmljivo upozorio na važnost sprovođenja u djelo Njegovih riječi. U mnoštvu koje se tiskalo oko Spasitelja bilo je mnogih koji su cijeli svoj život proveli u blizini Galilejskog jezera. Dok su sjedili na obronku Gore slušajući Hristove riječi, mogli su vidjeti doline i tjesnace kroz koje su planinski potoci pronalazili put do mora. Ljeti bi često sasvim nestali ostavivši samo suho i prašnjavo korito. Ali kad se zimske oluje razbjesne nad bregovima, rijeke se pretvaraju u divlje i pobjesnjele bujice koje ponekad preplavljaju doline odnoseći sve pred sobom. Voda odnosi kolibe što su ih seljaci podignuli u zelenoj ravnici, naizgled izvan dosega opasnosti. Ali visoko na brežuljcima bilo je kuća podignutih na stijeni. U nekim dijelovima zemlje kuće su bile izgrađene od kamena, pa su već više od hiljadu godina uspješno odolijevale burama. Bile su podignute napornim radom i uz mnogo poteškoća. Prilaz tim kućama nije bio lak, a njihov je položaj bio neprivačniji od položaja kuća u zelenoj ravnici. Ali bile su utvrđene na kamenu, pa su vjetrovi, vode i oluje uzalud navaljivali na njih.

Svako ko sluša ove moje riječi i izvršava ih, može se uporediti s čovjekom koji je sagradio svoju kuću na litici, rekao im je Isus. Stoljećima prije toga prorok Isaija je pisao: „Sahne trava, vene cvijet, ali riječ Boga našega ostaje dovijeka” (Isaija 40,8), a Petar je mnogo godina nakon propovijedi na Gori, navodeći te riječi proroka Isaije, dodao: „A to je ta riječ koja vam je objavljena kao Radosna vijest.” (1. Petrova 1,25) Božja Riječ jedina je stalnost koju naš svijet poznaje i siguran temelj. „Nebo će i zemlja proći”, rekao je Isus, „ali riječi moje neće proći.” (Matej 24,35)

Velika načela Zakona, velika načela same Božje naravi iznesena su riječima koje je Hrist izgovorio na Gori. Ko gradi na njima, gradi na Hristu, Stijeni vjekova. Primajući Riječ, primamo Hrista. Samo oni koji tako primaju Njegove riječi, grade na Njemu. „Niko, naime, ne može postaviti drugoga temelja osim onoga koji je već postavljen, a taj je Isus Hrist.” (1. Korinćanima 3,11) „Spasenja nema ni po jednom drugom, jer je pod nebom to jedino ime dano ljudima po kojem nam se treba spasiti.” (Djela 4,12) Hrist, Riječ, objava Boga — izraz Njegova karaktera, Njegova Zakona, Njegove ljubavi i Njegova života — jedini je temelj na kojemu se može izgraditi postojan karakter.

Slušajući Njegovu Riječ, gradimo na Hristu. Nije pravedan onaj ko se samo raduje pravdi, nego onaj ko je čini. Svetost nije zanos, nego je posljedica potpunog predavanja Bogu, ispunjavanje volje našega nebeskog Oca. Kad su Izraelova djeca logorovala na granicama Obećane zemlje, nije im bilo dovoljno nešto znati o Hanaanu ili pjevati pjesme o njemu. Samo to ne bi im omogućilo da zaposjednu vinograde i maslinike u toj dobroj zemlji. Mogla je doista postati njihovo vlasništvo tek kad je osvoje, kad prihvate uslove, kad pokažu živu vjeru u Boga, kad shvate da se Božja obećanja odnose na njih i kad poslušaju Njegove naredbe.

Religija se sastoji od ispunjavanja Hristovih riječi — ne zato da bismo stekli Božju naklonost, nego zato što smo, iako nezasluženo, primili dar Njegove ljubavi. Hrist ne utemeljuje čovjekovo spasenje na njegovim tvrdnjama da vjeruje, nego na vjeri koja se vidi u pravednim djelima. Od Hristovih sljedbenika se očekuje da čine, a ne samo da govore. Karakter se izgrađuje upravo djelima. „Svi su oni koje vodi Božji Duh sinovi Božji.” (Rimljanima 8,14) Sinovi Božji su oni koje vodi Duh, a ne oni čija su srca dirnuta Duhom, ne oni koji se katkad pokoravaju Njegovoj sili.

Želite li postati Hristovi sljedbenici, a ne znate kako biste počeli? Nalazite li se u tami i ne znate naći svjetlost? Idite za svjetlošću koju već imate. Odlučite u srcu poslušati ono što znate iz Božje Riječi. Božja sila i sam Njegov život nalaze se u Njegovoj Riječi. Ako je primite vjerom, Riječ će vam dati snage da je poslušate. Ako ne zanemarite svjetlost koju imate, dobićete veću svjetlost. Gradite na Božjoj Riječi pa će

vam karakter biti izgrađen po uzoru na Hristov karakter.

Hrist, pravi temelj, živi je kamen. Njegov život prožima sve koji grade na Njemu „te dopustite da se od vas samih kao živog kamenja sagradi duhovna kuća...” (1. Petrova 2,5) „U njemu sva zgrada, čvrsto povezana, raste u sveti hram u Gospodu.” (Efescima 2,21) Kamenje se sjedinjuje s temeljom, jer isti život prožima sve. Takvu građevinu ne može srušiti nikakva oluja, jer:

Ono što s Bogom dijeli život,
s Njime će i sve nadživjeti.

Ali pašće svaka građevina podignuta na drugom temelju, a ne na Božjoj Riječi. Onaj ko gradi, slično Jevrejima Hristova doba, na temelju ljudskih ideja i mišljenja, formi i obreda koje su ljudi izmislili, ili na bilo kakvim djelima što ih može činiti ne oslanjajući se na Hristovu milost, podiže kuću svojega karaktera na nepostojanom pijesku. Bijesne oluje kušnja odnijet će pjeskovitu podlogu i ostaviti kuću kao ruševinu na obali vremena.

„Stoga ovako govori Jahve Gospod... I uzeću pravo za mjeru, a pravdu za teg. I grâd će vam odnijeti sklonište od laži, a voda poplaviti skrovište.” (Isaija 28,16.17)

Ali milost se zalaže za grešnika. „Života mi moga — riječ je Jahve Gospoda — nije meni do smrti bezbožnikove, nego da se odvrati od zloga puta svojega i da živi! Obratite se, dakle, obratite se od zloga puta svojega! Zašto da mrete, dome Izraelov?” (Ezekiel 33,11) Glas koji danas poziva nepokajane glas je Onoga koji je nekad, s boli u srcu, uzviknuo gledajući voljeni grad: „Jerusalime, Jerusalime, što ubijaš proroke i kamenuješ one koji su ti poslani! Koliko puta htjedoh skupiti tvoju djecu kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ali vi ne htjedoste! Evo, vaša će kuća biti prepuštena vama — pusta!” (Matej 23,37.38) Isus je u Jerusalimu vidio simbol svijeta koji je odbacio i prezreo Njegovu milost. Plakao je, o, tvrdo srce, za tobom! Kad je Isus prolijevao suze na Gori, Jerusalem se još mogao pokajati i izbjeći svoju sudbinu. Nebeski Dar na trenutak je zastao u nadi da će Ga Jerusalem ipak primiti. Tako i tebi, o, srce, Hrist sad govori glasom punim ljubavi: „Evo stojim na vratima i kucam. Ako ko čuje moj glas i otvori vrata, ući ću k njemu i večerati s njim, i on sa mnom.” (Otkrivenje 3,20) „Usliših te u najbolje vrijeme, pomogoh ti u dan spasenja.” (2. Korinćanima 6,2)

Ko svoju nadu temelji na sebi, gradi na pijesku. Ali još nije kasno da izbjegnute propast koja vam prijete. Prije nego što izbije oluja, bježite na sigurno tlo. „Zato ovako govori Jahve Gospod: Evo, postavljam na Sionu kamen odabrani, dragocjen kamen ugaoni, temeljac. Onaj koji u nj vjeruje, neće propasti.” „Obratite se k meni da se spasite, svi krajevi zemlje, jer ja sam Bog i nema drugoga!” „Ne boj se, jer ja sam s tobom; ne obaziri se plaho, jer ja sam Bog tvoj. Ja te krijepim i pomažem ti, podupirem te pobjedničkom desnicom.” „Nećete se postidjeti i nećete poniknuti dovijeka.” (Isaija 28,16; 45,22; 41,10; 45,17)